

Novogoričanka
Nika Simoniti,
prevajalka na uradu
za slovensko
manjšino
pri goriški občini

Kraška
ohceti
v Repnu in na
Colu postavili
slavoloke

Tržaški izvoljeni predstavniki LD,
Marjetice in SSK usklajujejo stališča

Graphart

www.graphart.it

Primorski dnevnik

NEDELJA, 19. AVGUSTA 2007

št. 195 (18.978) leto LXIII.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 vsvi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it/> e-mail: redakcija@primorski.it

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA
V SLOVENIJI 0,80€ (191,71 SIT)

Zahod zapravlja možnega zaveznika?

MARTIN BRECELJ

Vsaj od Petra Velikega dalje Rusija niha med vzhodom in zahodom, azijskim in evropskim, avtokracijo in prosvetljenstvom. Zdi se, da zdaj spet prihaja v ospredje temačnejša od njenih dveh duš. Skoraj vse poteze, ki jih predsednik Vladimir Putin vleče v zadnjih časih, vodijo v to smer: vse bolj brez zadržkov preganja oporečnike, nadzira sredstva javnega obveščanja, centralizira politično in gospodarsko oblast, hkrati pa razkazuje mišice na mednarodnem prizorišču: grozi z evroraketami, vodi skupne vojaške vaje s Kitajsko in drugimi članicami Šangajske skupine - vse do obnove poletov strateških bombnikov.

Mnogi analitiki upravičeno opozarjajo, da sta notranja represivnost in zunanja agresivnost le plati iste medalje, saj oboje krepi moč sedanjega vladarja »vseh Rusij«, ki se sicer v skladu z ustavo mogoče resda namerava odkopvedati tretji kandidaturi na skorajšnjih predsedniških volitvah, a nikakor ne oblasti. Kot pristavljajo drugi opazovalci, pa za razkazovanjem moči na svetovni šahovnici ni težko uvideti manjvrednostnega kompleksa Rusije, ki se ni nikoli mogla sprijazniti s tem, da je po zlomu Sovjetske zveze postala drugorazredna sila.

A če zdaj spet prevladuje zahodu manj prijazna od dveh ruskih duš, je to tudi zaradi napak samega zahoda. Zveza NATO se je kljub nekdanjim drugačnim zagotovilom razširila do takšne mere, da danes obsega ne le bivše članice Varšavskega pakta, ampak tudi tri od nekdanjih sovjetskih republik, ameriški predsednik George Bush gradi vesoljski ščit na Poljskem in na Češkem, češ da bo branil zahod pred iranskimi raketami, Evropska unija nemške kanclerke Angele Merkel in francoskega predsednika Nicolasa Sarkozyja pa nima pripomb.

A če je z vesoljskim ščitom Ronald Reagan spravljal gospodarsko in tehnološko zaostalo Sovjetsko zvezo dokončno na kolena, sedanjí šef Bele hiše tvega, da bo z isto potezo dosegel nasproten učinek: Rusija si je dovolj opomogla, da sprejme ameriški izziv, pa čeprav mora za to prodati svojo proevropsko dušo. V tem smislu je Putin tako rekoč prisiljen, da sklepa zavezništva s kitajskim voditeljem Hu Jintaom in celo z iranskim predsednikom Mahmudom Ahmadinežadom, kar ne more ne vzmernirati zahoda in sploh pristašev demokracije. Evropa pa povrh tvega, da postane še bolj obrobna, kot je že zdaj, saj prevlada azijske duše Rusije lahko dokončno pomakne težišče svetovnega dogajanja na Daljni vzhod.

TERORIZEM - Samomorilski atentat s 15 žrtvami in ugrabitev nemške državljanke

Nasilje v Afganistanu vse bolj spominja na Irak

Na pritisk kongresa bo Bela hiša krčila sile v Iraku

KRAŠKA OHCET - Nevesta Jana in ženin Tom

Od prve večerje telefon med njima ni nehal zaljubljeno brneti

Jana in Tom se poznata že več let, njun recept za skupno življenje pa sloni na dialogu, vztrajnosti in medsebojnem zaupanju

KROMA

REPEN - Še teden dni nas ločuje od osrednjega dneva Kraške ohceti, ko si bosta letošnja nevesta Jana in ženin Tom medsebojno dahnili usodni »da«. Veselita se, da bosta stopila

v skupno življenje kot protagonista na prireditvi, ki sta se je doslej večkrat udeležila v narodni noši. Čaka ju kar naporen teden, ki pa bo hkrati tudi edinstven in nepozaben, saj se na

Kraški ohceti porodi posebno vzdušje, ko se lepi kraški običaj obuja vzporedno z realnim vstopanjem v skupno življenje.

Na 3. strani

KABUL - Afganistan je bil včeraj prizorišče krvavega samomorilskega atentata na ameriški vojaški konvoj v predmestju Kandaharja, v katerem je umrlo 15 Afganistancov, od tega 11 civilistov. Medtem ko je usoda 19 južnokorejskih ugrablencev po dobrem mesecu še popolnoma negotova, pa je prišlo včeraj do nove ugrabitve. Na ulici v Kabulu je bila ugrabljena nemška državljanka, prostovoljka v eni od človekoljubnih organizacij. Ugrabitelji so jo presenetili skupaj z možem, kateremu pa je uspelo pobegniti. V rokah talibanskih ugrabiteljev je že en nemški talec, inženir, ki je bil ugrabljen skupaj s kolegom, ki je v ujetništvu umrl.

Afganistan postaja tako vse bolj podoben Iraku, za katerega v Beli hiši pod pritiskom kongresa pripravljajo načrt za postopno krčenje ameriških sil.

Na 2. strani

Tržičan uvozil jahto z
otoka Malta in na črno
zaslužil milijon evrov

Na 8. strani

Zaradi vračanja
dopustnikov dolge
vrste avtomobilov nad
Katinaro, na Pesku in
pri Škofijah

Na 5. strani

Menia pozval
Napolitana, naj ne
podpiše seznama
občin

Na 2. strani

KRANJ - Veter odkrival strehe in ruval drevesa

Neurje s točo prizadelo Gorenjsko in Savinjsko dolino

KRANJ, SLOVENJ GRADEC, BRASLOVČE - V petek okoli 18. ure je Gorenjsko zajelo močno neurje s točo, veter in močan dež pa sta divjala tudi po Savinjski dolini. Na Gorenjskem je meteorna voda zalila več kleti stanovanjskih hiš, zato so posredovali gasilci, so včeraj sporočili iz Uprave RS za zaščito in reševanje. V Savinjski dolini je veter odkrival strehe in ruval drevesa, toča je uničila pridelek, ponekod pa je voda zalila poslopja. Neurje z orkanskim vetrom naj bi najhuje divjalo v občini Braslovče, kjer je brez strehe ostala osnovna šola. Toča je na širšem območju Kranja, Šenčurja in Preddvora

uničila precej pridelka na vrtovih in v sadovnjakih ter poškodovala več streh. Na območju Kranja, Kokrice in Predoselj je zaradi močnega neurja in deževja meteorna voda zalila kleti šestih enostanovanjskih hiš. Posredovali so gasilci, ki so v kleti namestili potopne črpalke in vodo izčrpali.

Posredovali pa so tudi gasilci v Preddvoru, Britofu in na Visokem, kjer je meteorna voda zalila nekaj kleti stanovanjskih hiš.

Okoli 19. ure je v slovenjgraški regiji zaradi neurja in močnega deževja meteorna voda v občini Ravne na Koroškem zalila prostore v Koroškem lekar-

ni, kletne prostore stanovanjskega bloka, v občini Dravograd pa kletne prostore stanovanjske hiše ter garaže in kletne prostore na Mariborski cesti, kjer je odkrilo tudi del ostrejša stanovanjske hiše.

Neurje je podrlo manjše drevo, ki je padlo na magistralno cesto Mislinja-Slovenj Gradec. Drevo, ki je oviralo promet so odstranili gasilci. V kraju Velka v občini Dravograd je potrgalo električne kable in podrlo nekaj dreves, ki so zaprli lokalno cesto. Drevo pa je padlo tudi preko regionalne ceste na relaciji Dravograd-Ravne na Koroškem, izven naseljenega kraja Podklanec. (STA)

Skerlavai
draguljarna

ŽEPNE URE IN BROŠKE
ZA KRAŠKO OHCET

Trst
Ul. Battisti, 2
Tel. 040-7606012

TERORIZEM - Včeraj nov samomorilski atentat s 15 civilnimi žrtvami

Afganistan postaja vse bolj podoben Iraku

V Kabulu ugrabili Nemko - Bush pripravlja načrt za postopen umik iz Iraka

KANDAHAR - V samomorilskem napadu na ameriški vojaški konvoj na jugu Afganistana je bilo ubitih 15 ljudi, od tega 11 civilistov in štirje pripadniki afganistanskih varnostnih sil, 26 oseb pa je bilo ranjenih. Napad se je zgodil na gosto naseljenem območju zahodno od mesta Kandahar na glavni cesti v pokrajino Herat. Vojaški konvoj je bil namenjen v okrožje Zeri v provinci Helmand, ščitile pa so ga enote enega izmed ameriških zasebnih varnostnih podjetij. V napadu sta bila uničeni dve vozili podjetja in civilni avtobus, ki je bil parkiran v bližini.

Nasilje v Afganistanu je v zadnjih dveh mesecih močno naraslo. Po podatkih zahodnih in afganistanskih oblasti naj bi letos umrlo že 3700 ljudi, večina izmed njih upornikov. Prav tako se množijo primeri ugrabitev tujih državljanov, med katerimi je od včeraj tudi neka Nemka.

Oboroženi moški so nemško državljanko ugrabili v Kabulu, ko je hodila po ulici z možem, ki je uspel ugrabiteljem pobegniti. Ugrabljenka je delala za eno izmed človekoljubnih organizacij, ki so navzoče v Afganistanu.

Neznanci »so uspeli strpati žensko v avtomobil, vendar pa niso uspeli ugrabiti še moža«, je dejal namestnik načelnika policije v Kabulu in dodal, da je policija obkolila širše območje mesta ugrabitve in da išče žrtev in ugrabitelje.

Do ugrabitve nemške državljanke je prišlo ravno v času, ko se afganistanske oblasti ubadajo še z dvema podobnima primeroma. Talibani namreč že nekaj časa zadržujejo 19 južnokorejskih talcev oziroma 62-letnega nemškega inženirja, v zameno za njihovo svobodo pa zahtevajo izpustitev svojih soborcev iz zaporov.

Z afganistanske fronte na iraško, kjer se nadaljuje vsakdanji seznam smrti, ki jo sejejo samomorilski napadalci. V ZDA se očitno utrjuje mnenje, da je vztrajanje v Iraku pogubno, še posebno leto pred ameriški predsedniškimi volitvami. Dnevnik New York Times je včeraj anticipiral novo strategijo, s katero želi Bela hiša zavezati naraščajoči val kritike proti njeni politiki v Iraku. Kot napoveduje ugledni newyorški časopis, bo predsednik Bush novo strategijo za Irak, zasnovano na postopnem krčenju števila vojaških sil, predstavil v kongresu septembra. Zmanjševanje števila ameriških vojakov v Iraku naj bi se začelo v prvi polovici prihodnjega leta.

Afganistanski policisti med iskanjem ugrabljene nemške državljanke

ANSA

ZAŠČITNI ZAKON - Pričakovana poteza tržaškega prvaka NZ

Menia poziva Napolitana, naj ne podpiše seznama občin

TRST - Predsednik republike Giorgio Napolitano naj ne podpiše odloka s seznamom občin, v katerih naj bi se izvajal zakon št. 38 iz leta 2001 za zaščito slovenske manjšine v Furlaniji-Juljski krajini. Ta poziv je na državnega poglavarja naslovil tržaški prvak Nacionalnega zaveznitva Roberto Menia, sicer strankin deželni tajnik in podpredsednik skupine NZ v poslanski zbornici. Odlok je, kot znano, pred dvema tednoma odobril ministrski svet, in sicer na predlog paritetnega odbora za vprašanja slovenske manjšine, kot to predvideva sam zaščitni zakon.

»Zaupajoč v skrbnost, s katero opravljate svojo nalogo najvišjega garanta demokratičnih in nacionalnih vrednot, Vas pozivam, da ne podpišete akta, ki bi bil v nasprotju s splošnim interesom in bi ranil nacionalno identiteto ter italijanska čustva naših ljudi.« je zapisal Menia v pismu. Tržaški poslanec nato opozarja, da je dobesedno isti akt v preteklosti že zavrnila Berlusconijsva vlada. Po njegovi oceni gre za izdelek paritetnega odbora, sestavljenega iz desetih dr-

ROBERTO MENIA

žavljanov italijanskega materinega jezika in desetih državljanov slovenskega materinega jezika, ki se je »zaradi svojega jezikovno-političnega sestava izkazal brez potrebne uravnovešenosti in je dejansko sprejel najbolj maksimalistična stališča glede zgodovinske prisotnosti in naseljenosti slovenske manjšine«.

Menia naposled poudarja, da so nekatere občine uradno sprejele stališča, ki so v nasprotju s sklepi paritetnega odbora. To naj bi veljalo za občine Trst, Gorica, Čedad, Tipana, Tavorjana, Srednje in Podbonesec.

Njihova stališča bi po njegovem morala vsekakor prevladati v skladu s spoštovanjem demokratičnih načel in ljudske volje.

Spomnimo naj, da je paritetni odbor večkrat določil zemljepisno območje, na katerem naj bi se izvajal zaščitni zakon. V skladu s postopkom, ki ga predvideva sam zakon, je sestavil seznam 32 občin v tržaški, gorški in videmski pokrajini. Ta seznam je prvič odobril septembra 2003 in ga posredoval tedanji desnosredinski vladi Silvia Berlusconijsa, ki pa seznama ni odobrila in ga je poslala v presojo Državnemu svetu. Le-ta je paritetni odbor povabil, naj seznam preveri, paritetni odbor pa je decembra 2003 potrdil seznam 32 občin. Ker vlada seznama ni hotela sprejeti, je paritetni odbor novembra 2005 odobril dodatna pojasnila o izvajanju zaščite v Trstu, Gorici in Čedadu, a tudi to ni nič zaleglo. Po parlamentarnih volitvah je obnovljeni paritetni odbor seznam 32 občin spet odobril 15. junija letos, vlada pa ga je sprejela minulega 3. avgusta. Zadeveni odlok bi moral zdaj podpisati predsednik republike.

Furlanski prevozniki jezni na Avstrijo

VIDEM - Za cestnino med Trbižem in Dunajem bo moral tovornjak po novem plačati okrog 250 evrov. Avstrijski transportni minister Werner Veimann je namreč sklenil zvišati oziroma skoraj podvojiti cestnine za težka vozila od dosedanjih 26 na 52 centov na kilometer, odločitev pa se uokvirja v prizadevanja uradnega Dunaja, da čim več tovornega prometa spravi s cest na železnice. Strokovnjaki so namreč izračunali, da se bo težak promet s sedanjo stopnjo letne rasti do leta 2015 podvojil, kar je za Avstrijo kot pretežno tranzitno državo razumljivo nesprijemljivo. Jeza italijanskih prevoznikov je ob tem razumljiva, vendar neutemeljena, če pomislimo na odpor, ki ga gradnja sodobnih železniških povezav zbuja v Italiji.

Provenzano je vlagal v turizem

PALERMO - Mafijski bos Bernardo Provenzano je vlagal svoje nelegalne zaslužke tudi v turistične strukture. Z zaplombo njegovega premoženja po lanskem ujetju mafijca je palermška finančna straža zdaj začela popisovati premoženje, ki mu je pripadalo neposredno. Doslej so finančni stražniki sekvestrirali družbo za turistične dejavnosti in tri nepremičnine v obmorskem kraju San Vito Lo Capo v pokrajini Trapani. Premoženje je sicer napisano na sposojena imena, vendar so preiskovalci prepričani, da gre za neposredno posest korleonskega mafijskega vodje.

Alkohol na cesti zahteval novi žrtvi

VERONA - V petek pozno zvečer se je na deželni cesti v bližini Verone pripetila tragična prometna nesreča, ki ji je botroval alkohol in tudi kokain. 22-letni Claudio Bignotto iz kraja Soave pri Veroni in njegov 25-letni sirski prijatelj Osama Alsaħi, ki je bil pri njemu na počitnicah, sta se vračala z izleta, ko je v njun punto z vso silo treščila 32-letna voznica z mercedesom. Punto je ob tem zaneslo s ceste v prepad, fanta pa sta oba umrla. Voznica je bila popolnoma vinjena, saj je imela v krvi štirikrat več alkohola od dovoljene stopnje, zraven pa tudi sledove kokaina.

Deset ranjenih zaradi podrtja terase nad morjem

SALERNO - Včeraj popoldne se je podrla terasa vile v Conca dei Marini na Amalfitanski obali, pri čemer se je poškodovalo devet ljudi, od tega štirje težje. Vila stoji v strmih nad skalnato obalo, v višini 70 do 80 metrov nad morsk gladino. Dve osebi sta padli v morje, druge pa na skale, približno deset metrov globoko. Najtežje poškodovane ponesrečence so odpeljali v bolnišnico s helikopterjem, druge pa so rešili z morja.

Štiriletna deklica padla z očetovih ramen

LIGNANO - Tragičen konec počitnic za mlado družino iz Padove. Ko so se mati, oče in hčerkica v petek sprehajali po središču Lignana, si je oče štiriletno deklico naložil na ramena, da se ne bi v gneči izgubila. Toda otrok se je nenadoma nagnil nazaj in oče ni uspel preprečiti vzvratnega padca punčke, ki je treščila z glavo ob pločnik. Reševalci so jo v globoki nezavesti prepeljali v najbližjo bolnišnico, kjer so si zdravniki pridržali prognozo.

Furlanski motociklist umrl na Reki

REKA - Na dirkališču Grobnik na Reki se je v petek popoldne med preizkušnjami za nedeljsko tekmo smrtno ponesrečil Flavio Calligaro iz Maiana v videmski pokrajini. 39-letni mehanik, ki zapuša ženo in 14-letnega sina, bi moral danes sodelovati na dirki Alpe Adria 2007. Calligaro je padel na posebno hitrem delu dirkališča in je bil pri prči mrtev.

TERORIZEM - Na letalu, ki je letelo s Severnega Cipra v Turčijo, je bilo 142 potnikov

Podvig dveh amaterskih ugrabiteljev se je na srečo končal povsem brez posledic

Ugrabljeno letalo turške družbe Atlas Jet na letališču v Antalyi

ANSA

ISTAMBUL - Razglašala sta se za člana teroristične mreže Al Kaida, pa sta bila zelo amaterska ugrabitelja. Med poletno letala turške zasebne družbe Atlas Jet s Severnega Cipra v Istanbul sta ugrabitelja zahtevala, naj pilot letalo preusmeri v Iran, ker pa letalo ni imelo dovolj goriva za polet v Iran, je zasilno pristalo na letališču v letoviškem mestu Antalya na turški sredozemski obali. Na letalu je bilo 136 potnikov in šest članov posadke.

V Antalyi je večini potnikov in obema pilotoma uspelo zbežati z letala, kjer sta na koncu ostali le obe stewardesi in štirje potniki. Kot je povedal eden od potnikov, jim je po pristanku uspelo odpreti zadnja vrata in zbežati. Ugrabitelja sta bila v tem času v sprednjem delu letala, kjer so skušali odpreti vrata, da bi izpustili ženske in otroke.

Po dolgih pogajanjih s turškimi varnostnimi silami sta se ugrabitelja, eden turški in drugi sirski državljani palestinskega rodu, predala. Izkazalo se je, da sta imela namesto bomb v svoji prtljagi povsem nedožno glino.

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.it

Primorski
dnevnik

KRAŠKA OHCET - Kako sta se Jana in Tom naposled odločila za življenjski korak

On je zaman poskušal spati, ona pa je neutrudno vlekla na harmoniko

Recept za večno ljubezen: jo stalno dograjevati, negovati iskren dialog in vztrajnost

Velikan italijanske literature Dante Alighieri bi najbrž zapisal neka-ko tako: »galeotta fu« zadnja izvedba Kraške ohceti ... Zakaj pa? Ker sta se sredi veselega petja in poskočnega plesa v nošah, malo za šalo, malo zares, zaljubljenca Jana in Tom začela pogovarjati, ali se ne bi tudi sama odločila za tako pomemben korak ravno na Kraški ohceti. Prvi se je za to ogrel Tom, ki je nato Jano zasul s svojimi »daj, daj, daj«, dokler le ni pristala. »Tako sem si sicer rekla, da bo to šele čez štiri leta, nikakor pa ne na naslednji ohceti ...« je povedala Jana. Pa se je pošteno užela!

Devetindvajsetletni Tom in štiriindvajsetletna (okrogla leta bo dopolnila ravno na dan dekliske!!) Jana se poznata že dolgo let, pred tremi leti pa sta se v osmici v Prečniku nekoliko približala in se tako rekoč »bolje« spoznala. Od prve večerje pa telefon še ni prenehal zaljubljeno bneti... »That's amore!« Tom se sicer svoje izbranke spominja še od prej, »od takrat namreč, ko sem hodil k teti v Šempolaj na popoldanski počitek, Jana pa je bila ravno ob isti uri pri njej zmenjena za lekcijo harmonike. Zaman sem skušal spati, saj je ona neutrudno vlekla harmoniko. Recimo, da ni šla mimo neopazno...« Le kdo bi si mislil, da se bosta njuni življenjski poti nekoč srečali?

Na neizogibno vprašanje, zakaj sta se odločila za poroko na Kraški ohceti, nam je Jana zaupala, da si je sicer vedno predstavljala tradicionalno poroko v beli obleki, v domači, bazovski cerkvi. Ko pa ji je Tom predlagal privlačno alternativo, je nekoliko razmislila, pretehtala vse možnosti za in tiste proti, ter si naposled rekla, »zakaj pa ne?« Kraške ohceti se že dolgo let oba udeležujeta v noši, občutita torej pomen njene tradicije in prepričana sta, da jima bo tovrstna poroka ostala v še trajnejšem spominu. Priprave, ki so stekle že februarja, se pravi ta-

koj, ko sta izvedela, da bosta protagonista najiminitnejšega dogodka zamejskega poletja, jima niso povzročile nikakršnih težav. Vse sprejemata izredno umirjeno in brez strahu, saj sta prepričana v to, kar sta izbrala in se svoje pomembne naloge sploh ne bojita. »Saj ni Kraška ohcet nič tako hudega!« je povedal Tom, Jana pa je dodala, da moraš biti samo sproščen in takrat uživaš! Mlada ženina in nevesta se najbolj veselita tistega posebnega navdušenja, ki se vedno razvije ob prazniku in pa prijetnega, veselega vzdušja, ki ga občutiš v krogu staršev in prijateljev. Ravno slednji so poskrbeli za presenečenje: številni med njimi so se namreč odločili, da si sešijejo nošo ali pa jo vsaj za to priložnost najamejo, tako da bo poroka še bolj doživeta.

Novoporočenca smo povprašali, kakšen je recept za večno ljubezen. »Brez dialoga nikakor ne gre!« je poudarila nevesta. Osnovna sestavina skupnega življenja je torej odkritost, brez skrivnosti in laži. »Obenem pa je treba odnos stalno graditi,« je pristavil Tom. Oba pa sta si bila edina glede dejstva, da se mora ljubezenska zveza nenehno razvijati in dopolnjevati; pretirano ljubosumje pa ji lahko samo škodi. V »ekstremnem primeru« pa bosta zaigrala svoj zmagoviti adut, se pravi, da bosta vztrajala, kajti »če si res zaljubljen, velja nadaljevati, verjeti v odnos in sprejemati tako lepe kot grde trenutke.« Tako bosta naša kraška zaljubljenca kljubovala tudi sodobnemu negativnemu trendu, po katerem se na žalost vse več parov razide.

Po napornem, vendar enkratnem tednu jo bosta novoporočenca mahnila na dolgo pričakovano poročno potovanje v Južno Afriko in na otok Mauritius, kjer si bosta končno izborila nekaj časa samo zase... Srečno torej! (sas)

Prvi se je za poroko na Kraški ohceti ogrel Tom, ki je nato Jano zasul s svojimi »daj, daj, daj, dokler ni pristala. Sedaj se veselita navdušenja in prijetnega dogajanja, ki je značilno za najiminitnejši dogodek kraškega poletja

PRISPEVKI Košara darov za kraški par

Ob priliki 23. izvedbe Kraške ohceti so doslej v »košaro darov« za novoporočenca prispevale naslednje organizacije, podjetja (oz. posamezniki):

Narodna noša za ženina – darilo SKGZ in SSO
Narodna noša za nevesto – prispevek Občine Repentabor

Zlata poročna prstana – darilo zlatarne in urarne Malalan z Opčin

Obutev za nevesto in ženina – darilo trgovine s čevlji Malalan z Opčin

Prispevek za poročno potovanje – darilo turistične agencije Aurora

Poročni šopek in 200 rdečih nageljnov – darilo cvetličarne Švagelj z Opčin

Poročni kolač – darilo pekarnice Čok z Opčin

Srebrni okvir – darilo draguljarne Skerlavai - Trst

Podstavek z noži in kuhinjska deska (ploč) iz masivnega lesa – darilo pohištva Kralj z Opčin

Okrasitev cerkve za poroko – cvetličarna Mara iz Bazovice

Kdor bi želel še obogatiti »košaro darov«, naj ti sporoči na tel številko 040/327335 – g.a Tamara (občina Repentabor), od ponedeljka do petka od 9.00 do 12.00 ure.

Prireditelji ohceti prav tako računajo na prispevek, slaščičarn, pekarn in prodajaln pijač za tradicionalni »frušte« v pogostitev narodnih noš, ki bo pri Furlanu na Colu po poročni maši. Tudi za to je na razpolago gospa Tamara na navedenem naslovu občine Repentabor.

REPEN - Premierna predstavitev filma Kraška hiša na robu časa

Kraška stavbna dediščina nezmotljivo pričevanje o življenju

Zanimanje za kraške ljudi, običaje, arhitekturo in prehrano postaja v zadnjih letih vse večje tostran in onstran državne meje, ki bo v nekaj mesecih dokončno izginila. Povečano zanimanje za Kras je v zadnjem času opaziti predvsem v osrednji Sloveniji. Ob vikendih je namreč na kraških cestah moč videti precej avtomobilov z registrskimi oznakami iz osrednje Slovenije.

Slovenci, ki živimo tostran meje, večkrat radi potožimo, da nam matica ne posveča tiste pozornosti, ki smo je vredni. Hvala bogu pa se na tem področju marsikaj spreminja. O tem nam priča dokumentarni film Kraška hiša na robu časa, ki je v desetletju 1997 – 2007 nastal v produkciji izobraževalnega programa slovenske radiotelevizije. Film so ob prisotnosti scenarista Jadrana Sterleta, snemalcev, montažerjev in fotografov, ki so sodelovali pri nastajanju filma, premierno predstavili predsinocnjim v Pokrajinskem muzeju v Repnu. Filmsko režijo je začel prerano preminuli Tomaž Kralj, njegovo delo je nato prevzel in dokončal Jure Pervanje. Pri premierni predstavitvi filma sta poleg Televizije Slove-

Predsinocnje predstavitev filma o Kraški hiši se je udeležilo veliko število ljudi

KROMA

nija sodelovala tudi Zadruga Naš Kras in KD Kraški dom z Repentabara.

Scenarist Jadran Sterle, ki je hkrati urednik izobraževalnega programa RTV Slovenija, je v svojem krajšem posegu nakazal nastajanje filma. Uredniško izbiro, da se loti snemanja takega filma, je utemeljil z dejstvom, da se v našem času v kraškem prostoru marsikaj spreminja. Nekeč so Kras povezovale zemlja in dejavnosti, ki so bile z njo povezane. Pokrajina se je vsestransko spreminila do take mere, da je danes moč

najti več krav na občestni signalizaciji kot pa v hlevih.

Slabo uro trajajoči dokumentarni film bo gledalcu ponudil marsikaj, od pogleda na akvarele sezanskega ustvarjalca Marjana Miklavca, mnenj strokovnjaka za kraški kamen Staneta Renčlja in besede arhitekta Ljuba Laha.

Jame, ponori vode, torej kamen. Prav kamen je tisti element, ki najbolj zaznamuje Kras. Zemlja jerina ali terrarossa odteka iz gričev v doline in globeli, zato so naselja postavljena na kamnu vrh vzpetin, do-

linice pa so obdelane, posajene z vinsko trto. Iz kamna so zgrajene kraške hiše, ognjišča, spahnjenice (peči), štirne (vodnjaki) in še marsikaj drugega.

Posebno poglavje v filmu je posvečeno Kraški hiši v Repnu. V tem delu filma nastopata tudi predsednica Zadruga Naš Kras Martina Repinc in vsestranska javna delavka Vesna Guštin. Kraška hiša se je v muzej spremenila ob koncu šestdesetih, ko so tradicionalno kraško arhitekturo začeli počasi izpodrivati sodobnejši načini gradnje. Daljnovidni ustanovitelji zadruga so tedaj sklenili, da odkupijo staro kraško domačijo v središču Repna. Obiskovalcev je danes v Kraški hiši zelo veliko, prihajajo od vsepovsod, nemalo pa jih v knjigi vtisov tudi pusti svoje laskave pohvale.

Film, ki je bil premierno predstavljen v petek v Repnu, bo pred samim televizijskim predvajanjem na ogled še v sklopu občinskega praznika v Sežani, in sicer v torek, 28. avgusta ob 18. uri. Na ekranih prvega sporeda Televizije Slovenija pa si ga bo mogoče ogledati teden dni kasneje, in sicer v torek, 4. septembra ob 21. uri (ps)

REPENTABRSKA OBČINA - Domačini so jih namestili včeraj

Zeleni slavoloki, spremljevalci kraške ohceti

Postavili so jih ob vhodu na repenski trg, na Colu in pred Kraško hišo

Vhoda na repenski trg in na Col od včeraj krasita velika brinjevo-borovčeva slavoloka, obokan slavolok pa bogati tudi vhod v Kraško hišo: tri vidna znamenja letošnje kraške ohceti, ki bo čez teden dni doživela svoj višek s poroko letošnjega para, Jane in Toma, v cerkvi na Tabru.

Postavljanje slavolokov sodi med »obvezne«, tradicionalne dejavnosti kraške ohceti. Zeleni mostovi čez cesto so zrastle že ob prvi prireditvi in so odtlej zaživeli ob vsaki izvedbi.

Postavitev ni od muh. Že priprava je zelo zahtevna. Najprej si je treba preskrbeti mlade, visoke in predvsem ravne borovce za ogrodje slavoloka. Ob njih še brinje za zeleni okras. Vse do tudi letos iztaknili »vrhi Pača«, kot pravijo domačini območju, kjer tudi »streljajo vojaki«.

Borovci morajo biti visoki vsaj sedem metrov. Tako visoko silijo proti nebu ob straneh. Včeraj popoldne so borovcem najprej oklestili spodnje veje, nato so jih namestili ob strani ceste ob vhodu na repenski trg: na vsaki strani po štiri, ki so jih združili z deskami. Skoraj na vrhu debel so nato namestili nadaljnja štiri borova debla počez, od enega do drugega stebra.

Pred nekaj leti je bil slavolok nižji, pa ga je tovarnjak kar ponesel s sabo, zato so se Repenci odločili, da mora biti most slavoloka primerno visok: štiri metre in pol, so odločili in z lesnim zlojživim metrom izmerili pravilno višino.

Tudi borovce počez, od enega do drugega stebra, so združili z deskami. Tako je čez cesto nastala nekakšna borovčeva brv, po kateri sta se večje - kot nekakšna kraška različica Indiane Jonesa - smukala Egon in Bine. Egon je sploh eden od veteranov: pri postavljanju slavolokov sodeluje vse od prve kraške ohceti.

To delo je bilo še do pred štirimi leti nekako v zakupu starejših, je povedal Walter, sicer Križan, a z jasnimi repenski koreninami, kot izdaja njegov priimek: Purič. Ob zadnjih dveh izvedbah so začeli pri postavljanju slavolokov zagnano sodelovati tudi mlajši.

Podmladek je sicer opravljal manj zahtevna dela, ker so glavni protagonisti slavolokov še vedno »stari repenski mački«. Giordano in Vinko sta posredovala vse potrebno Egoni in Bine tu na brvi. Milko Štefko je s kleščami rezal žico za pritrjevanje brinja. Med mladimi je bivši jadranevec in bivši sokolovec Marko Hmeljak dokazoval, da zna, poleg zabijanja žoge v koš, uspešno zabijati tudi žeblje v svežo, po smoli vonjajočo borovino. Ženinov brat Dean Oberdan je asistiral pri odbiranju brinja, kot drugi brat Alan.

Medtem ko je bil slavolok pri Kraški hiši kmalu dokončan, je bilo treba ob vhodu na repenski trg še mnogo postoriti. Delo je šlo hitro od rok: ko je bilo ogrodje brezhibno utrjeno, je prišel na vrsto brin. Največji vrh sta Egon in Bine pritrtila na sredo brvi, zatem so s kovinsko žico privezali na ogrodje še ostalo brinje.

Podoben delovni vrvež je bilo popoldne zaznati tudi ob vhodu na Col. Tu se je zbralo od 15 do 20 delavcev (nekdo je prišel, drugi odšel...), mlajših od repenskih veteranov. Slavolok je hitro zrastle, kar je na lastne oči preverila tudi tu zbrana občinska nomenklatura z županom Aleksijem Križmanom (v kratkih hlačah in telovadnih copatah) in odbornico za šolstvo Nives Guštin na čelu (ki se jim je kmalu pridružila tudi »duša« domačega društva Kraški dom Vesna Guštin).

Ko je bilo brinje nameščeno, je bilo treba slavoloke le še okrasiti s papirnatim cvetjem, ki so ga v prejšnjih dneh izdelala domača dekleta, in ti zeleni pomniki kraške ohceti so zaživeli v vse svoji lepoti.

Postavljanje slavoloka v Repnu

KROMA

DOLINA - Zagotovila županje Fulvie Premolin

Dolinski športni center: septembra bo igrišče urejeno

Nogometaši Brega že trenirajo na prenovljenem nogometnem igrišču

KROMA

Dela v dolinskem športnem centru se pospešeno nadaljujejo, da bodo športne strukture prihodnji mesec, ob začetku prvenstev, primerno pripravljene. Tako je zagotovila dolinska županja Fulvia Premolin, ki je skupno z občinskim odbornikom za šport Antoniom Ghersinichem pozorno sledila poteku obnovitve nogometnega igrišča in vzdrževalnih del v telovadnici.

Nogometno igrišče je bilo zaradi temeljite prenove več časa neuporabno. Dela se sedaj bližajo koncu. Igrišče je bilo popolnoma obnovljeno in ga lahko nogometaši domačega Brega že uporabljajo za treninge. Zataknilo se je sicer z ograjo, ki še ni bila nameščena. Županja Premolinova je pojasnila, da je prišlo do kratkega stika s podjetjem, ki bi ga moralo namestiti. Zadeva je bila vsekakor rešena: podjetje bo ograjo okoli igrišča namestilo, občina bo kri-la stroške. »V teku septembra bo vse končano«, je zagotovila županja.

Druga dela bodo opravili v telovadnici. Prepleskali jo bodo, tako bo telovadnica zadisala po svežem. Tudi telovadnica bo pripravljena pred začetkom prvenstev.

Županja Premolinova je opozorila še na nekatera pomembna javna dela v občini. V kratkem bodo prepleskali nov prizidek ob občinskem sedežu. Sem se bo preselil občinski tehnični urad z vsemi svojimi strukturami.

TRŽAŠKA OBČINA - Resolucija Emiliana Edera (Rovisova lista)

Načrt okoljske vzgoje

Poziv občinski upravi: ločeno zbiranje odpadkov v vrtcih in šolah

Tržaška občinska uprava naj spodbudi načrt okoljske vzgoje v otroških vrtcih in osnovnih šolah. Tako poziva občinski svetnik Rovisove liste Avtonomija in pravica Emiliano Edera v resoluciji, ki jo je predložil mestni skupščini.

Pobudo je pojasnil na včerajšnji tiskovni konferenci. Med naloge občinske uprave sodi tudi krepitev kulture družbene omike. V ta okvir gre vključiti tudi kakovost okolja. Gre za aktualno vprašanje, neposredno povezano z ločenim zbiranjem odpadkov, kateremu pa mestna uprava, vsaj po oceni Edera, ne posveča dovolj pozornosti.

Dokaz? Po določilih odloka nekdanjega okoljskega ministra Ronchija bi morale italijanske občine ločeno zbrati vsaj 35 odstotkov vseh odpadkov. Tržaška občina je krepko pod to mejo, saj znaša količina ločeno zbranih odpadkov le 25 odstotkov vseh odpadkov.

Potrebna je zato konkretna akcija, ki naj bi že pri mladih spodbudila

EMILIANO EDERA

KROMA

skrb za okolje in za ločeno zbiranje odpadkov, je poudaril svetnik Rovisove liste. Ta akcija naj bi bila koordinirana: pri njej naj bi sodelovali tržaška občinska in pokrajinska uprava ter didaktična ravnateljstva in še posebej vzgojitelji in učitelji. Sodila pa bi v okviru pedagoškega procesa.

Edera je nakazal, kako naj bi akcija stekla. Predstavniki občine naj bi po vrtcih in šolah predstavili načrt. Tako bi se »politika približala ljudem, in najmlajšim še posebej,« je podčrtal. V vsaki šoli in vrtcu naj bi namestili vrsto za-

Tehniki KZ bodo jutri merili zrelost grozdja

Svetovalna služba Kmečke zveze obvešča vinogradnike, da bo merjenje zrelosti grozdja (stopnje kisline in vsebnosti sladkorja) v ponedeljek, 20. avgusta (jutri) v kleti Robija Ote v Boljuncu. Strokovno osebje zveze bo na razpolago od 14. do 16. ure.

Vpisovanje na univerzo

Jutri, 20. t.m. ob 11.30 se zaključijo vpisovanje za vstopni test na fakulteti za mednarodne in diplomatske vede na tržaški univerzi s sedežem v Gorici. Na razpolago je 120 mest: 100 za italijanske državljane, za državljane EU in njim parificirane ter 20 za tuje državljane z bivališčem v tujini. Vpis je mogoč edinole preko interneta. Vstopni izpit predvideva tri preizkušnje, prva bo 4. septembra ob 9. uri na sedežu v Ul. Alviano 18 v Gorici. Tistega dne bodo tudi sporočili datuma drugih dveh preizkušenj. V torek, 21. t.m., pa se zaključijo vpisovanje za vstopni test za tečaj medjezikovne komunikacije na Visoki šoli za moderne jezike za prevajalce in tolmače na tržaški univerzi. Za italijanske državljane, za državljane EU in tiste, ki so jim izenačeni, je število mest neomejeno, za ostale je na razpolago 60 mest. Vpisovanje je po internetu, vstopni izpiti bodo od 3. do 5. septembra v Ul. Filzi 14.

Obnavljanje v Burlu

V bolnišnici Burlo Garofolo so pričeli z obnovo operacijskih sob, zaradi česar sproti spreminjajo dostop do operacijskih oddelkov in oddelka za oživljanje. Za obnovo so se odločili, ker želijo ohraniti sedanje standarde učinkovitosti in varnosti. O takšnih obnovitvenih delih so nevedčnosti seveda neizogibne, vendar jih uprava bolnišnice skuša čimbolj omiliti.

Predstaviti prošnjo za sekanje drv

Vsi tisti, ki nameravajo sekati drva za domačo uporabo na jursarskih gozdnih površinah k.o. Opčine v sezoni 2007/2008, so vabljeni da predstavijo prošnjo od 16. avgusta do 7. septembra pri okencu občinske izpostave na Opčinah, ulica Doberdob 20/3 s sledečim urnikom: od ponedeljka do petka od 8.30 do 12. ure, v torek in v četrtek tudi od 14. do 16.30. Zanimirani morajo imeti bivališče na Opčinah.

Drugače na odpad. Svetnik Emiliano Edera je menil, da bi načrt lahko spodbudil »svržen« vzgojni proces. Navadno so starši tisti, ki vzgajajo otroke. V tem primeru pa bi tudi otroci »vzgojili« starše, da bi z domačimi odpadki ravnali tako, kot v vrtcih in šolah, in jih spodbudili k ločenemu zbiranju. Predstavniki Rovisove liste je vložil še drugo resolucijo, v kateri poziva občinsko upravo, naj dodeli Združenju italijanskih pevskih zborov iz tržaške pokrajine (Usci) primeren sedež. Usci združuje 33 pevskih zborov.

OKROGLA MIZA - Sinoči na Prazniku Unità in Novega Dela v Prosvetnem domu na Opčinah

Usklajevanje stališč med izvoljenimi predstavniki LD, Marjetice in SSK

Gre za občuteno potrebo ob rojevanju Demokratske stranke, pa tudi ob skorajšnjih deželni volitvah

Kako naj v prehodnem obdobju rojevanja Demokratske stranke med seboj sodelujejo izvoljeni predstavniki političnih sil, ki bodo s snujočo stranko tako ali drugače povezani oz. jo bodo nekoč predstavljali? Okrog tega vprašanja se je sukala javna razprava, ki je bila sinoči na sporedu v okviru Praznika Unità in Novega Dela v Prosvetnem domu na Opčinah.

Diskusijskega srečanja so se udeležili izvoljeni predstavniki Levih demokratov, Marjetice in Slovenske skupnosti, potekalo pa je v sproščnem vzdušju. Uvedli so ga tržaški občinski svetnik Stefano Ukmar, ki je odgovoren za izvoljene predstavnike pri LD, tržaški občinski svetnik Marco Toncelli, ki je odgovoren za izvoljene predstavnike pri Marjetici, in dolinski občinski svetnik Sergij Mahnič, ki je sicer tudi pokrajinski predsednik SSK.

Ukmar je opozoril, da nastajanje Demokratske stranke zahteva usklajevanje stališč med izvoljenimi predstavniki, ki so z njo talo ali drugače povezani, tudi na krajevni ravni, se pravi v rajonskih, občinskih in pokrajinskih svetih. Gre za nehalno delo, ki zahteva napor vseh. Pri nas so povrh na obzoru deželne volitve, ki bodo pomembna preizkušnja za novo politično formacijo.

Toncelli je menil, da je politika v očeh navadnih državljanov ta čas dosegla najnižjo raven. Ljudje so naveličani političnih spletkarjev, ki so sama sebi namen, in od izvoljenih predstavnikov zahtevajo, da rešujejo konkretna vprašanja. V tem smislu po njegovem veliko pričakujejo tudi od snujočih se Demokratske stranke.

Mahnič pa je opozoril, kako je SSK vseskozi aktivno prisotna v Oljki, iz katere se rojeva nova stranka. SSK pozorno in od blizu spremlja to dogajanje ter pri njem tudi sodeluje, postavlja pa si vprašanje, kaj narediti, da se bi se ohranila specifična slovenska identiteta tudi na politični ravni.

Po uvodnih izjavah je stekla splošna razprava, v kateri so sodelovali občinski svetniki Bruna Tam, Tarcisio Barbo in Ladi Budin, Luciano Kakovic ter rajonski svetniki Igor Merku, Sergij Petarros, Luigi Franzil, Lucia Barbo in Domiziana Avanzini. Kot je ugotovil Stefano Ukmar v svoji sklepni besedi, je prišla do izraza predvsem potreba po večji koordinaciji.

Danes ob 18.30 bo v okviru Praznika Unità in Novega Dela diskusijsko srečanje o izzivu evropske integracije na Balkanu. Uvedel ga bo deželni tajnik ML LD Štefan Čok, sklenil pa vladni podtajnik Miloš Budin.

Pogled na udeležence sinočnje okrogle mize

KROMA

OPČINE - Ob 9. uri procesija

Danes začetek Jernejevega tedna

Zadnji del meseca avgusta poteka v znamenju številnih vaških verskih praznikov. Po Repentabru in Nabrežini so zdaj na vrsti Opčine, kjer praznujejo farnega zavetnika svetega Jerneja (ki ga sicer častijo kot svojega zavetnika tudi v Barkovljah in Mačkoljah). Čeprav pade letos praznik svetega Jerneja šele na petek, so na Opčinah sklenili, da začnejo s praznovanjem na nedeljo pred praznikom, saj se bo prihodnji teden v sosednji vasi, Repnu, odvijala Kraška ohcet.

Jernejev teden se začne torej že danes ob 9. uri zjutraj s procesijo okoli cerkve in slovesno sveto mašo. Kot v starih časih bo obenem vse naokoli odmevalo slovesno pritrkavanje zvonov. Družabni del praznika se bo nadaljeval popoldne, ko se bo pod lipami za cerkvijo odvijal vesel Jernejev popoldan. Ob obloženih mizah bo obiskovalce razveseljeval bogat srečelov, za dobro voljo pa se bo vmes zvrstilo še nekaj zabavnih prizorčkov.

V ponedeljek se bodo vsi tisti, ki radi hodijo in spoznavajo skrite kotičke naših vasi, zbrali ob 16. uri pred cerkvijo za že sedmi pohod po openskih poteh. V torek bo sledilo avtobusno romanje na Sv. Višarje, ki se bo zaključilo z vodenim ogledom mesta Humina (Gemone). V sredo bo na vrsti kulturni dogodek, ki pa bo gotovo tudi duhovno obogatil poslušalce. Ob 20.30 bo namreč v farni cerkvi sv. Jerneja na Opčinah koncert duhovnih pesmi. Izvajala ga bo priznana in priljubljena pevka Martina Feri, na orgle pa jo bo spremljal Iztok Cergol. V četrtek, na predvečer Jernejevega praznika, bo na prostem za cerkvijo predpraznična maša s slovesnim pritrkavanjem.

Praznovanje farnega zavetnika se bo zaključilo na sam praznik, v petek, ko bo slovesno bogoslužje ob 19. uri vodil bivši openski župnik in dekan dr. Zvone Štrubelj in tako proslavil svojo 25-letnico mašniškega posvečenja. Njegov obisk bo gotovo razveselil vse tiste, ki ga pogrešajo, odkar se se odselil v daljni Stuttgart. Tudi tokrat se bodo s slovesnim zvonjenjem izkazali vaški pritrkovalci. Po maši bo pod lipami za cerkvijo še družabno srečanje, s katerim se bomo poslovili od letošnjega bogatega Jernejevega tedna.

Lučka Susič

OBČINE Deželni sklad za družine

Občine socialno - skrbstvene okraja 1.1 Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor obveščajo, da je bil ustavljen deželni sklad za družine, namenjen znižanju mesečnih otroških jasl v šolskem letu 2006/2007. Občine obveščajo obenem, da bodo poskrbele za izplačilo prispevkov družinam s stalnim prebivališčem.

Obrazci prošnje za dodelitev prispevka so na razpolago na sedežih socialne službe Okraja 1.1.

Prosilci morajo do 15. septembra 2007 predložiti kot prilogo prošnji obrazec ISEE z dohodkom nižjim od 35.000,00 evrov.

Čas odprtja za javnost: Devin Nabrežina: torek, srede in petek od 8.30 do 10.30 - tel. 040-2017382-384-385-386; Zgonik: ponedeljek od 8.30 do 10.30 - tel. 040-229101; Repentabor: torek od 8.30 do 10.30 - tel. 040-327122.

PROMET - Povratek proti domu je bil za marsikoga zelo težak

Dolga vrsta ustavljenih vozil pri Bazovici in od Škofij proti Žavljam

Mučno čakanje na cesti iz Bazovice proti Trstu

KROMA

Za marsikoga je bil včeraj povratek z dopusta zelo mučen, še zlasti za tiste, ki so se vračali preko mejnega prehoda na Pesku in pri Škofijah. Bolj kot gneča na mejnih prehodih, kjer so skušali čim bolj olajšati prestop, sta kilometrske zastoje povzročali že znani »nepropustni« mestni, križišče nad Katinaro in semafor v Žavljam.

Od tako imenovanega križišča »H« nad Katinaro se je vrsta ustavljenih avtomobilov začela daljšati proti Bazovici že v jutranjih urah in popoldne se razmere še vedno niso normalizirale. Tukajšnji avtomobilisti, ki so bili namenjeni v mesto, so v Bazovici zavili proti Padričam, Hudemu letu ter Katinari, drugi so peljali preko Padrič do hitre ceste, nekateri pa proti Jezeru in dalje do Boršta. Ostal so bili ukleščeni v vrsti, ki je segala celo do križišča za Drago. Še dobro, da je bilo vreme vetrovno in da je vročina precej popustila, tako da se vsaj niso dodatno mučili v razbeljeni pločevini (vsaj tisti, ki nimajo klimatske naprave).

V popoldanskih urah pa so se razmere zelo poslabšale pri Škofijah. Na avtocesti na slovenski strani sta dve vrestvi vozil segali skoraj do umetnega predora pri Škofijah, pa ne zato, ker bi zastoj povzročale formalnosti na meji: lahko bi vrst bilo tudi več, a kaj pomaga, ko se zatem vse morajo strniti v eno samo, ki se ne more izogniti semaforu v Žavljam (ne gre pozabiti, da se vozilom, ki prihajajo s Slovenije, pridružijo še vsa tista iz Milja in tamkajšnje industrijske cone). Nekateri si pomagajo tako, da zapeljejo proti Križpoti in Mačkoljam, vendar se morajo pravočasno zavedeti, da je gneča na cesti: čim se znajdejo v vrsti, so kot ujetniki, saj tamkajšnje enosmerne ceste ne dopuščajo veliko manevrskega prostora.

Popoldne se je vrsta dejansko ustavljenih vozil vila vse od Škofij preko mejnega prehoda, novega odseka avtoceste po industrijski coni, preko predora do semafora v Žavljam, kjer se je promet naposled le sprostil. Verjetno pa muk s tem za marsikoga še ni bilo konec: o zastojih so poročali tudi iz drugih krajev dežele, saj je bil promet povsod povečan, posebno od Palmanove proti Mestram ter od Latisane proti Roncadam (Treviso).

Včeraj danes

Danes, NEDELJA, 19. avgusta 2007
LJUDEVIT

Sonce vzide ob 6.09 in zatone ob 20.07
- Dolžina dneva 13.58 - luna vzide ob 13.00 in zatone ob 22.22.

Jutri, PONEDELJEK,
20. avgusta 2007
BERNARD

VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 25,1 stopinje C, zračni tlak 1015 mb ustaljen, veter 43 km na uro vzhodnik severo-vzhodnik, burja, vlaga 56-odstotna, nebo rahlo pooblačeno, morje razgibano, temperatura morja 23,5 stopinje C.

OKLICI: Russo Davide in Terdoslavich Michela, Trivillin Aldo in Hirst Flavia, Piccoli Guido in Lazzaro Simona, Panareo Stefano in Cianci Maria Grazia, Prtri Christoph in Bearzotti Chiara, Sfreddo Luca in Nives Perez Blanca Yessica, Pangos Alessio in Cipitelo Rozmari, Gei Maurizio in Usberti Veronica, Castellani Fabio in Rocconi Sara, Mistretta Ignazio in Cirinà Rossana, Charif Rachid in Gullo Novella.

Lekarne

Nedelja, 19. avgusta 2007
Lekarne odprte od 8.30 do 13.00
Trg Venezia 2, Naselje sv. Sergija - Ul. Curiel 7/B, Ul. Ginnastica 6, Bazovica - Grudnova ulica 27.

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Trg Venezia 2 (040 308248), Naselje sv. Sergija - Ul. Curiel 7/B (040 281256). Bazovica - Grudnova ulica 27 (040 9221294) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.
Lekarne odprte od 16.00 do 20.30
Trg Venezia 2, Naselje sv. Sergija - Ul. Curiel 7/B, Ul. Ginnastica 6. Bazovica - Grudnova ulica 27 (040 9221294) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Ginnastica 6 (040 7721489).

Od ponedeljka, 20. avgusta, do sobote, 25. avgusta 2007
Urniki lekarn: od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30.

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Dante 7 (040 630213), Ul. Costalunga 318/A (040 823268), Milje - Ul. Mazzini 1/A (040 271124).

Prosek (040 225340) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Dante 7, Ul. Costalunga 318/A, Ul. Giulia 14, Milje - Ul. Mazzini 1/A.

Prosek (040 225340) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Giulia 14 (040 572015).

www.farmacistitrieste.it
118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

NAROČNIKOM PRIMORSKEGA DNEVNIKA

ki želijo prejemati časopis v kraju letovanja, priporočamo, da nas obvestijo vsaj štiri dni pred odhodom na počitnice na telefonsko številko

040-7786331
vsak dan od 12. do 16. ure ali
0481-533382
v dopoldanskih urah.

Praznik Unità in Novega Dela
OPČINE, 19. in 20. avgust
PROSVETNI DOM - Ul. Ricreatorio 2

DANES, 19. avgusta
Ob 17.00 odprtje kioskov
Ob 19.00 posega pokrajinske odbornice **MARINE GUGLIELMI** in deželnega tajnika **LD BRUNA ZVECHA**
Ob 20.00 ples z ansambлом **OASI**

JUTRI, 20. avgusta
Ob 18.00 odprtje kioskov
Ob 18.30 srečanje: **EVROPA: WORK IN PROGRESS – IZZIV** EVROPSKE INTEGRACIJE NA BALKANIH. Moderator: deželni tajnik **ML LD Štefan Čok**. Sodelovali bodo: državna odgovorna za medn. zadeve **ML LD Federica Mariotti**, bivši predsednik Mladega Foruma Slov. Socialnih Demokratov **Luka Juri** in članica Foruma Mladih Socialdemokratske Partije Hrvatske in podpredsednica **IUSY Mladinske Socialistične Internacionale Tanja Vrbat**. Zaključki: vladni podtajnik **Miloš Budin**.

Ob 20.30 glasbeni večer z ansambлом **MAKAKO JUMP** - (ML)

Slovensko kulturno društvo Barkovlje
 Zveza slovenskih kulturnih društev
 Javni sklad RS za kulturne dejavnosti
 Slovenska prosveta

vabijo na koncert pod zvezdami

SLOVENSKEGA MLADINSKEGA
PIHALNEGA ORKESTRA
 dirigent **Marjan Grdadolnik**

v sredo, 22. avgusta 2007, ob 20. uri
Ulica Bonafata 6, Barkovlje

Kam po bencin

Danes bodo na Tržaškem obratovale naslednje črpalke:

AGIP Istrska ulica, Ul. A. Valerio 1 (univerza)

SHELL Drevored Campi Elisi 1/1
Q8 Domjo (Strada della Rosandra), Ul. D'Alviano 14

TOTAL Sesljan - drž. c. 202 (km 27)
ESSO Milje - Ul. Battisti 6, Pokrajinska cesta km 8+738

ČRPALKE ODPRTE 24 UR NA 24
AGIP Devin (jug) - avtocesta A4 VE-TS, Valmaura - hitra cesta SS 202 km 36

TOTAL Devin (sever) - avtocesta A4 TS-VE

NAMCO - Ul. F. Severo 2/3

AGIP Istrska ulica 155, Miramarski drev. 49, Ul. A. Valerio 1 (univerza), Katinara - Ul. Forlanini, Naselje sv. Sergija - Ul. Forti 2

ESSO Trg Foraggi 7, Zgonik - Državna cesta 202, Ul. Carnaro - Državna cesta 202 km 3+0,67

SHELL Ul. Locchi 3
 V sodelovanju s FIGISC Trst

Obvestila

VZPI-ANPI OPČINE-BANI-FERLUGI-PIŠČANCI prireja v sredo, 29. avgusta, slovesnost, s katero se bodo poklonili spomenu devetih tovarišev, ki so jih Nemci pred 63. leti ustrelili v Kraški dolinici na Opčinah. Zbirališče ob 18. uri na openskem pokopališču, nato polaganje cvetja ob spomeniku v parku na Mandriji ob ulicah Carsia in San Isidoro. Vabljeni!

ZDRUŽENJE STARŠEV O.Š. F. MILČINSKEGA OBVEŠČA, da je še nekaj prostih mest za tabor angleškega jezika JE-ZIKAJTE, ki se bo odvijal v Zambrotiji od 27. avgusta do 2. septembra (starostna skupina od 10. do 16. leta) in računalniško in šahovsko delavnico MIŠKA, ki bo potekala na DTTZ Žiga Zois v Trstu v jutranjih urah (od 9. do 14. leta). Za informacije in prijave kličite 040-567751, 320-2717508 (tanja) ali e-pošta: »mailto:franmilcinsk@libero.it«.

KMEČKA ZVEZA obvešča svoje člane, da bodo vse podružnice KZ zaprte za dopust od 27. julija do 31. avgusta 2007.

SEČNJA DRV 2007/2008 Vsi tisti, ki nameravajo sekati drva za domačo uporabo na juserskih gozdnih površinah k.o. Opčine v sezoni 2007/2008, so vabljeni da predstavijo prošnjo od 16. avgusta do 7. septembra, na sedež odbora za ločeno upravo juserskega premoženja Opčine, Ul. Doberdob 20/3, v sledečem urniku: od ponedeljka do petka, od 10. do 12. ure; v torek tudi od 14.30 do 16.30. Zainteresirani morajo imeti bivališče na Opčinah.

ZVEZA SLOVENSKEGA KULTURNIH DRUŠTEV obvešča, da bodo tržaški uradi do 14. septembra poslovali po poletnem urniku, od 9. do 13. ure.

DANES, 19. AVGUSTA 2007 - PRAZNIK SV. ROKA V NABREŽINI ob 10. uri bo gospod Marko Rijavec, novomašnik, daroval slovesno sv. mašo. Sledita procesija z Najsvetejšim in blagoslov pred cerkvijo. Ob 20. uri bo na župnijskem vrtu koncert nabrežinske godbe. V župnijski dvorani razstavljata svoje slike Maria in Eugenio Pankrazi. Ogled je možen od 18. do 22. ure.

DRUŠTVO SLOVENSKEGA LOVCEV FJK »DOBERDOB« obvešča člane, da so stekla dela za pripravo in delo v lovski osmici, ob priliki Kraške ohceti v Repnu. Se dobimo vsak dan po 17. uri. Dobrodošli!

DUHOVNE VAJE za žene in dekleta od ponedeljka, 20. avgusta, do srede, 22. avgusta, v Domu blagov. Vodil bo znani p. dr. Leopold Grčar z Brezj. Prijave na tel. št. 040-299409 (Jež).

KRUT obvešča, da je pisarna odprta s poletnim urnikom od 9. do 13. ure.

PRED MARIJINO KAPELICO PRI LA-

TPK SIRENA
 prireja
tradicionalno KARAMALADO
OD 17. DO 19. AVGUSTA

Danes, 19. avgusta
PLES S HAPPY DAY

ODPRTJE KIOSKOV OB 19.00
PLES SE ZAČNE OB 20.30

JNARJIH bo danes, 19. avgusta, ob 18. uri, vsakoletna sv. maša, ki jo bo daroval msgr. Franc Vončina. Vabljeni Marijini čistilci od blizu in daleč!

TPK SIRENA prireja tradicionalno Karamarado od 17. do 19. avgusta 2007. Danes, 19. avgusta, ob 20.30, bo ples z ansambлом Happy day. Odprtje kioskov ob 19. uri.

V PROSVETNEM DOMU NA OPČINAH se bo 17., 18., 19., in 20. avgusta vršil Praznik Unità in Novega Dela. Danes, 19. avgusta, bosta ob 19. uri posegla Marina Guglielmi in Bruno Zvech. Danes bodo kioski odprti od 17. ure dalje. Ob 20. uri ples z ansambлом Oasi. V ponedeljek, 20. avgusta bo ob 18.30 srečanje/razprava: Evropa: Work in progress / Izziv evropske integracije na Balkanah. Ob 20.30 Mladinska levica prireja glasbeni večer z ansambлом Makako Jump.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA obvešča, da bo do 31. avgusta odprta s poletnim urnikom, in sicer od ponedeljka do petka od 8. do 16. ure.

ZŠSDI obvešča, da bosta urada v Trstu in Gorici ponovno obratovala s poletnim urnikom od ponedeljka 20. avgusta.

OPENSKI JUS SKLICUJE TISKOVNO KONFERENCO Upravni odbor openskega jusa obvešča, da je javni tožilec dr. Maddalena Chergia zavrnila kazensko prijavo Gozdnega poveljstva na Opčinah proti openskemu jusu. Svojo odločitev utemeljuje z dejstvom, da openski jus ni izvedel sečnje na tujem, ampak na svojem zemljišču. Tiskovna konferenca bo v sredo, 22. avgusta, ob 11. uri, v Prosvetnem domu na Opčinah. Prisrčno vabljeni.

PLANINSKA ŠOLA SPDT Mladinski odsek SPDT prireja od 27. avgusta do 1. septembra 2007 Planinsko šolo na Planini pri jezeru nad Bohinjem, ki je namenjena osnovnošolski mladini. Na razpolago je še nekaj mest. Zainteresirani naj se čimprej javijo na tel.: 338-4913458 (Franc). V četrtek, 23. avgusta ob 19. uri v prostorih ŠZ Bor, na Stadionu 1. maja, bo potekal zadnji sestanek pred odhodom. Vabljeni!

MAČKOLJE-ŽUPNIJSKA SKUPNOST vabi na praznovanje vaškega zavetnika sv. Jerneja. V petek, 24. avgusta, ob 19. uri, v župnijski cerkvi slovesna evharistija: somaševanje vodi tržaški škof msgr. Evgen Ravignani. Med mašo bo podelitev zakramenta birme. V nedeljo, 26. avgusta, pred župnijsko cerkvijo: ob 17. uri, srečanje priirkovalcev; ob 19. uri, slovesna evharistija - somaševanje vodi msgr. Franc Bole, urednik revije »Ognjiščec«. Sledijo procesija po vaških ulicah, blagoslovitev vozil ter tradicionalna družabnost.

ZŠSDI obvešča, da bosta urada v Trstu in Gorici v poletnih mesecih odprta od 8. do 14. ure.

KRUT vabi na skupinsko bivanje v Šmarjeških toplicah od 26. 8. do 4. 9. 2007. Podrobnejše informacije in vpisovanje na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8, Trst, tel. 040-360072.

ČASNIKARSKA DELAVNICA v okviru Festivala mladinske ustvarjalnosti za vse mlade, ki si želijo spoznati svet novinarstva, pisati članke, ankete in intervjuje. Od ponedeljka, 27. avgusta, do četrтка, 30. avgusta, od 14. ure do 15.30 v Finžgarjevem domu na Opčinah. Vodi Breda Susič. Za dodatne informacije in prijave: »www.dragamladih.org«, »rast_mladika@hotmail.com«, 040-370846 (Raffaella, Patrizia).

AŠD CHEREDANCE MILLENIUM prireja pod pokroviteljstvom ZŠSDI-ja poletni KAMP CHEERLEADINGA za otroke od 5. do 12. leta starosti od 27. do 31. avgusta in od 3. do 7. septembra v telovadnici OŠ F.Bevk na Opčinah. Vabljeni stari in novi člani. Prijave v uradih ZŠSDI-ja na tel. št. 040-635627. Info na tel. št. 346-0441133 Petra ali 349-7597763 Nastja.

AŠD CHEREDANCE MILLENIUM sporoča

ča, da se bodo dvotedenske poletne priprave za Strele (12-16 let) in Škrate (od 16 leta dalje) začele 3. septembra v telovadnici OŠ F.Bevk na Opčinah. Urniki treningov: Strele - od pon. do pet. od 17.00 do 19.00; Škrati - od pon. do pet. od 19.00 do 21.00. Dobrodošli so tudi novi člani. Informacije na tel. št. 346-0441133 Petra ali 349-7597763 Nastja.

FESTIVAL DRAGE MLADIH 2007 vabi vse mlade, ki si želijo ustvarjati in sproščati domišljijo, na teden mladinske ustvarjalnosti od 27. avgusta do 1. septembra v Finžgarjevem domu na Opčinah. V ponedeljek, 27. avgusta, ob 15. uri DOBRODELNI ODBOJKARSKI TURNIR (ekipe društev, organizacij, prijateljev...), ob 18.45 slovesno odprtje Festivala z nagrajevanjem in nastopom dekleške plesne skupine Light iz Trsta in break-dance skupine Go-Breakers iz Nove Gorice. Od torika do petka delavnice mladinske ustvarjalnosti (likovna, časnikarska, plesna, kolesarska, gledališka in make-up delavnica). V sredo, 29. avgusta, ob 19.30 improvizacijski večer Jam Session, kjer bodo udeleženci likovne in plesne delavnice skupaj ustvarjali s pomočjo glasbe. V petek, 31. avgusta, ob 21. uri gledališka predstava Molière za mlade v izvedbi mladinske gledališke skupine SKD Igo Gruden iz Nabrežine in nastop plesne skupine MOSP. V soboto, 1. septembra, gledališki in plesni nastop udeležencev Festivala mladinske ustvarjalnosti, odprtje razstave udeležencev likovne delavnice. Za dodatne informacije in prijave: »www.dragamladih.org«, »rast_mladika@hotmail.com«, 040-370846 (Raffaella, Patrizia).

GLEDALIŠKA DELAVNICA v okviru Festivala mladinske ustvarjalnosti za vse mlade, ki si želijo spoznati gledališko umetnost, recitirati in igrati. Od torika, 27. avgusta, do četrтка, 30. avgusta, od 16. ure do 17.30 v Finžgarjevem domu na Opčinah. Vodi Lučka Peterlin. V soboto, 1. septembra zaključni nastop udeležencev. Za dodatne informacije in prijave: »www.dragamladih.org«, »rast_mladika@hotmail.com«, 040-370846 (Raffaella, Patrizia).

LIKOVNA DELAVNICA v okviru Festivala Drage mladih za vse mlade, ki si želijo spoznati likovno umetnost, risati, barvati in slikati! Potekala bo vsak dan od 10. ure do 11.30, od 27. avgusta do 1. septembra, v Finžgarjevem domu na Opčinah. Vodi Matej Susič. V soboto, 1. septembra, ob 20.45, odprtje razstave del udeležencev. Za dodatne informacije in prijave: »www.dragamladih.org«, »rast_mladika@hotmail.com«, 040-370846 (Raffaella, Patrizia).

OBČINSKA KNJIŽNICA v Saležu bo zaprta zaradi dopusta in preurejena od 8. do 27. avgusta (vključno).

SOMPĐ VESELA POMLAD vabi na poletni pevski teden za osnovnošolske otroke »Poj z menoj«, ki bo od 27. do 31. avgusta 2007, v prostorih Marijanišča na Opčinah. Vsak dan od 8.30 do 17. ure bodo zborovodkinja Mira Fabjan in animatorji vodili pevske vaje, plesne, športne in kulturne dejavnosti. Prijave in informacije na št. 040-213582 (Manica), 040-213104 (Silvia) in 040-213249 (Nataša).

PLESNA DELAVNICA v okviru Festivala mladinske ustvarjalnosti za vse mlade, ki si želijo spoznati umetnost giba in uživati ob glasbi v prijetni družbi. V torek, 28. avgusta, od 19.30 do 21. ure, v sredo, 29. avgusta, od 11.30 do 13. ure, v četrtek, 30. avgusta, od 19.30 do 21. ure v Finžgarjevem domu na Opčinah. Vodi Raffaella Petronio. V soboto, 1. septembra, zaključni nastop udeležencev. Za dodatne informacije in prijave: »www.dragamladih.org«, »rast_mladika@hotmail.com«, 040-370846 (Raffaella, Patrizia).

USTVARJALNA MAKE-UP DELAVNICA v okviru Festivala mladinske ustvarjalnosti za vse mlade, ki bi radi spoznali tehnike in trike maskiranja. V sredo, 29. avgusta, od 18. ure do 19.30, v Finžgarjevem domu na Opčinah. Vodi Živa Kušče. Za dodatne informacije in prijave: »www.dragamladih.org«, »rast_mladika@hotmail.com«, 040/370846 (Raffaella, Patrizia).

OBČINA DEVIN NABREŽINA sporoča občanom, da je pri okencu urada za stike z javnostjo v Grudnovi hiši (Nabrežina 158, urnik: od ponedeljka do petka 9-13, v sredo in četrtek tudi 14-17) na razpolago kartica za znižano parkirno za parkirišče v Sesljskem zalivu, ki velja do 30. septembra 2009. Vsak lastnik avtomobila lahko dobi 1 kartico (v primeru, da ima lastnik več avto-

Upravni in nadzorni odbor, osebje, sodelavci
 Narodne in študijske knjižnice

izrekajo iskrene čestitke
 svojemu članu in tajniku

Dušanu
Križmanu

ob njegovi 60-letnici.

Rojstvo male - velike

Dare

je razveselilo Norino, Dejana in Alisho.

Obilo srečnih in veselih dni jim želijo

nona Olga, nono Marino, Ašira, Minej, Walter in Karin

mobilo, pa eno kartico za vsak avtomobil); za izdajo kartice je treba imeti s sabo prometno dovoljenje in izpolniti, ki je na razpolago na glavni spletni strani Občine www.comune.duinoaurisina.ts.it oziroma pri Uradu za stike z javnostjo. Za podrobnejše informacije je na razpolago brezplačna telefonska številka 800-002291.

OBČINA DEVIN NABREŽINA sporoča občanom, ki še niso dopolnili 26. leta starosti, da je pri okencu urada za stike z javnostjo v Grudnovi hiši (Nabrežina 158, urnik: od ponedeljka do petka 9-13, v sredo in četrtek tudi 14-17) na razpolago Mladinska kartica/Carta giovani. Kartica, ki velja v 39 evropskih državah, omogoča popuste na vseh podjajnih mestih, ki so pristopila k pobudi. Mladim pod 26. letom starosti nudimo kartico brezplačno; kdor želi zaprositi za kartico, naj se osebno oglasi pri Okencu Urada za stike z javnostjo in s seboj prinese osebni dokument in fotografijo. Za podrobnejše informacije je na razpolago brezplačna telefonska številka 800-002291.

ZVEZA VOJNIH INVALIDOV obvešča, da tajništvo deluje s poletnim urnikom 9.00 - 13.00.

ANED - ZDRUŽENJE BIVŠIH DEPORTIRANEC V NACISTIČNIH TABORIŠČIH obvešča, da bo urad zaradi poletnega dopusta zaprt do vključno 31. avgusta.

KOLESARSKA DELAVNICA v okviru Festivala mladinske ustvarjalnosti za vse mlade, ki ljubijo naravo in kolesarjenje. V petek, 31. avgusta, krajši izlet po Krasu od 11.30 do 14. ure. Zbirališče: Finžgarjev dom na Opčinah. Vodi Saša Žerjal. Za dodatne informacije in prijave: »www.dragamladih.org«, »rast_mladika@hotmail.com«, 040-370846 (Raffaella, Patrizia).

KRUT obvešča, da bo urad v Gorici zaprt do 31. avgusta 2007. Za vse informacije je na razpolago urad v Trstu.

OBČINSKA KNJIŽNICA V BOLJUNCU sporoča, da bo do 31. avgusta zaprta za poletni dopust.

DRAGA MLADIH vabi na zaključno okroglo mizo z naslovom »Duhovnost in iskanje 'hitrega ozdravljenja' modernega človeka«. V soboto, 1. septembra, ob 10. uri, v parku Finžgarjeva doma na Opčinah. Pri okrogli mizi bodo sodelovali psihoterapevtka dr. Sanja Rozman, teolog dr. Jože Marketz in primerjalni religiozi dr. Lenart Škof.

KOLESARSKI KLUB ADRIA prireja v nedeljo, 2. septembra, »19. Maraton prijateljstva Ljubljana-Lonjerk«. Vabljeni vsi ljubitelji kolesarstva. Info na tel. št.: 335-6140379.

AŠD SOKOL organizira pod pokroviteljstvom ZŠSDI »IV POLETNI KAMP« za dečke in deklice za letnike 1995 in mlajše v osnovni motoriki, mini basketu, mini volleyu. Kamp bo od ponedeljka 3. septembra do petka 7. septembra na odprtem igrišču SOKOLA in v občinski telovadnici. Zbirališče v telovadnici od 7.30 do 9 ure - odhod od 16.00 do 16.30. Vpis neposredno pred začetkom kampa.

SKD LONJER KATINARA IN PIHALNI ORKESTER RICMANJE vabita osnovnošolce na ustvarjalno-glasbeni teden v SKC v Lonjerju, od ponedeljka 3. septembra do petka 7. septembra, od 8.30 do 12.30. Prijave na tel. št. 333-5062494 do 26. avgusta.

SKD IGO GRUDEN obvešča, da bo razstava Majde Massera »Pogledi na kraške vasi« na ogled v Kavarni Gruden, do 21. septembra, z urnikom 8.00-13.30 ter 16.00-01.00.

Loterija 18. avgusta 2007

Bari	67	9	58	2	61
Cagliari	85	48	19	28	10
Firence	60	28	47	64	56
Genova	75	6	19	56	83
Milan	87	51	59	84	39
Neapelj	88	46	64	49	90
Palermo	25	78	51	9	38
Rim	1	18	17	67	63
Turin	67	7	51	82	61
Benetke	75	4	60	67	87
Nazionale	14	57	47	13	81

Super Enalotto št. 99

1	25	60	67	87	88	jolly 75
Nagradni sklad 3.302.532,33 €						
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot 31.426.458,00 €						
Brez dobitnika s 5+1 točkami 0,00 €						
12 dobitnikov s 5 točkami 55.042,21 €						
1.325 dobitnikov s 4 točkami 498,49 €						
54.779 dobitnikov s 3 točkami 12,05 €						

Superstar 14

Brez dobitnika s 6 točkami	– €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	– €
Brez dobitnika s 5 točkami	– €
9 dobitnikov s 4 točkami	49.849,00 €
185 dobitnikov s 3 točkami	1.205,00 €
2.772 dobitnikov s 2 točkami	100,00 €
17.323 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
35.610 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

Čestitke

Jutri bo ugasnil dve svečki na torti naš mali GABRIEL. Bratec Ruben mu pošilja en poljubček na vsako stran, Andreja in Jana pa najlepša voščila za rojstni dan.

Na uho nam je prispelo, da je v Ricmanjih spet veselo. Hip, hip hurá, naš Anej bratca EVANA ima! Srečni družinici iskreno čestitamo malčki in vzgojiteljici otroškega vrtca Palčica iz Ricmanj.

15. avgusta je privekal mali EVAN. Novorojenčku, mami Tamari, očku Ediju in bratu Aneju iskreno čestitajo Sonja in Dino, Tiziana in David, Monika in Valentina.

Le povejte mi, kdo bi si ne želel imeti ljubečo in potrpežljivo mamico, vedno pripravljeno, da se s tabo igra, da ti prebira knjigice, da se ti vsak trenutek razdaja?! Meni se je ta sreča izpolnila. Srečna sem, da imam mojo, za mene na svetu edino, tako mammo SONJO, ki jutri praznuje njen rojstni dan. Vse najboljše mama! Tvoja Josette in seveda tvoj Marko.

Naj dnevnik poskrbi, da naša SONJA čestitko v njem dobi. Pohvalo in priznanje izrekamo ti za vse tvoje življenjsko delo dosedanje. Zdrav in srečen stil pa naj ti bo izziv za tvoje nadaljnje delovanje! Tvoji mama, tata in Erika.

Danes slavi naš balinar KARLO (NENDO) svoj 75. rojstni dan. Še mnogo zdravih in veselih dni ti iskreno voščijo balinarji ŠD Zarja.

Naš pevec KARLO GRGIČ slavi danes 75 let. Vse najboljše mu želi kolektiv TPPZ P. Tomažič.

Jutri praznujeta TANJA in RENATO 30 letnico poroke. Še mnogo zdravih in srečnih skupnih let jima želi cela družina. Gaja pa pošilja teti in stricu 30 poljubčkov.

Mali oglasi

PO UGODNI CENI PRODRAM nove ženske čevlje »Valverde«, št. 38 in pol, primerne za narodno nošo. Klicati na tel. št.: 348-4702070.

PRODAM VINOGRAD v dolinski občini, Mačkolje - Križpot. Tel. na št.: 040-231578.

PRODAM leseno kostanjevo kad za kuhanje vina. Kapaciteta 10 hl. Tel. na št.: 339-6228540.

PRODAM pravico sajenja trt na površini 1.100 kv.m. Tel. na št.: 339-7064120.

IŠČEM KNJIGE B.Beckett-R.M.Gallagher (Biologija) in D.Kapko (Odvozanke). Tel. na št.: 338-6036203.

PRODAM motorno kolo 50 cc., model

GROZDJE: rebula, rizling, malvazija in merlot ter vino: kabernet, sauvignon in mešano belo prodam. Možna dostava. Tel. 00386-51-325199

PODJETJE IZ TRSTA NUJNO ZAPOSLI URADNICO/KA, po možnosti do 25 let, z izkušnjami dela v uradu in s publiko ter dobrim znanjem slovenščine. Ponudbe na e-mail: job@senzafrontiera.it

POTREBUJETE NEGO NA DOMU bolnih, ostarelih oseb? Tudi 24 ur. Tel. 00386-51-235947.

PRODAM BELO IN RDEČE GROZDJE. Telefonirati 00386-41-216542 od 13.00 do 15.00.

»yamaha Jog«, letnik 2005, 12.000 km, edini lastnik. Cena po dogovoru. Tel. na št.: 338-7613950.

DAJEM V NAJEM GARAJO v bližini železniške postaje. Tel. 329-4128363 ali 040-415336.

KMEČKI TURIZEM na Krasu išče izkušeno kuhinjsko pomočnico in natakarico za delo ob koncu tedna. Tel. 040-229253 ali 348-3721844.

LEKCIJE fizike in matematike nudim za univerzitetni in višješolski nivo. Tel. 329-156 3648.

ODDAM dolgodlake psičke srednje rasti. Tel. na št.: 040-200210.

PRODAJAM krompir v Doberdolu na Tržaški ulici 25. Tel. 0481-78066.

PRODAM knjige za vse razrede klasičnega liceja France Prešeren. Tel. 338-4791301

PRODAM knjige za bienij Znanstvenega liceja, smeri A ali B. Tel. na št.: 347-7533435.

PRODAM lancio K v zelo dobrem stanju, za 1.800,00 evrov. Tel. št.: 339-3924888.

PRODAM scooter phantom 100, malagutti po ugodni ceni, letnik 1999, 13 tisoč km. Tel. 0481-537525 v večernih urah.

Osmice

OB PRILIKI KRAŠKE OHCETI je odprta osmica pri Batkovih. Tel.: 040-327240.

IVO IN ANDREJ KRALJ sta v Slivnem odprla osmico.

SANDRA IN JOŽKO ŠKERK sta v Saležu odprla osmico

DARIO IN JELKA sta v Ricmanjih odprla osmico.

OSMICO je odprl Pernarcich Paolo, Medja vas 21.

DOLJAK MARČELO IN ERVIN sta odprla osmico v Samatorci. Toplo vabljeno!

OSMICO je odprl v Zgoniku Miro Žigon.

OSMICO so odprli pri Jurčevih v Cerovljah.

OSMICO so odprli pri Terčonovih v Mahvinjah, št. 42. Toplo vabljeno. Tel. št. 040-299450.

OSMICO ima odprto Stubelj v Šempolaju.

V KRIŽU PRI BELJANOVIH so odprli osmico.

Kino

ALCIONE - Dvorana bo v poletnem času zaprta.

AMBASCIATORI - 16.45, 18.30, 20.20, 22.15 »Disturbia«.

ARISTON - (poletna arena) 21.15 »Fly boys - Giovani acquile«.

CINECITY - 16.15, 18.10, 20.05, 22.00 »Licenza di matrimonio«; 15.15, 17.35, 19.55, 22.00 »Disturbia«; 14.50, 16.40, 18.30, 20.20, 22.10 »Alla deriva«; 15.00, 15.45, 16.35, 17.45, 18.30, 19.15, 20.30, 21.30, 22.00 »Harry Potter e l'ordine della Fenice«; 15.20, 20.00 »Material girls«; 17.40, 22.00 »The Protector: La legge del Muay Thai«; 14.50 »I fantastici 4 e silver surfers«; 15.30, 18.30, 21.30 »Transformers«.

EXCELSIOR - Dvorana bo zaprta v poletnem času.

EXCELSIOR AZZURRA - Dvorana bo v poletnem času zaprta.

FELLINI - 16.10, 17.40, 19.10 »The Pro-

tector: La legge del Muay Thai«; 20.40, 22.20 »Feed«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.30 »The Reef: Amici per le pinne«; 17.45, 20.00, 22.15 »Le vite degli altri«.

GIOTTO MULTISALA 2 - (Ulica Giotto 8) 16.30 »Il brutto anatroccolo«; 18.20, 20.15, 22.15 »Smokin' aces«.

KOPER - KOLOSEJ - 14.00, 16.20, 18.40, 21.00 »Ratatouille«; 14.10, 16.00, 17.45 »Divji valovi«; 19.30, 22.00 »Napumpana«; 13.20, 16.10, 19.00, 21.50 »Transformers«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Alla deriva«; Dvorana 2: 16.30, 20.10 »Harry Potter e l'ordine della Fenice«; 18.40, 22.20 »Il mio ragazzo è un bastardo«; Dvorana 3: 16.30, 18.15 »Il cane pompiere«; 20.00, 22.15 »Transformers«; Dvorana 4: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Catacombs - Il mondo dei morti«.

SUPER - film prepovedan mladim pod 18. letom.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.40, 20.10, 22.10 »Disturbia«; Dvorana 2: 18.00, 20.15, 22.15 »Alla deriva«; 17.30, 19.50, 22.10 »Harry Potter e l'ordine della Fenice«; 18.10, 20.15, 22.20 »Fast food nation«; 17.40, 20.00, 22.20 »La duchessa di Langeais«.

Šolske vesti

DTTZG ŽIGE ZOISA obvešča, da bo med poletno prekinitevijo didaktičnih dejavnosti šola zaprta ob sobotah do vključno 25. avgusta 2007. Med tednom bo tajništvo odprto od 9. do 14. ure.

RAVNATELJSTVO DPZIO J. ŠTEFAN obvešča, da bo na sedežu šole do ponedeljka, 3. septembra 2007, do vključno sobote, 8. septembra, podporni pouk za dijake, ki so izdelali s formativnim dolgom. Razpored podpornega pouka je izpostavljen na oglasni deski. Redni pouk se bo začel 10. septembra 2007, ob 8. uri.

RAVNATELJSTVO DRŽAVNEGA ZNANSTVENEGA LICEJA FRANCE PREŠEREN sporoča, da bo šola med poletno prekinitevijo didaktičnih dejavnosti do 1. septembra 2007 ob sobotah zaprta. Tajništvo bo delovalo od ponedeljka do petka, od 9.30 do 12.30.

DRŽAVNA SREDNJA ŠOLA IVAN AVGUSTA v Trstu sporoča, da bo julija in avgusta ob sobotah šola zaprta.

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE obvešča, da bo podeljevanje letnih suplenc za učno oseboje slovenskih sol na Tržaškem potekalo v torek, 28. avgusta, in sicer ob 9. uri za osnovno šolo in vrtce na didaktičnem ravnateljstvu pri Sv. Ivanu ter ob 10. uri na DTTZ Žiga Zoisa za nižjo in višjo srednjo šolo. Razpeložljiva mesta bodo objavljena 24 ur prej na obeh omenjenih šolah ter na Deželnem šolskem uradu v Trstu.

RAVNATELJSTVO PEDAGOŠKEGA IN DRUŽBOSLOVNEGA LICEJA A. M. SLOMŠKA sporoča, da bo šola ob sobotah zaprta do 1. septembra 2007.

Izleti

SPDT NA TRIGLAV Po daljšem času smo se planinci SPDT spet odločili da se odpravimo na Triglav. Tridnevni pohod od 20. do 22. avgusta se bo pričel na Rudnem polju na Pokljuki. Pohod je zahteven, priporočljiva sta čelada in samozavarovanje. Na razpolago bo društveni kombi. Število pohodnikov je omejeno. Odhod ob 7. uri zjutraj pred hotelom Daneu na Opčinah. Vse potrebne informacije dobite na telefonu 040-220155 Livio in 338-4913458 Franc.

AŠD CHERDANCE MILLENIUM organizira avtobusni izlet v Gardaland v soboto, 1. septembra 2007. Prijavite se lahko ob torkih in četrkih od 18. do 19. v telovadnici OŠ F. Bevk na Opčinah. Za informacije tel. št. 349-7597763 Nastja.

3. SEPTEMBRA 2007 bo na Barbani skupno romanje slovenskih vernikov iz Goriškega in Tržaškega. Ob 11. uri bo sv. maša, ki jo bo vodil naš g. škof Evgen Ravnani. Šolske sestre de Notre Dame vabijo, da se tega romanja udeleži čim več ljudi. Avtobus bo zjutraj peljal na Barbano. Odpotoval bo ob 7. uri s trga Oberdan, ob 7.20 s Proseka, ob 7.30 iz Sv. Križa (po potrebi se lahko ustavi tudi v drugih vaseh). Po sv. maši bo kosilo v Biljah. Po kosilu bo obisk Marijinega celja nad Kanalom. Tam bodo slovesne večernice in blagoslov. Cena romanja je 35,00 evrov. Za informacije poklicati na št. 040-220693. Pohitite z vpisom!

KRUT prireja 14-dnevno bivanje na otoku Ischia od 7. do 20. oktobra 2007. Informacije in vpisovanje na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8/B tel. 040-360072.

Prireditve

OPENSKA ŽUPNIJA IN CERKVENI PEVSKI ZBOR SV. JERNEJ vabita na praznovanja farnega zavetnika svetega Jerneja. JERNEJEV TEDEEN se bo začel danes, 19. avgusta, ob 9. uri, s procesijo okoli cerkve in slovesno sv. mašo, popoldne, ob 17. uri, pa bo pod lipami za cerkvijo vesel Jernejev popoldan s srečelovom; v ponedeljek, 20. avgusta, bo Jernejev pohod po openskih poteh (zbirališče ob 16. uri pred cerkvijo); v torek, 21. avgusta, bo romanje na Sv. Višarje in ogled Humina; v sredo, 22. avgusta, ob 20.30, bo koncert duhovnih pesmi, ki jih bo v farni cerkvi izvajala Martina Feri ob orgelski spremljavi Iztoka Cergola; v četrtek, 23. avgusta, bo ob 20. uri predpraznična sv. maša na prostem za cerkvijo; v petek, 24. avgusta, pa bo slovesna sv. maša, ki jo bo vodil bivši župnik dr. Zvone Štrubelj ob 25. letnici mašniškega posvečenja, po njej pa družabno srečanje pod lipami za cerkvijo. V nedeljo, v četrtek in petek bo bogoslužja obogatilo tudi slovesno pritrkavanje zvonov.

SKD BARKOVLEJ V SODELOVANJU Z ZVEZO SLOVENSkih KULTURNIH DRUŠTEV IN JSKD in pod pokroviteljstvom Slovenske prosvete vabi na koncert pod zvezdami Slovenskega mladinskega pihalnega orkestra (vodi Marjan Gradolnik) v sredo, 22. avgusta 2007 ob 20. uri v Ulici Bonafata 6, Barkovlje.

ZVEZA SLOVENSkih KULTURNIH DRUŠTEV obvešča, da se bo občutena vsemanjšinska proslava na bazoviški gmajni odvijala v nedeljo, 9. septembra 2007 ob 15. uri. Združeni zbori pod taktirko Pie Cah bodo zapeli pesmi »Žrtvam, Bazovica, Smrt v Brdih« in »Vstajenje Primorske«. Notno gradivo je na razpolago na tržaškem sedežu ZSKD. Skupna vaja bo 7. septembra 2007 ob 20. uri v Prosvetnem domu na Opčinah.

† Zapustila nas je

Zdenka Pertot por. Gruden

Žalostno vest sporočajo

mož Stanko, hči Tatiana in sin Sergio z družinama, brata in ostalo sorodstvo

Pogreb z žaro bo v sredo, 22. avgusta ob 11. uri v nabrežinski cerkvi.

Nabrežina, 19. avgusta 2007

Pogrebno podjetje Alabarda Opčine

Žalovanju se pridružujejo

Silvjo, Marjuči, Ivan in Nadja z družino

Ob izgubi mame Zdenke Pertot por. Gruden izreka iskreno sožalje sorodnikom

Jus Nabrežina

ZAHVALA

Elena Terzoni Grgič

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli način počastili njen spomin

Svojci

Prečnik, 19. avgusta 2007

† Zapustila nas je naša draga mama

Aleksandra Bratoš vd. Milič (Saša)

Žalostno vest sporočata

hčeri Sonja in Nada z družinama.

Pogreb bo v torek, 21. avgusta ob 17. uri v cerkvi Marije Vnebovzete v Vremah. Namesto cvetja darujte za AGMEN t/rn 17078346.

Repnič, 19. avgusta 2007

Pogrebno podjetje Zimolo

ZAHVALA

Po slovesu od našega dragega

Bernarda Bandija

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so na kakršenkoli način počastili njegov spomin

Svojci

Boljunec, 19. avgusta 2007

Pogrebno podjetje Alabarda Milje

ZAHVALA

Maria Raseni Grozdana

Ob izgubi naše drage se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste z nami sočustvovali in na katerikoli način počastili njen spomin. Posebna zahvala gre g. župniku Iztku Mozetiču iz Rodika za pogrebni obred in Svetu Grgiču za zvonjenje.

Svojci

Padriče, Opčine, 19. avgusta 2007

20.8.1987

20.8.2007

Guerino Husu

Ob 20-letnici smrti dragega očeta se ga z ljubeznijo spominjajo

sinovi Edi, Darko in Sergij z družinama

Prosek, 19. avgusta 2007

24.8.1997

24.8.2007

Tam gor, kjer proti nebu ciprese rastejo visoko, tam gor vsakdo življenja utrujen se umiri, tam gor lepo diši po smoli in smola kot ljubezen tud' srčne rane nam s časom malo zaceli.

Valter Pala

Spomnili se ga bomo v četrtek, 23. avgusta ob 19.00 med sv. mašo v kapelici pri Domju.

KRAŠKO POGREBNO PODJETJE

LIPA

ONORANZE FUNEBRI

ob trenutku žalosti...
...diskretnost, tradicija,
vljudnost in kakovost

BREZPLAČNA ZELENA ŠTEVILKA
800 833 233

na Opčinah
50m od tramvajske postaje

Za Trst - Pogrebno podjetje San Giusto
ul. Pietà 5/b - tel. 040.369696 - fax 040.3487704

Trst - ul. Torrebianca 37/a
tel. 040.660755 - fax 040.3479959

Opčine - Narodna ulica 32
tel. 040.211399 - fax 040.2155392

TRŽIČ - Finančna straža odkrila goljufivo dejavnost družbe, ki je izposojala športna plovila

S sedežem na otoku Malta utajili milijon in pol evrov davkov

Sodnim oblastem prijavili Tržičana in njegove tri pajdaše - Luksuzno jahto uvozili v Italijo

Uradno je bila ustanovljena na otoku Malta, v resnici pa je imela davčno predstavništvo v Trziču. Vodil jo je Tržičan, kateremu so pri poslovanju pomagali še moški iz Pordenona in dva pajdaša iz dežele Veneto. Dodatnih podrobnosti o članih družbe, ki se je ukvarjala z izposojajo športnih plovil in jo tržiška finančna straža krivi goljufije, zaenkrat ni dano vedeti. Sile javnega reda so po temeljiti preiskavi, ki je potekala tudi v tujini, ugotovile, da je družba utajila en milijon in pol evrov davkov, iz tega razloga pa so bili njeni štirje člani prijavljeni sodnim oblastem.

Družba je na otoku Malta naročila podjetju gradnjo luksuzne jahte, ki je bila dolga preko 27 metrov. Družba si je najprej ustvarila davčno predstavništvo v Trziču in tako izkoristila nekaj davčnih ugodnosti, ko je bilo plovilo zgrajeno, pa ga je uvozila v Italijo. Jahta je bila vredna skoraj tri milijone evrov, carini pa je družba prijavila bistveno manjšo vrednost, in sicer 400.000 evrov. Plovilo so nato Tržičan in njegovi pajdaši prodali na italijanskem trgu, pri tem pa so na črno zaslužili več kot en milijon evrov. Povečane vrednosti niso prijavili, saj je uradno šlo za tujo družbo.

Goriško pokrajinsko poveljstvo finančne straže si s svojimi enotami, ki so razpršene na teritoriju, že dalj časa prizadeva za omejevanje in preprečevanje davčne utaje. Posebno pozornost namenjajo predvsem italijanskim subjektom, ki imajo fiktiven sedež v državah z ugodnejšim davčnim sistemom in se z različnimi goljufijami izognejo plačevanju davkov v Italiji. Mehanizem je navidezno izredno enostaven: določi se državo izven Evropske unije, v kateri so davki mnogo nižji od italijanskih ter s katero italijanski davčni sistem nima kontaktov in si torej ne more izmenjati informacij. V tej državi se formalno ustanovi družba, podjetniške dejavnosti pa efektivno potekajo v Italiji, kjer družba ni registrirana in se na ta način izogiba fiskusu. Družbe, ki se poslužujejo teh igrice, ne prijavljajo zaslužka v Italiji, včasih pa ga ne prijavljajo niti v državah, kjer imajo svoj uradni sedež. Stroške, ki vsekakor niso posebno visoke, imajo le pri ustanovitvi družbe.

TRŽIČ Odpadki so jih drago stali

Tržiški mestni redarji so zasolili po 60 evrov globe petim občanom, ki so kršili občinski pravilnik o odpadkih, saj so svoje smeti odvrgli na nedovoljenih mestih. Ob tem so redarji med rednimi obhodi mesta izsledili dva lastnika psov, ki sta pustila iztrebke svojih pasjih ljubljencev sredi pločnika; oba sta prejela globo. Po uvedbi ločenega sistema zbiranja odpadkov v začetku julija je kar nekaj Tržičanov puščalo vreče z najrazličnejšimi smetmi po mestu, namesto da bi svoje odpadke s sortiranjem namenjalo recikliranju. V zadnjih dneh je v mestu manj nezakonito odvrženih vreč, kljub temu pa so ponekod že opazili podgane in miši, ki so veselo skaljale med odpadki. Mestni redarji bodo s kontrolami nadaljevali, sicer pa je kršitelje pravilnika težko izslediti, saj večinoma svoje odpadke puščajo po ulicah pod krinko noči.

S prodajo luksuzne jahte so na črno zaslužili nekaj več kot milijon evrov

ARHIVSKI POSNETEK

NOVA GORICA - Mestna občina obtožena črne gradnje

Ali se SGP maščuje občini?

Jabolko spora zemljišče ob ulici Gradnikove brigade, kjer postavljajo začasno krožišče

Novogoriško stanovanjsko gradbenega podjetje SGP v teh dneh javnost preko medijev obvešča, da mestna občina Nova Gorica na križišču med Lavričevo ulico in ulico Gradnikove brigade postavlja začasno montažno krožišče na črno. Novogoriški župan Mirko Brulc včeraj obtožni ni komentiral, ker o tem ni bil osebno obveščen.

Po navajanju družbe SGP je sporna ureditev križišča, ki je že dolgo črna točka v mestu in kjer je ogrožena predvsem varnost udeležencev v prometu. Lastnik zemljišča, kjer občina ureja križišče, pa je SGP Nova Gorica in ta trdi, da občina nima pravne podlage, ne dovoljenja lastnika za ta poseg. »Niti družba Komunala Nova Gorica, ki za investitorja mestno občino Nova Gorica gradi začasno krožišče, niti investitor sam, nista poskušala vzpostaviti stika z nami kot lastniki in skleniti ustrezne pogodbe, ki bi dovoljevala posege na tuje zemljišče,« so zapisali v sporočilu za javnost predstavniki podjetja SGP. V četrtek, 16. avgusta, so o nedovoljenih posegih obvestili Inšpektorat Republike Slovenije za okolje in prostor ter družbi Komunala prepovedali izvajati vsa gradbena dela in zahtevali odstranitev gradbene mehanizacije. Direktor družbe Komunala nam je potrdil, da so tega dne prejeli zahtevek za ustavitev del, pojasnil pa je tudi, da je Komunala le podizvajalec, glavni izvajalec pa je Cestno podjetje. Trenutno nadaljujejo z deli na zemljišču, ki je v lasti mestne občine in čakajo, da se ta s SGP-jem dogovori glede spornega zemljišča. »Zemljišče, na katerem občina ureja začasno krožišče je eno tistih, ki so v predlogu za menjavo med družbo SGP in občino,« še v SGP-ju navajajo v izjavi za javnost.

Naj spomnimo, da družba SGP ponuja občini zemljišča v bližini stanovanjskih blokov; večinoma gre za parkirne prostore in javne površine v mestu, ki naj bi bila v zemljiški knjigi vodena kot lastništvo družbe SGP. V zameno pa želijo dobiti zazidalno zemljišče pri sodišču. Novogoriška občina takšne pogodbe ne namerava skleniti, zato lahko sklepamo, da si SGP z opominjanjem občine, kje naj bi kršila zakonodajo, izboljšuje pogajalsko pozicijo. (sj)

Križišče, kjer naj bi mestna občina gradila na črno

FOTO S.J.

GORICA - Poletna košarka na igrišču Dijaškega doma

Za zabavo in zares

Za žogo se vsak teden podi več generacij košarkarskih navdušencev

Poletno igranje košarke na odprtem igrišču Dijaškega doma »Simon Gregorčič« v Gorici ima za sabo prav gotovo več kot tridesetletno tradicijo. Že od samega začetka je bilo pobudnik košarkarskih tekem športno združenje Dom, ki je v poletnem času privabljal v Svetogorsko ulico številne ljubitelje košarke. Čeprav se generacije zamenjujejo, poletno rekreacijsko igranje košarke še vedno uspeva ter zadobiva nove impulze in motivacije. Letošnja sezona je še posebej uspešna, saj se ob robu igrišča Dijaškega doma zbira precejšnje število aktivnih igralcev in rekreativcev različnih generacij. Košarko igrajo v večernih urah (po 19. uri) dvakrat tedensko, in sicer ob torkih in četrkih. Še posebej množična udeležba (tudi preko 20 igralcev) je na torkovem večeru, ne glede na to pa vsi igralci pridejo na svoj račun.

Vozili so prehitro

Mestni redarji iz Trziča so v prejšnjih dneh opravili serijo kontrol v ulicah Boito in Duca d'Aosta. V noči med soboto in nedeljo, 11. in 12. avgusta, so naložili tri globe zaradi prehitre vožnje v ulici Boito, ob tem pa so zasegli avtomobil, ker naj bi imel ponarejeno zavarovalnico. V torek in sredo, 14. in 15. avgusta, so pregledali dvajset avtomobilov. Zaradi prehitre vožnje so naložili globo trem voznikom v ulici Boito in po enemu v ulicah Duca d'Aosta in Valentinis. V ulici Plinio so izsledili avtomobil, ki je ponoči vozil brez luči, v ulici Bixio pa dva voznika brez vozniškega dovoljenja. Ob tem so enemu vozniku odvzeli vozniško dovoljenje, ker je imal v krvi previsoko stopnjo alkohola.

Prijavili dva vinjena voznika

Karabinjerji so na veliki šmaren v Trziču, Ronkah, Marini Juliji in Škocjanu naložili deset glob zaradi prekrškov prometnega zakonika, ob tem pa so opravili analizo stopnje alkohola v krvi tridesetim osebam. Dva voznika sta pregloboko pogledala v kozarec, zato pa so jima odvzeli vozniško dovoljenje in ju prijavili zaradi kršitve 186. člena prometnega zakonika.

Pesniška večera v Moraru

Kulturno združenje Par Morar prireja v prihodnjih dneh dva pesniška večera. V četrtek, 23. avgusta, ob 21. uri bodo v agriturizmu Da Vanda svoje pesmi prebirali Manuela Pecorari iz Šlovenca, Ivan Crico iz Pierisa, Renzo Furlano iz Krmina in Giacomo Sandron iz Portogruara. Za glasbeno popestritev bo skrbel Mauro Radigna. V petek, 24. avgusta, ob 21. uri bo v agriturizmu Al Dialul Hans Kitzmüller predstavil zbirko pesmi avstralske pesnice; le-ta je odgovorila na vsa vprašanja, ki jih je čilski pesnik Pablo Neruda postavil v svoji knjigi Libro de las preguntas.

Novo naselje Mlac v Ozeljanu

Jutri ob 18. uri bo v avli mestne občine Nova Gorica razstava natečajnih rešitev za projekt Mlac, ki je zasnovan kot naselje tridesetih stanovanjskih hiš v bližini strnjenegega naselja Ozeljan. Ta se bo, po napovedih investitorja podjetja Euroinvest, od ostalih gradenj razlikovala po dovršenem sodobnem stilu, načinu gradnje nizko energetske hiš in po skrbni vpetosti v vaško okolje. Naselje naj bi bilo zlitostavbarko dediščino in tradicijo kraja. Na natečaj se je odzvalo sedem avtorskih hiš, prvo nagrado pa je prejel elaborat imenovan Ozeland. Razstavi bo sledilo predavanje magistra Petra Gabrijelčiča, dekana Fakultete za arhitekturo v Ljubljani, z naslovom Furlanizacija Slovenije: Pretnja ali izživ.

GORICA - Pogovor s prevajalko na uradu za manjšino pri goriški občini Niko Simoniti

Mladim svetuje upoštevanje slovenščine pri izbiri univerze

28-letni Novogoričanki so julija na Videmski univerzi podelili prvo specialistično diplomu iz slovenskega jezika

Julija so na goriškem sedežu Videmske univerze podelili prvo specialistično diplomu iz slovenščine po novi razporeditvi univerzitetnega študija v Italiji. Nalogo iz prevajanja v slovenščino je zagovarjala 28-letna študentka fakultete za tuje jezike Nika Simoniti Jenko, ki je svojo študijsko kariero zaključila z oceno 105. Nika je doma iz Nove Gorice, čez mejo pa je še pred univerzo obiskovala višjo srednjo šolo, in sicer slovenski klasični licej Primož Trubar. Po opravljenem državnem izpitu se je najprej odločila za univerzo v Ljubljani, nato pa se je prepisala na Videmsko univerzo. V Gorici se je po zaključenem triletnem študiju zaposlila kot prevajalka in tolmačica v uradu za slovensko manjšino na goriški občini, kar predstavlja prvi primer zaposlitve tujega državljanca v italijanski javni upravi.

Svojo prevajalsko pot ste začeli v Ljubljani. Zakaj ste se kasneje odločili za povratek v Gorico?

Od nekdanje sem »zaljubljena« v jeziku, zato nisem imela pri izbiri univerzitetne smeri nikakršnega dvoma. Želela pa sem si ostati na Goriškem, saj je ta prostor zelo zanimiv; ob tem tudi dela ne manjka. Odločiti sem se vendar morala najprej za Ljubljano, ker je bila smer za prevajalce in tolmače v Gorici takrat le triletni diplomski tečaj. Ko je pridobila status prave univerzitetne študijske smeri, sem se prepisala na goriško smer za prevajalce in tolmače. Kot tuja jezika sem izbrala slovenščino in angleščino. Študij v Gorici mi je nudil tudi možnost, da izpopolnjujem svojo italijanščino: vse priložnosti, ki se mi predstavljajo, jemljem kot življenjsko učenje.

Vaša diplomska naloga je prevod zbornika z naslovom Trst: umetnost in glasba ob meji v 20. in 30. letih dvajsetega stoletja, ki ga je uredil Aleksander Rojc. Kako ste se odločila za to temo?

Predlog mi je dala Tatjana Rojc, profesorica na fakulteti za prevajanje in tolmačenje, ki je bila moja mentorica. Gre za prevod posegov udeležencev simpozija, ki je v Trstu potekal jeseni 2004. Prevajanje sta mi zaupali ZRC SAZU v Ljubljani in Glasbena matica, ki sta tudi izdali zbornik leta 2006. Pri prevajanju sem se morala spoprijeti s specifičnim jezikom, literarno kritiko, poezijo, glasbo in umetnostjo. Zelo velik poudarek je imela tematika meje ter pogled slovenskih in italijanskih umetnikov nanjo. Predlog sem sprejela, ker mi tema meje zelo leži, istočasno pa mi je všeč tudi jezikovna analiza. Ne nazadnje sem se za tovrstno diplomsko nalogo odločila zaradi osebnih razlogov, ki me vežejo na problematiko slovenske manjšine v Italiji. Že

Nika Simoniti v uradu za slovensko manjšino na goriški občini

BUMBACA

vrsto let iz študijskih in poklicnih razlogov dnevno prečkam mejo, kar mi je omogočilo, da sem postala posebno občutljiva do vprašanj, ki zadevajo Slovence v Italiji. Jezikovno plat sem v diplomski nalogi zelo poglobila: obravnavala sem razlike med standardno slovenščino in slovenščino ob meji, odnos med slovenščino in italijanščino ter vpliv jezika večine na jezik manjšine.

Na Videmski univerzi ste bili prva študentka, ki se je po triletni diplomski stopnji vpisala še na specialistično diplomu iz slovenščine.

Zahvaliti se moram profesorici Tatjani Rojc in Marjeti Kranner, ki sta me spodbujali in se žrtvovali, da sem lahko dokončala študij. Profesorici, ki na Videmski univerzi učita prevajanje in tolmačenje, se zelo trudita, da bi se slovenska smer ohranila. Če ne bo dovolj vpisov, grozi namreč slovenščini kot učnemu študijskemu jeziku ukinitve, kar bi bilo prava škoda. Zato naslavljam apel na mlade zamejce, ki so pred izbiro univerzitetne smeri in jim jeziki ležijo: vpišite se na smer za prevajalce in tolmače na Videmski univerzi in izberite slovenščino!

Vam je ta izbira omogočila, da ste se zaposlili na goriški občini.

Ravno zato svetujem mladim zamejcem, da upoštevajo možnost študija slovenščine. Čeprav sem slovenska državljanica, sem se zaposlila v javni upravi. Mesto bi lahko dobil tudi kakšen za-

mejski Slovenec. Na občini sem začela kot stažistka, delo v uradu za manjšino pa mi je bilo izredno všeč. Zato sem se pred dvema letoma prijavila na natečaj in dobila mesto.

Katere so pravzaprav naloge urada za slovensko manjšino?

S kolegico Tanjo Curto skrbiva v bistvu za izvajanje zakonov 482/99 in 38/01. Dejavnost je res pestra: v številnih institucijah ali tudi neformalnih priložnostih tolmačiva v slovenščino in v italijanščino, prevajava dokumente, ki pridejo na občino, pripravljava in prevajava akte znotraj slo-

venske konzulte, prevajava osmrtnice in pisma slovenskih občanov ter pomagava pri povračilu originalnih imen in priimkov. Ob tem sva pri projektu dvojezičnih osebnih izkaznic in certifikatov prevedli vse podatkovne baze v slovenščino in jih jezikovno uskladili s slovensko zakonodajo, prevedle pa sva tudi več občinskih uradnih aktov. Ne nazadnje skrbiva za kontakte in organizacijo raznih projektov sodelovanja s slovensko stranjo in komunikacijo s slovenskimi solami. Naštevala bi lahko še in še...

Aleksija Ambrosi

ŠEMPETER - V polnem teku obnova vile Coronini

Dvorcu vračajo sijaj

Valenčič: »Palača se bo prelevila v središče občinskega dogajanja«

Gradbišče pred Coroninijevim dvorcem v Šempetru

FOTO S.J.

Veličastni dvorec Coronini, ki je bil nekdanj v lasti šempetrske bolnišnice, danes pa občina Šempeter-Vrtojba v njem ureja svoje prostore, dobiva novo podobo. Iz razpadle vile, ki je izgubila sijaj, v lepem, prav tako neurejenem parku, se bo dvorec po napovedih župana Dragana Valenčiča že do leta 2009 prelevil v čudovito središče občinskega dogajanja.

V dvorcu so že prenovili vezne plošče, talne in med nadstropji, ter v celoti prenovili streho. V naslednji fazi, ki se bo začela letos jeseni, bodo uredili drugo nadstropje, stopniš-

če in pritličje. Dela naj bi bila v tej fazi dokončana v petih mesecih. Za naslednja leta ostane prenovitveni poseg v prvem nadstropju in na podstrešju, kjer bodo uredili prostore, župan še ni bil natančen, čemu bodo služili, arhiv ter vso instalacijo, ki bo nameščena na podstrešju. Občina, ki zdaj za prostore v katerih se nahaja, plačuje razmeroma visoko najemnino, seveda komaj čaka na preselitev, vendar bo po županovih besedah, to po končani prvi fazi čez pet mesecev nemogoče, saj se bodo dela nadaljevala še v prvem nadstropju, to pa pomeni tudi rušenje

sten in podobno. Občina Šempeter-Vrtojba lahko računa na preselitev občinske uprave v letu 2009, vendar le pod pogojem, da bo obnova Coroninijevega dvorca prioritarna postavka v proračunu naslednje leto.

Na Coroninijev dvorec ne čaka le občinska uprava, ampak tudi najrazličnejša kulturna in druga društva, ki bodo tam dobila svoje prostore. Kolikor je znano do zdaj, bo pomemben del pritličja zavzela galerija, v dvorcu pa naj bi uredili tudi občinsko knjižnico, podružnico novogoriške knjižnice Franceta Bevka.

Saška Jug

GRADEŽ - Jutri začetek Puppet Festivala Fagiolino bo dvignil zastor nad festivalom

Jutri se bo v Gradežu začel festival lutkovnega gledališča Puppet Festival, ki ga prireja goriški center CTA s pokroviteljstvom goriške pokrajine in občine, občine Gradež, deželne gledališke ustanove, deželnega turističnega podjetja in Fundacije Goriške hranilnice. Festival se bo odprl s predstavo »Storie mannares«, ki jo bo ob 17.30 na glavni plaži v Gradežu uprizorila skupina Laboratorio del Mago. V predstavi nastopajo tradicionalne osebnosti lutkovnega gledališča, v osredju pa bodo dogodivščine hrabrega Fagiolina. Jutri ob 19. uri bo v kraju Costa Azzurra v Gradežu na sporedu druga predstava Puppet Festivala, »Il principe ranocchio«, pri kateri gre za komično reinterpretacijo pravljice bratov Grimm. Ob 21. uri bo v kraju Campo Patriarca Elia umetnik Alberto De Bastiani uprizoril igro »Santi e briganti«. Jutri se bo ob 18.30 v vili Russiz v Koprivnem začel tudi briški del del Puppet Festivala, ki ga bo odprla predstava »Legno, diavoli e vecchiette...storie di marionette«. (Ale)

GORICA - V četrtek se začneja 37. festival folklorne

Prvič iz Singapurja in Paragvaja

Veliko pričakovanje tudi za skupino z Velikonočnih otokov

Na 37. goriškem festivalu folklorne, ki se bo pričel v četrtek, 23. avgusta, bodo prvič nastopili plesalci in plesalke iz Paragvaja in Singapurja, novost pa predstavlja tudi skupina z Velikonočnih otokov. Ob omenjenih bodo na potezi še folkloristi iz Južne Koreje, Egipta, Bolgarije in s Kamčatke, ki se bodo zvrstili na trgu Battisti od četrtega, 23. avgusta, do sobote, 25. avgusta. Vrhunec bo festival doživel v nedeljo, 26. avgusta, ko bo na sporedu že 42. folklorna parada po mestnih ulicah. Folkloristi bodo svoj obhod mesta začeli ob 16. uri na korzu Italia, od koder se bodo napotili proti trgu Battisti, kjer se bo sprevod zaključil. Na paradi bodo sodelovale tudi folklorne in glasbene skupine iz Italije in Avstrije, slovensko narodno zakladnico pa bodo predstavljali Leseni registri iz Kresnic.

Med tem so prireditelji festivala, združenje Pro Loco, sporočili, da bo letošnje priznanje »Mauro Ungaro« prejel dolgoletni član folklorne skupine »Santa Gorizia« Giampiero Crismani.

Goriški festival so pred leti oživili folkloristi iz Peruja, letos pa bodo na potezi njihovi sosedje iz Čileja oz. z Velikonočnih otokov

BUMBACA

IZLET - Na pobudo Društva goriških upokojencev

Obiskali Prešernov gaj v Kranju in Linhartovo Radovljico

Pred Prešernovim nagrobnikom v Prešernovem gaju v Kranju

FOTO EPD

Glavni cilj letošnjega poletnega izleta ali piknika Društva slovenskih upokojencev za Goriško sta bili mesti Kranj in Radovljica. Dne 4. avgusta 2007 sta že zgodaj zjutraj polna avtobusa krenila proti krasni gorati Gorenjski. Ob lepem vremenu so se upokojenci in prijatelji iz vse Goriške pripeljali najprej do Kranja in stopili v Prešernov gaj, na nekdanje kranjsko pokopališče, kjer počivata med brezami France Prešeren in Simon Jenko. Poklonili so se najprej Prešernu in k spomeniku položili venec, nato se ustavili pred Jenkovim nagrobnikom ter pred spomenikom bazovskim junakom, Marušiču, Milošu, Bidovcu in Valenčiču. Drugi cilj izleta je bilo pomembno, zanimivo in kulturno bogato Linhartovo mesto Radovljica, kjer so si ob primerni vodnikovi razlagi z zanimanjem ogledali mestne zanimivosti, Linhartov trg in lepo gotsko cerkev ter znani Čebelarški muzej. Za Slovence je Radovljica Anton Tomaž Linhart izredna osebnost, saj je bil prvi slovenski dramatik (znani sta njegovi veseloigri Županova Micka in Matiček se ženi), zgodovinar in prosvetitelj, človek naprednih idej tedanje dobe prosvetljenstva. Lani so proslavljali 250-letnico njegovega rojstva. Izletniki so se tudi poklonili pred spomenikom padlim junakom NOV in položili venec ob prisotnosti podpredsednice Krajevne skupnosti ter predsednika zveze borcev. Popoldne je sledilo v restavraciji Kunstelj živahno družabno srečanje. Proti večeru so se navdušeni in veseli odpeljali še na ogled Blejskega jezera, bisera Slovenije.

EPD

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
PROVIDENTI, Travnik 34, tel. 0481-531972.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
OBCINSKA 1, ul. Aquileia 53, tel. 0481-482787.

Kino

GORICA
KINEMAX: zaprto.
CORSO: zaprto.

TRŽIČ
KINEMAX Dvorana 1: 17.40 - 20.10 - 22.10 »Disturbia«.
Dvorana 2: 18.00 - 20.15 22.15 »Ala deriva«.
Dvorana 3: 17.30 - 19.50 - 20.10 »Harry Potter e l'Ordine della Fenice«.
Dvorana 4: 18.10 - 20.15 - 22.20 »Fast Food Nation«.
Dvorana 5: 17.40 - 20.00 - 22.20 »La duchessa di Langeais«.

Šolske vesti

RAVNA TELJSTVO ŠOL CANKAR - VEGA - ZOIS sporoča, da se bo pouk za dijake treh šol pričel v ponedeljek, 10. septembra, (razen 3., 4. in 5. razreda Cankar, ki pričnejo delovno prakso 3. septembra). Koledar za šolsko leto 2007/08 je izobešen na oglasni deski

šole; objavljen je tudi na spletni strani šole www.potep.org.

SEJA UČITELJSKEGA IN VZGOJITELJSKEGA ZBORA goriškega didaktičnega ravnateljstva bo iz organizacijskih vzrokov v soboto, 1. septembra, ob 8.30 na sedežu ravnateljstva.

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE obvešča, da bo podeljevanje letnih suplenc za učno osebje slovenskih šol vseh vrst in stopenj v ponedeljek, 27. avgusta, ob 9. uri v prostorih DIZ Trubar-Gregorčič. Razpoložljiva mesta bodo objavljena 24 ur prej na oglasni deski omenjene šole ter Pokrajinskega šolskega urada v Gorici.

Izleti

DRUŠTVO SLOVENSkih UPOKOJENCEV za Goriško prireja v sodelovanju z agencijo Globtour iz Ljubljane ob 17. oktobra dalje petdnevni izlet v Mostar, Medžugorje, Makarsko, Dubrovnik in v dolino Neretve »po mandarine« ter vrnitev skozi Split. Vpisovanje in informacije pri poverjenikih do 25. avgusta na tel. 0481-390688 (Saverij), 0481-21361 (Ema), 0481-882302 (Veronika), 0481-78061 (Ana K.).

KRUT prireja skupinsko bivanje v Šmarjeških toplicah in v Dobrni od 26. avgusta do 4. septembra; informacije in vpisovanje na sedežu krožka, korzo Verdi 51 int. v Gorici, tel. 0481-530927.

PD VRH SV. MIHAELA organizira celo-

Koncertna sezona
2007-2008

MLADINSKI ZBOR
VESNA iz Moskve
Aleksander Ponomarev, dirigent
Nadezhda Averina, zborovodja
Ivan Velichko, pianist

Kulturni center Lojze Bratuž
torek, 28. avgusta 2007, ob 20.30

Predprodaja vstopnic
na tel. 0481-531445 v jutranjih urah

dnevni pevski in družabni izlet v Škofjo Loko po Tavčarjevih poteh v ponedeljek, 27. avgusta; informacije na tel. 333-1706760 (Nerina) do 22. avgusta.
PD ŠTANDREŽ prireja od 6. do 9. septembra štiritidnevni avtobusni izlet v Novi Sad, Beograd in Šumadijo; informacije in vpisovanje na tel. 0481-20678 (Božo). Ker je potreben potni list, organizatorji izleta pozivajo interesente naj pohitijo s prijavo.

UPOKOJENCI DOBERDOB obveščajo udeležence enodnevnega izleta na Goli otok, ki bo v soboto, 1. septembra, da bo odhod avtobusa ob 5.40 iz Gabrij, s postanki ob 5.50 na Poljanah, ob 6. uri v Doberdobo, ob 6.10 v Jamljah in ob 6.20 v Štivanu; obenem jih naprošajo, naj do 25. avgusta poravnajo stroške za izlet v trgovini pri Mili (tel. 0481-78398) ali pri Milošu (tel. 0481-78121).

Čestitke

Nono JULKO! Ob tvojem 70. rojstnem dnevu ti želiva vse najboljše. Petra in Filip. Čestitkam se pridružujeta Flavio in Martina.

Obvestila

ANAGRAFSKI IN DAVČNI URAD TER TAJNIŠTVO OBČINE DOBERDOB bodo v mesecu avgustu v popoldanskih urah zaprti.

DRŽAVNA KNJIŽNICA v ulici Mameli v Gorici bo zaprta do 25. avgusta. V tem času bo možno le vračanje knjig med 9.30 in 12.30.

DRUŠTVO SLOVENSkih LOVCEV FJK DOBERDOB obvešča člane, da so stekla dela (vsak dan po 17. uri) za pripravo in delo v lovski osmici ob priložnosti Kraške ohceti v Repnu. Vsaka pomoč bo dobrodošla.

DRUŠTVO SLOVENSkih UPOKOJENCEV za Goriško vabi svoje člane na tradicionalno srečanje Društev upokojencev Primorske, ki bo v soboto, 25. avgusta, pri starem gradu v Vipolzah v Goriških Brdih od 10. ure dalje. Prevoz z lastnimi sredstvi. Obvezna prijava do 20. avgusta na tel. 0481-390688.

GORIŠKI URAD ZSKD je odprt po poletnem urniku od 9. do 13. ure.

KNJIŽNICA FEIGEL bo zaprta za dopust do 24. avgusta. Od 27. avgusta do 14. septembra bo odprta po poletnem urniku vsak dan razen sobote od 8. do 16. ure.

OVER NIGHT - Goriška pokrajina nudi vsako soboto brezplačni avtobusni prevoz do zabavišč in nočnih lokalov. Odhod avtobusov: Gorica - Rdeča hiša 21.50, Travnik 21.55; Tržič - ul. Pocar 22.10, 22.20, 23.10, 23.15, ul. Valentinis-Gaslini 22.20, 22.30, 23.20, 23.25; Sesljan - morje 22.35, 22.45, 23.35, 23.40. Vrnitve: Sesljan - morje 1.10, 2.10, 3.10, 4.10; Tržič - ul. Valentinis-Gaslini 1.25, 2.25, 3.25, 4.25, ul. Pocar 1.35, 2.35, 3.35, 4.35; Gorica - Travnik 3.00, 5.00, Rdeča hiša 3.05, 5.05; informacije na spletni strani www.aptggorizia.it ali na tel. 800-955957.

POKRAJINSKI ARHIV IN POKRAJINSKA KNJIŽNICA bosta zaprti do 29. avgusta.

SEDEŽ DRUŠTVA SLOVENSkih UPOKOJENCEV za Goriško na Korzu Verdi 51/int. v Gorici bo v mesecu avgustu zaprt.

SKD HRASST prireja predvajanje risanke za otroke sinhronizirano v slovenskem jeziku v četrtek, 23. avgusta, ob 20.45 na dvorišču pred župnijsko dvorano v Doberdobo.

URADI MLADINSKEGA DOMA bodo zaprti do petka, 31. avgusta. Informacije lahko dobite na tel. 0481-536455 v jutranjih urah. V ponedeljek, 3. septembra, se bo dejavnost pričela ob 8.30

NAROČNIKOM PRIMORSKEGA DNEVNIKA

ki želijo prejemati časopis v kraju letovanja, priporočamo, da nas obvestijo vsaj štiri dni pred odhodom na počitnice na telefonsko številko

040-7786331
vsak dan od 12. do 16. ure ali
0481-533382
v dopoldanskih urah.

s pripravo petošolcev na vstop v srednjo šolo.

URADI GLASBENE MATICE GORICA bodo od 20. avgusta odprti od 10. do 12. ure za vpisovanja ter za prijave na poletno delavnico, ki bo v Doberdobo od 27. do 31. avgusta; informacije na tel. št. 0481-531508 od 10. do 12. ure.

Prireditve

»MONFALCONE ESTATE« v organizaciji občine Tržič: od petka, 24. avgusta, do sobote, 1. septembra, (Lisert) v organizaciji združenja »Scimmie Bisacche« 6. izvedba razstavnih postavitev »Scimmie in gabbia - L'alluce opponibile«; v soboto, 25. avgusta, ob 21. uri (trg Republike) glasbena prireditve radia Birikina in radia Bella & monella. Večer bo vodila Ela Weber.

PLESNO POLETJE V ŠEMPETRU PRIGORICI bo med 19. in 25. avgustom s plesnimi delavnicami in plesnimi predstavami: drevi ob 21.15 pred dvorcem Coronini v Šempetru; 22. avgusta, ob 21.30 na vrtu HIT restavracije Mark v Šempetru; 24. avgusta, ob 21.15 pred dvorcem Coronini v Šempetru; 25. avgusta ob 19.30 v veliki telovadnici OŠ Ivana Roba v Šempetru.

SVETOVNI FOLKLORNI FESTIVAL: četrtek, 23. avgusta, ob 20. uri koncert godbe na pihala »Città di Gorizia«; ob 20.45 odprtje festivala; ob 21. uri nastopi skupin iz Južne Koreje, Kamčatke in Čileja. Petek, 24. avgusta, ob 20.30 nastopi skupin iz Singapurja, kraja Castiglione del Lago (-PG), Egipta, Paragvaja in Bolgarije. Sobota, 25. avgusta, ob 20.30 koncert bolgarske skupine Berkovska duhova musika; ob 21. uri nastop vseh folklornih skupin; ob 24. uri Praznik prijateljstva. Nedelja, 26. avgusta, ob 11. uri v ljudskem in spominskem parku koncerti godb iz Berkovitsa, Glantala, Kresnic in Lienza; ob 11.30 na trgu pred županstvom glasbeni nastopi; ob 16. uri odhod folklornih skupin iz korza Italia, skozi korzo Verdi, ul. Petrarca in s prihodom v trg Battisti; ob 18. uri na trgu Battisti zaključna prireditve in nagrajevanje; ob 21. uri Folklorni gran gala z vsemi folklornimi skupinami.

V VILI CODELLI v Mošu je v teku prireditve Glasbeni večeri v vili Codelli: drevi ob 21. uri klavirski večer z Maio Glouchkovo in Luco Trabuccom z naslovom Simfonični klavir. Vstop prost.

Kam po bencin

Danes so na Goriškem dejurne naslednje bencinske črpalke:

GORICA
AGIP - Ul. Duca d'Aosta 74
ESSO - Ul. Brass 7/b
TAMOIL - Ul. Lungo Isonzo 110
ERG - Ul. Brig. Re, na državni cesti 56 km 33+
TRŽIČ
ESSO - Ul. Boito 64
API - Ul. Grado
SHELL - Ul. Boito 7
RONKE
SHELL - Ul. Redipuglia 23/a
ERG - Ul. Aquileia 35
ZAGRAJ
OVV - Ul. Garibaldi
ŠKOCJAN
AGIP - Ul. Grado 10
ŠLOVRENC
AGIP - Ul. Nazionale, na državni cesti 56
VILEŠ
ERG - Državna cesta 351 km 16+250
KRMIN
SHELL - Drevored Venezia Giulia 23

Čeprav sta oba doma parlamenta zaprla duri in se je tudi večina ministrov odpravila na poletne počitnice, politična debata v Italiji ni zamrla, politiki so s svojimi izjavami prav tako prisotni na radiu, televiziji časopisnih straneh in agencijskih novicah kot pred poletnim premorom. Edina razlika je morda v tem, da je vse to besedičenje še nekoliko manj konkretno kot "med rednim delovnim časom". Nedorečenost in ne povsem premišljene izjave pa samo še stopnjujejo prepirljivost, so olje na ogenj nepotrebnih polemik in poletnih neviht v kozarcu vode.

Za Italijo to sicer ni nobena novost. Že od nekdanj italijanski politiki, vidni ali manj vidni, ne morejo iz svoje kože, vselej so pripravljeni nekaj povedati, ker menijo, da je medijska odmevnost njihovih stališč merilo njihovega vpliva. Zato je tudi obdobje počitnic dobrodošlo, saj v času, ko je veliko manj novic kot običajno, so mediji še bolj dovzetni za izjave politikov, ker tako lahko polnijo radijske in televizijske dnevnike in časopisne strani brez velikega truda. Ustvarja se neke vrste začaran krog, iz katerega je težko priti in iz katerega pravzaprav nihče niti ne išče poti, saj tako stanje očitno ustreza tako medijem kot politikom.

Pred nekaj meseci, je premier Romano Prodi Uniji postavil 12 jasnih pogojev, preden je po krizi v senatu, ki jo je povzročilo glasovanje o zunanji politiki, zopet sprejel nalogo, da oblikuje vlado. Eden od teh pogojev je bil, da je Silvio Sircana edini pooblaščen tiskovni predstavnik vlade in torej edini, ki lahko govori v imenu celotnega kabineta. Vseh dvanajst pogojev, ki jih je postavil premier, je šlo kaj kmalu v pozabo (tudi v sedanjih polemikah v večini se vsi sklicujejo na volilni program Unije, nihče pa ne omenja več dokumenta, ki je bil pogoj, da Prodi ostane za vladnim krmilom), med prvimi pa je bil "arhiviran" prav tisti o tiskovnem predstavniku vlade. Že nekaj dni potem, ko je parlament potrdil zaupnico Prodijevi vladi, so vsi - vključno s premierom - pozabili na Sircano in nadaljevali z izjavljanjem, kot da bi se nič ne zgodilo. Sircana je bil kmalu pozabljen, medijsko pozornost je zopet pritegnil samo za nekaj dni, potem ko je bila objavljena fotografija njegovega avtomobila na drevoredu, kjer rimski transvestiti ponujajo svoje usluge.

Vse to besedičenje je v veliki meri prispevalo k dejstvu, da je politična temperatura v Uniji zopet visoka in da napetost ni popustila niti v teh avgustovskih tednih. Reformistične sile, radikalna levica in peščica centristov, ki so se zbrali v Uniji, niso znali in tudi niso doslej hoteli poiskati politične sinteze, ki bi vladi olajšala delo, ampak nadaljujejo z dosedanjo politiko, v kateri vsak vleče vrv na svojo stran. Paradoksalna posledica tega je dejstvo, da so na ta način tudi sami prispevali k stopnjevanju nepriljubljenosti vlade, čeprav se Prodi in njegov kabinet lahko ponašata z obračunom dela, ki je vse prej kot negativen. Potem ko je z lanskim finančnim zakonom sanirala razmere v državni blagajni in dala zopetni zagon gospodarski proizvodnji, je vlada po dolgih podajanjih s sindikati in s predstavniki delodajalcev pripravila reformo socialne države in reformo pokojninskega sistema, ki zagotavlja varstvenemu sistemu večjo zdržnost in obenem tudi manj krivično porazdelitev bre-

men. Oblikovan je bil predlog za drugačno, bolj humano imigracijsko politiko, z reformo sodnega ustroja pa je vlada popravila vsaj najbolj kričeče nedoslednosti iz obdobja vladanja Silvia Berlusconi. Temu je treba dodati tudi nekaj dosežkov v zunanji politiki, saj je Rim znatno prispeval k ohladitvi libanonske krize in k iskanju nekoliko drugačne politike za stabilizacijo Afganistana.

Že to nepopolno naštevanje kaže, da je obračun dela vlade dober in da je sedanja vlada v slabem poldrugem letu naredila veliko več kot mnoge druge v veliko daljšem obdobju. Kljub temu pa javnomnenjske raziskave kažejo, da je priljubljenost vlade pri ljudeh majhna in da tudi podpora strankam Unije upada,

medtem ko se večja podpora desni sredini kljub katastrofalnemu obračunu petletnega vladanja Doma svoboščin in Silvia Berlusconi.

Če je po eni strani razumljivo, da državljani tudi kritično reagirajo na politiko zategovanja pasu in varčevanja, ki jo je vlada uvedla s finančnim zakonom in reagirajo negativno na večjo kontrolo davkarije (še posebej ker politika pri tem ni znala in hotela dati dobrega zgleda in si parlamentarci niso prvi znižali plače), pa je povsem neverjetno, da sile, ki vlado podpirajo, ne skušajo ovrednotiti njenih pozitivnih dosežkov, ampak napovedujejo ali so celo že organizirale demonstracije proti lastni vladi. Zadnji primer je protokol o reformi socialne države,

ki ga je vlada uskladila s sindikati in delodajalci. Čeprav predstavlja ta protokol pomemben korak naprej, se zdi strankam radikalne levice to še vedno premalo, zahtevajo odpravo še nekaterih členov zakona, ki je dobil ime po umorjenem Marcu Biagiju in ureja področje terminskih pogodb ter prekernege dela. Skorajda ne mine dan, da ne bi kdo od predstavnikov komunistične prenovne, italijanskih komunistov ali Zelenih zagrozil s padcem vlade, če njihovim zahtevam ne bo zadoščeno. Te stranke so za 20. oktober že napovedale celo demonstracijo proti socialni politiki vlade, na kateri naj bi sodelovali tudi trije ali štirje ministri in vrsta podsekretarjev in na kateri bodo nedvomno prisotni vsi voditelji teh

strank in najbrž tudi del frakcije Levih demokratov, ki ne bo pristopila v nastajajočo Demokrasko stranko. Demonstracijo pa je baje zasnoval predsednik zbornice Fausto Bertinotti (SKP), ki kljub svoji funkciji predsednika spodnjega doma še vedno rad nastopa kot strankarski voditelj in se vse bolj zavzema za rojstvo povezave med strankami radikalne levice ("rdeča stvar") kot odgovor na nastajajočo Demokrasko stranko.

Na drugi strani pa nategujejo vrv tudi sredinski partnerji v Uniji. Pravosodni minister Clemente Mastella in njegova UDEUR, ministrica za zunanjo trgovino Emma Bonino, parlamentarci kot nekdanji premier Lamberto Dini grozijo, da ne bodo več podprli vlade, če bo popustila izsiljevanju skrajne levice. Predsednik Marjetice Francesco Rutelli pa je namignil tudi na možnost drugačnih zaveznistev.

Ob tako raznoliki povezavi, kakršna je levosredinska Unija, je povsem normalno, da stališča koalicijskih partnerjev niso enaka in da vsak od njih skuša uveljaviti kar največji del svojih stališč in pogledov. To lahko prispeva k pozitivni sintezi, če je želja vseh partnerjev, da stališča uskladijo in poglede poenotijo tudi v zelo živahnem, vendar tvornem internem dialektičnem odnosu, ki ima kot cilj iskanje pozitivnega kompromisa. Toda v Uniji ni videti tvornega dialektičnega pristopa, tudi potem ko so bila stališča z veliko muko in z javnim prerekanjem usklajena, vsak od partnerjev nato še vedno vleče vrv na svojo stran. In pri tem so stranke radikalne levice in centristi Clementeja Mastelle še najbolj glasni. Mastella zato, da bi ohranil vezi s tistimi silami (predvsem z UDC Pierferdinanda Casinija), ki se borijo proti bipolarnemu sistemu in se zavzemajo, da bi obnovili takšno politično silo, kakršna je bila nekoč Krščanska demokracija, radikalna levica pa zato, ker še vedno ni presegla razdvojenosti med antagonizmom in sodelovanjem v vladi in ker se boji, da bi s sodelovanjem v vladi izgubila del lastne identitete in podpore pri ljudeh (morda ni naključje dejstvo, da je radikalna levica začela nastopati še bolj ostro, potem ko so na univerzi zvižgali Faustu Bertinottiju).

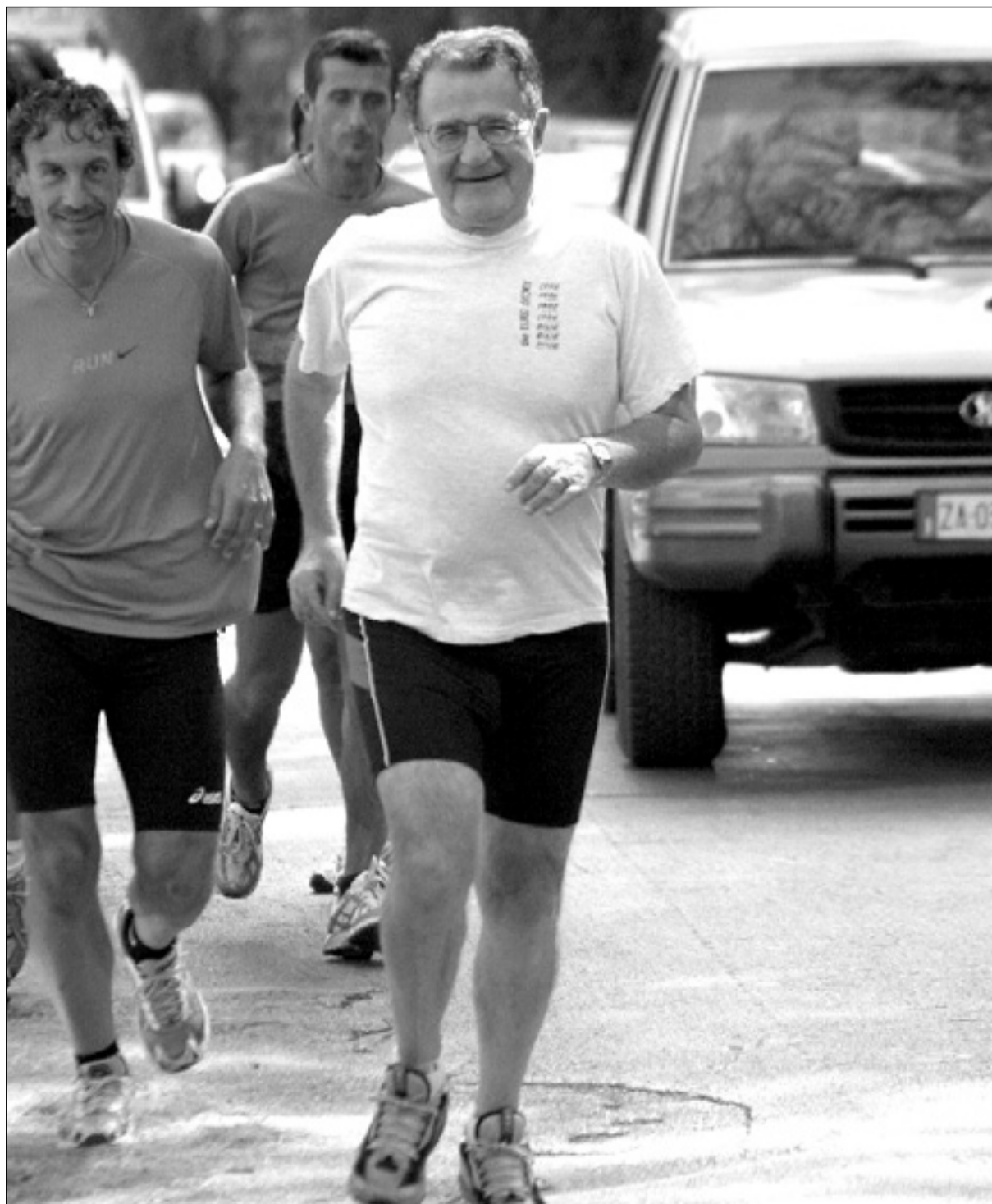
Premier Romano Prodi ni znal (in najbrž tudi ne bi bilo mogoče) oblikovati skupne sinteze in v večji meri poenotiti koalicijskih partnerjev, kljub vsemu pa je pokazal skoraj neverjetno vzdržljivost, saj je njegova vlada kljub tej kakofoniji dosegla - kot je bilo že rečeno - nekaj pomembnih rezultatov. Njegova moč je predvsem v dejstvu, da trenutno ni nobene druge alternative, pa tudi morebitne predčasne volitve s sedanjim skrupucanim volilnim zakonom ne bi bile rešitev. Zaradi tega je zelo verjetno, da bo sedanji vladi uspelo prebresti jesen, ki jo mnogi napovedujejo kot vročo, ko bo treba odobriti nov finančni zakon in se istočasno izreči tudi o reformi socialne države.

Premier in vlada zaradi tega po vsej verjetnosti še nista prišla do končne postaje, skoraj gotovo pa ju bo vse do konca njene poti spremljala sedanja kakofonija, ki je verjetno tudi rojstvo Demokrasko stranke in morda njej vzporedne "rdeče stvari" ne bo veliko ublažilo. Vse to pa ljudi ne bo približalo politiki, prav nasprotno; stranke tvegajo, da se bo prepad še poglobil in a se bo razpoloženje proti politiki še bolj razširilo, z vsemi posledicami, ki jih to lahko ima.

VISOKA TEMPERATURA V VRSTAH PRODIJEVE UNIJE

Oglušujoča politična kakofonija

VOJMIR TAVČAR

OTROŠKE JASLI V DOLINI ŠOLSKO LETO 2006/2007

V jaslih ...

...rišemo,
barvamo,
lepimo,
strižemo,
gnetemo...

...skačemo, plešemo in še
marsikaj

ČEBELICE

Tessa
Tea
Aurora
Jana
Marko
Mattia

PIKAPOLONICE

Filippo
Leonardo
Rohan
Sara
Martina V.
Simone
Virginia
Elena
Martina S.

...se
igramo
s
kockami

...si
umivamo
zobe

...se igramo

...pretakamo
testenine
skupaj
s prijateljčki

...se preoblačimo

...pustujemo

...sadimo rožice

KAKO PREŽIVIMO DAN V DOLINSKIH JASLI

Vsako jutro se v spremstvu staršev podamo v naše jasli. Skupaj z vzgojiteljicami se zberemo v sobi psihomotorike, kjer se posedemo v kotiček in skupaj zapojemo nekaj pesmic za dobro jutro. Nato vzamemo košarico v kateri vsak izmed nas poišče osebno slikico, jo zalepi na steno in s tem potrdi svojo dnevno prisotnost. Končno napoči čas, ko si skrbno umijemo roke in pridno pomalico. Vsak dan se razdelimo v tri skupine in sicer mravljice, čebelice in pikapolonice. Vzgojiteljica pospremi vsako skupino v svojo sobo kjer se lotimo najrazličnejših dejavnosti: barvamo, lepimo, skačemo, plešemo in se zelo zabavamo. Vsi skupaj se združimo za kosilo, zatem si umijemo zobke, zamenjamo si pleničke, uležemo se na naše posteljice in mirno zaspimo. Kmalu nas vzgojiteljice prebudijo, čeprav bi marsikdo od nas še malo pospančkal. Ura je že pozna in čas je za popoldansko malico. Nakar vsi skupaj nestrpnost pričakujemo mamice, očke, nonote, babice, ki nas vesele peljejo domov.

V jaslih imamo dve sekciji, italijansko in slovensko. Jasli lahko otroci obiskujejo na izbiro od dvakrat do petkrat tedensko od 7.30 do 16.30. Jasli so odprte celo leto, delujejo zimski, pomladanski in poletni center. V mesecu februarju potekajo vpisnine, v tem obdobju si starši in otroci lahko ogledajo jasli.

...skupaj s starši se zabavamo v likovnih pustnih in pomladanskih delavnicah

MRAVLJICE

- Gaja
- Tanja
- Loiry
- Dana
- Kim
- Karin
- Naomi
- Nicolò
- Peter
- Francesco
- Tilen
- Martina C.

...spoznavamo

...gremo na izlete

...nas obišejo tudi dedki in babice, ki nam pripovedujejo zgodbe

POMEMBNE, A NAM NEPOZNANE TRŽAČANKE

Karla Grmek Ponikvar

Amaterska igralka, družbena delavka in publicistka (1864 - 1924)

Ko gledamo okoli sebe, vsak dan znova opazujemo, kako se naši ljudje zapirajo v svoje ozke družinske kroge, pogosto tudi brez prisile poitalijančujejo, obenem pa - kar je razumljiva posledica - izgubljajo navezanost na svojo narodnost in imajo brezbržen odnos do materinega jezika. Ob takih spoznanjih mi pogled vsak dan bolj uhaja v preteklost, v čase, ko je bil Trst največje slovensko mesto, ko je v njem živelo po ljudskem štetju l. 1910 kar 56.916 Slovencev, po mnenju nekaterih pa še precej več. Po teh podatkih postane še toliko bolj zanimivo in spodbudno brskanje po naši preteklosti, prelistavanje starih časopisov in pri tem odkrivanje novih imen, hkrati pa tudi osvetljevanje vseh tistih, ki smo jih v tisku iz tistih časov že srečali. Če smo dovolj vztrajni, zaživi pred nami življenjski utrip iz let ob prelomu 19. v dvajseto stoletje, ob katerem spoznamo in začutimo tisto izrazito bogato vzdušje, ki so ga s svojim delom ustvarjali in v njem živeli naši predniki pred stoletjem.

Med imeni družbenih delavcev, s katerimi se srečujemo v tisku tistih časov, je tudi Karla Grmek Ponikvar. Nič posebnega ni ustvarila, bi morda rekel kdo danes, če bi sodil samo po tistem, kar ostane zapisano v zgodovini ali pa je bilo kje objavljeno. Ni bila ne pisateljica ne pesnica, pa tudi slikarka ali glasbenica ne, in vendar je v svojem času naš slovenski tržaški družbi dala mnogo več, kot je ostalo zabeleženo v skromnih poročilih. Če so takrat razna društva zaživela bogato in polno življenje, je bila to brez dvoma tudi njena zasluga, saj je bila dolga leta ena izmed najvidnejših narodnih in kulturnih delavk pri Sv. Ivanu. Uveljavila pa se je tudi kot publicistka in še bolj kot igralka.

Karla Grmek Ponikvar je bila sestra nekaj let mlajšega Antona Grmeka, moža Antonije Nadlišek, učitelja in prizadene javnega delavca. Njegov lik je upodobil pisatelj Jože Pahor v svojem romanu Matija Gorjan, in sicer v podobi upornega kmeta Puncuha, »podoba moža« je zapisal, »podoba moža, ki ni bil več mlad, ki ni mnogo govoril, ki pa je določal stvari že s svojo zrelo možatostjo. Bil je močan.« (str. 205, Izd. Gregorčičeva zal, Ts. 1946)

Oba, Karla in Anton sta doraščala v zavedni slovenski družini pri Sv. Ivanu

v Trstu. Njun oče Ivan Grmek (tudi Grmek) je bil Beneški Slovenec, krošnjar, ki se je najprej naselil v Velikih Žabljah na Vipavskem. Od tam je prišel v Trst in pri Sv. Ivanu najel zemljo, ki jo je skupaj s svojo ženo Marijo Rener vestno obdeloval, pozneje pa odprl trgovino z železino. Karla se je, prav tako kakor pozneje njen brat, odločila za učiteljski poklic. Rodila se je 28. oktobra 1864. leta pri Sv. Ivanu, kjer je dokončala osnovno šolo in se l. 1879 vpisala na učiteljsko pripravnico v Kobaridu, leto pozneje pa na učiteljske v Gorici. Prvo leto po maturi (1883/84) je poučevala v Skriljah na Vipavskem, naslednje leto na Katinari pri Trstu, nato v Rojanu in potem do l. 1922 pri Sv. Ivanu. Tisto leto se je bila zaradi poroke s Franom Ponikvarjem (po takratnem zakonu za učiteljico) prisiljena odpovedati službi. Vendar ni mirovala. Nasprotno, vse svoje moči je posvetila družbenemu in kulturnemu delu.

Izredno rada je igrala. Nekatera poročila navajajo, da je komaj dvajset let stara z velikim uspehom nastopila v igri Mlinar in njegova hči. Bila je poleg svakinje Antonije Nadlišek, Nine Odinal in Ljudmile Modic ena od pobudnic in skicateljic (poleg treh moških) ustanovnega občnega zbora Dramatičnega društva, in seveda potem tudi ena od prvih in najbolj vnetih članic. V Dramatičnem društvu je tudi odigrala največ glavnih in velikih vlog. Igranje na odru je bilo v njenem času ena izmed pomembnih oblik kulturne in družbene dejavnosti, zato najdemo med igralci in igralkami imena sinov in hčera znanih tržaških družin, med katerimi je Sv. Ivan častno zastopan. Poleg nastopanja na odrskih deskah, so se tržaške Slovenke posvečale tudi delu v društvi, kjer se je pokazala potreba po požrtvovalnem prostovoljnem delu. Leta 1887 so v Trstu ustanovili Žensko podružnico Ciril-Metodove družbe (CMD) in Karla Grmek je bila med njenimi prvimi članicami. Kako aktivne so bile te članice, nam kaže podatek, da je Družba še isto leto ustanovila pri Sv. Jakobu otroški vrtec s slovenskim učnim jezikom, že naslednje leto pa zasebno enorazredno osnovno šolo, na katero se je že prvo leto vpisalo 74 otrok, tako da so morali odpreti kar dva oddelka. Pet let pozneje je imela šola že pet razredov in 320 vpisanih otrok. Prijav je bilo veliko več, a zaradi pomanjkanja prostorov so morali vpis omejiti na 320 učencev.

nih otrok. Prijav je bilo veliko več, a zaradi pomanjkanja prostorov so morali vpis omejiti na 320 učencev.

Kolikšen pomen je imela ta šola, se zavemo, ko se ozremo na zgodovinsko pot slovenske šole v Trstu. Prvo okoliško slovensko šolo je dobila Katinara leta 1795. Tej so sledile druge. 73 let pozneje, ko je te šole prevzela tržaška občina, jih je bilo enajst, razen dveh vse enorazrednice, kar pomeni, da so bili otroci vseh

razredov v enem samem skupnem oddelku. V šolah so takrat poučevali skoraj povsod duhovniki, posvetnih učiteljev je bilo zelo malo. Zanimiv je urnik slovenske šole iz tistih prvih časov. Ohranil se je na kontovelski šoli, kjer je napisano: Rastlenje teh Ur poleitnim Cursi 1829. Sledijo učni predmeti: Brat, Katehismus, Pisat inu popraulat, Sprashanje is branga, Sprahovnik, v Sprahi se mujat, Pisat, S glave se vushit, Buhstabe poznat, Buhstabitrat, Regelze shes taistu, Potihu brat, Dicitando, v Nemshki Sprahi se mujat, Pisano popraulat, 20 glave Raitat, S ciframi raitat, Katehet, Katehismus repetirat, Evangelium, Pridiga, Dolhsnosti tih Podlochnih, Ministranz, Pojet, Muska.

Če pomislimo, da je imel tisto leto Prešeren že 28 let, medtem ko je bilo treba v slovenski šoli šele orati ledino, posebno na jezikovnem področju. Razmere v šolah so se počasi izboljševale, vendar so imele naše prve poklicne učiteljice še vedno veliko, lahko bi rekli, pionirskega dela. Med njimi je bila tudi Karla Grmekova, dokler je smela poučevati. Po poroki, pa se je vsa posvetila organizacijskemu delu. Že leta 1892 je postala podpredsednica Ženske podružnice CMD, leta 1909 pa njena predsednica. To funkcijo je obdržala do l. 1914, ko se ji je sama odpovedala. Pod njenim vodstvom se je CMD izredno lepo razvijala. S požrtvovalnim delom članic je l. 1912 zraslo pri Sv. Jakobu novo veliko šolsko poslopje (danes sedež Primorskega dnevnika), kamor sta se vselili dekliška osemrazrednica in deška petrazrednica, ki se je v nekaj letih razvila do osmega razreda in postala nižja srednja (meščanska) šola. Obe šoli sta bili sicer zasebni, a sta imeli pravico javnosti.

Dve šoli je imela družba CMD tudi v mestnem središču na Acquedottu, in sicer dekliško osemrazrednico in deško petrazrednico, v mestni okolici pa še osem otroških vrtcev. Da so vse te šole sploh zaživele, potem pa uspešno delale se razvijale in uveljavljale, je bila predvsem zasluga predsednice in članic CMD. Morale so zbrati sredstva za lastno stavbo in tudi za delovanje vseh šol in vrtcev. Ker so bili učenci večinoma iz revnih slojev,

jim je bilo treba pomagati z oblačili in obutvijo. Prizadene članice CMD so redno pobirale članarino, organizirale so dobrotelne koncerte, gledališke predstave in same na njih nastopale. Vsako leto so pripravile božičnico za revnejše otroke in obiskovale njihove družine. Zbirale so prispevke v denarju in blagu in sodelovale z učiteljstvom na šolah. Gonilna moč pri tem delu je bila ravno Karla. Na glavnih skupščinah CMD so moški odborniki CMD večkrat poudarjali, da bi bilo njihovo delo brez ženske pomoči kakor drevo s suhimi vejami. Karla Grmek Ponikvar, srečujemo jo pod obema priimkoma, je bila celih 22 let, najprej kot podpredsednica in potem predsednica duša tržaške Ženske podružnice CMD in ena izmed njenih najbolj požrtvovalnih delavk.

Šola in CMD pa ni bilo njeno edino delovno področje. Že leta 1905 je prevzela predsedniško mesto pri Zavodu Sv. Nikolaja v Trstu, ki ga je l. 1889 ustanovila Marija Skrinjarjeva kot zavetišče za brezposelne služkinje. Karla je bila zadnja predsednica tega zavoda, ki so ga morali po l. 1918 zapreti. Ta zavod v ul. Farnetto je zahteval človeka, posebno potem, ko je njegova ustanoviteljica po nesrečnem padcu izgubila nogo. Delo je bilo res že vpeljano, a brez skrbnega nadzora in usklajevanja bi prav gotovo ne teklo tako, kakor je bilo treba. V tistih letih je prihajalo s slovenskega podeželja v Trst vsak dan kar precej deklet, ki bi prav lahko zašla na kriva pota. Preprečevanje tega je bila naloga zavoda Sv. Nikolaja, kjer so brezposelna dekleta dobila prenočišče in hrano, za kar so bila potrebna velika denarna sredstva.

Ob vsem tem delu je Ponikvarjeva našla čas še za delo pri svetoivanskem odseku Ženskega dobrotelnega društva. Zbiranje prispevkov in organiziranje dobrotelnih prireditev je slonelo v veliki meri prav na Karli. Zbrani prispevki so bili glavni viri tako CMD kakor tudi Zavoda Sv. Nikolaja in Ženskega dobrotelnega društva. Poleg tega pa je Karla delala kot publicistka, tako Edinost kot slovenski narod sta objavljala njene, na žalost največkrat anonimne prispevke. Vse kar vemo je omenjeno samo v bežnih zapisnikih, zdaj tu zdaj tam. Z gotovostjo pa vemo, da je prišla izpod njenega peresa zelo ostra in stroga kritika knjige Zofke Kvedrove Misterij žene, ki je bila pod imenom Marija Ana objavljena 20 in 21. avgusta 1900. v Slovenskem narodu. V njej se zgraža nad vsebino črtic, nad njihovo nemoralnostjo in škodljivostjo. Časi še niso bili zreli ne za realistično podobo sveta ne za socialno kritiko družbe. Karla se je še vedno navduševala za idiličnost »pisanih livad in bistrih potokov«. Zdelo se ji je, da si mora človek ob teh črticah »mašiti ušesa in bežati«. Želi si knjigo, »ki bo lahko ležala v priprosti sobici šestnajstletnega dekleta ali pa v ponosnem salonu izkušenih gospa.« Obenem pa »v imenu vsega trezno mislečega slovenskega žentstva« odklanja »tako zagovornico« ženskih pravic, kakršna je pisateljica Misterija žene.

Čas je to ostro in odklonilno oceno ovrgel, ni pa mogel ovreči ali izbrisati vsega, kar je Karla Grmek Ponikvar v svojem šestdesetletnem življenju dala in naredila za svoje ljudstvo. Vgrajena je, večkrat anonimno, v našo tržaško zgodovino, postala je del naše zavesti, del tega, kar smo. Zapisana je tudi v zgodovini tržaškega in slovenskega gledališča. V 50-51. številki Dokumentov Slov. gled. muzeja v Lj. sta ohranjeni dve njeni fotografiji. Ko je 6. oktobra 1924 v Trstu umrla, so vsi vedeli, da so izgubili dragoceno javno delavko.

Lelja Rehar Sancin

Popravek
Josip Nagode je ustanovil amatersko gledališče pri Sv. Ivanu leta 1882 in ne 1888, kot je bilo zapisano v članku o Antoniji Nadlišek Grmek, ki je bil objavljen 12. avgusta 2007.

Ob prelomu 19. v dvajseto stoletje je med imeni družbenih delavcev, s katerimi se srečujemo v tisku tistih časov, tudi Karla Grmek Ponikvar

MANJŠINE

Walserji kljub maloštevilnosti ohranjajo tradicije in identiteto

Kdo so Walserji?

Skupnost Walserjev je danes prisotna v Švici, Franciji (na majhnem območju blizu Mont Blanca, v kraju Vallorcine), Italiji (v Dolini Aoste v krajih Gressoney in Issime, ter v dveh pokrajinah - Verban-Cusio-Ossola in Vercelli - v krajih Rimmella in Alagna), Avstriji (na Tirolskem, točneje v Voralbergu) in Liechtensteinu. Za skupnost je značilna uporaba nemškega narečja iz 13. in 14. stoletja. Walserji so zaradi naselitve v visokogorju razvili posebno arhitekturo in običaje v sozvočju z gorsko naravo.

Migracije Walserjev/ Zgodovina in vzroki za selitve iz območja Wallis

Skupnost Walserjev izhaja iz današnje južne Nemčije in Švice (t.i. Alemani). Prav v švicarskem visokogorju je skupnost danes še vedno številčno najbolj prisotna.

Walserji so si za svoje gibanje izbrali ta logotip

Prve skupine Walserjev so iz območja Wallis, v današnji Švici, prečkale gorske prelaze in se naselile v sosednjih alpskih dolinah. Selitve so bile najpogostejše v 13. stoletju in so se zaključile 150 let kasneje.

Vzroki za selitev takratnih kmetov in pastirjev še danes niso pojasnjeni. Tudi strokovnjaki še vedno ne vedo zakaj so se iz območja »Goms« ljudje selili proti jugo-vzhodu ter tako iz prebivalcev območja Wallis oz. »Wallisern« postali »Walser-ji«. Ali so jih v to prisilili demografski dejavniki (številne družine)? Ali pa naravne nesreče oz. klimatske spremembe, ki so pred 400 leti povzročile vročino in sušo? Ali je bil glavni vzrok za selitev epidemija kuge ali pa samo želja po novih obzorjih?

Nihče nam ne more odgovoriti in zapisov na to temo preprosto ni. Pomembno vlogo so prav gotovo imeli fevdalci, ki so Walserjem omogočili naselitev v visokogorju. Walserji so se dobro prilagodili okolju, o tem priča število njihovih naselij in pestrost kmetijskih pridelkov in izdelkov. To je koristilo še zlasti fevdalcem, ki so na tak način lahko ohranjali nadzor nad poseljenimi območji. V zameno so koloni uživali osebno svobodo, svobodo združevanja v svoje občinske enote ter dedne pravice (prehod posesti iz roda v rod, kmetije Walserjev so se dejansko dedovale). Zgoraj omenjene pravice so Walserji pridobili v zameno za skromno najemnino in za služenje vojske v primeru vojne.

Alemanska jezikovna skupnost in jezik danes

Narečja območja Wallis v Švici so sorodna govorici Walserjev na vseh naseljenih območjih v 13. in 14. stoletju in sodijo v alemansko jezikovno skupino (tudi t.i. »Zinali«).

Značilni zvokovi, oblike in arhaični izrazi izhajajo iz nemščine, oz. iz nemške različice, ki se govori v Švici. Zaradi oddaljenosti med »kolonijami« pa se je jezik v 700 letih na vsakem območju razvil rahlo dru-

gače. Vplivala je namreč bližina romanskih jezikov; zanimivo je, da je izven Švice opaziti jezikovne oblike, ki so v izvornem območju izginile.

Izvorno območje pa je že samo po sebi jezikovno zelo razgibano, saj se govorice prebivalcev švicarskih dolin Lötschental, Gommer ali Zermatt, včasih celo od vasi do vasi zelo razlikujejo.

Jezikoslovci so skupnosti Walserjev izven Švice razdelili v dve skupini. Prva skupina se je iz severnega dela območja Wallis preselila v Pomatt in nato v Obersaxen na območju Rheinwald, v Vals, Safien in Avers. Druga skupina pa se je iz zahodnega dela območja Wallis naselila na območju mesta Davos in v Voralberg.

Danes se poučevanje jezika Walserjev bistveno razlikuje od območja do območja. Glavne težave izvirajo iz pomanjkanja skupnih kriterijev pri zapisovanju jezika. V zadnjih letih so izšli prvi priročniki, želja skupnosti pa je najti skupna izhodišča in se poučevanja lotiti bolj sistematično.

Arhitektura Walserjev

Kot se med sabo razlikujejo alpske doline, kjer so se Walserji naselili, tako se razlikujejo tudi poslopja in vrste naselij. Če je bilo v visokogorju dovolj prostora in so razmere to omogočale (nujna je bila zaščita pred plazovi, poplavami...), so bila naselja v dolini široko razpotegnjena. Vsaka hiša je v bližini imela svoja zemljišča. Če pa so razmere narokovale drugače, so nastala bolj strnjena naselja. Družine so poleg hiše imele še ločena gospodarska poslopja. Obe stavbi sta bili praviloma zgrajeni iz kamna in lesa. Kamen kot gradbeni material povsem prevladuje na območjih, ki so značilna za pomanjkanje lesa.

Tovrstna arhitektura se je v »kolonijah« različno ohranila. Šele okoli leta 1970 so se prebivalci in varuhi kulturne dediščine lotili zaščite poslopij. Najbolje so se ohranila gospodarska poslopja v visokogorju, na pašnikih in v bližini polj, saj so ostala oddaljena od naselij in se desetletja dolgo sploh niso več uporabljala.

Ohranjanje izročila

Od leta 1962 Walserji organizirajo vsake 3 leta veliko srečanje. Udeležijo se ga približno 2000 Walserjev v tipičnih nošah. Na srečanju so prisotne glasbene skupine, pevski zbori in godbeniki. Prireditev se običajno zaključijo s skupno mašo in mimo udeležencev srečanja, ki nosijo tradicionalna oblačila.

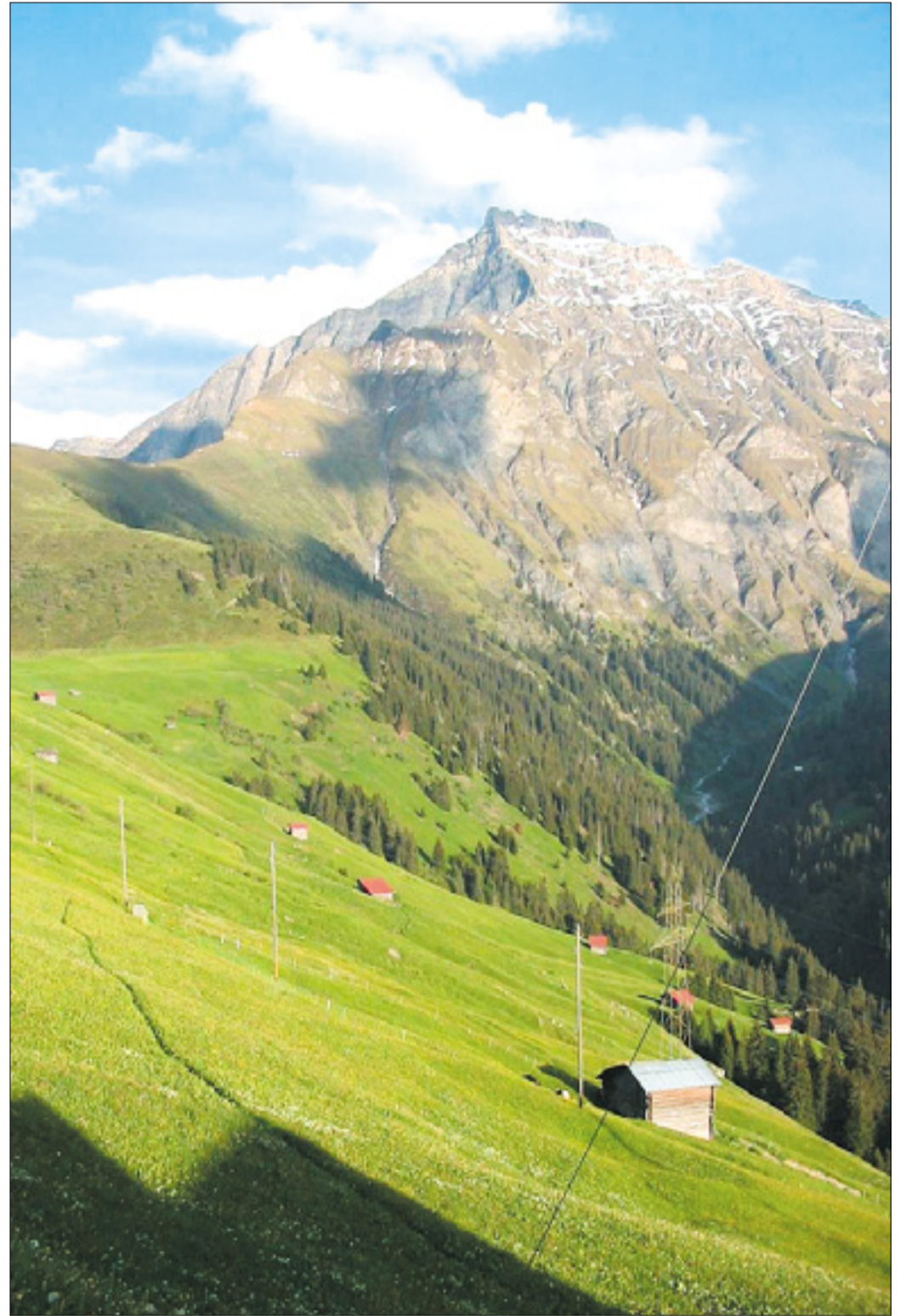
Noše so zelo barvite in so različne za vsako alpsko dolino. Vredno je omeniti, da so na barve in oblike noše zelo vplivale zgodovinske razmere: včasih je noša urbanih prebivalcev zelo razlikovala od noše prebivalcev podeželja. Ta razlika je začasno izginila v obdobju po francoski revoluciji ter se nato znova pojavila. Noše v posameznih dolinah so pridobile današnji izgled v obdobju med 1780 in 1830 in predstavljajo še danes ponos in tipično značilnost posamezne doline.

Letos jeseni se bo tradicionalno srečanje Walserjev odvijalo v Piemontu.

Pogled v prihodnost

Skupnost Walserjev se je pred dobrimi petimi leti lotila priprave in izvajanja projekta »Walser Alps«, ki ga finančno podpira evropski program Interreg IIIB za območje Alp. Vanj so vključena vsa območja, kjer živijo Walserji, tudi tista kjer je danes vsakdanja raba jezika že skoraj izumrla (Francija, Piemont v Italiji).

Coira, eno domovanih Walserjev. Na spodnji sliki zasedanje v okviru projekta Walser Alps

Več o skupnosti in projektu lahko najdete na spletni strani: www.walser-alps.eu

Projekt je trenutno v zaključni fazi, 10. in 11. maja letos se je vršilo zaključno srečanje sodelujočih v dolini Aoste, točneje v kraju Gressoney. T.i. »Konferenca za prihodnost« so se udeležili predstavniki vseh ustanov in inštitutov, ki so aktivno sodelovali v okviru projekta, povabljeni pa so bili tudi pripadniki drugih manjšinskih skupnosti v Italiji (slovensko manjšino je predstavljal sodelavec Slovenskega raziskovalnega inštituta-SLORI). Po uvodnem pozdravu krajevnih političnih predstavnikov in predstavnika italijanskega Ministrstva za promet so potekale delavnice operativnega značaja.

Med delavnicami so partnerji projekta predstavili opravljeno delo in dosežke ter razčlenili najbolj aktualne probleme in žgoča vprašanja v zvezi s skupnostjo Walserjev v Italiji, Švici, Avstriji in Franciji. V ospredju je bilo predvsem vprašanje ohranjanja manjšinskega jezika, in sicer v smeri iskanja novih priložnosti za njegovo rabo ter novih potencialnih govorcev. Veliko pozornosti pa je bilo namenjeno tudi ovrednotenju kulturne dediščine Walserjev v turistične namene, saj turizem predstavlja največji vir krajevnega dohodka. Ob koncu so udeleženci izpostavili temeljna spoznanja ter predlagali možna izhodišča za nadaljnje skupno sodelovanje.

Anuška Štoka
Devan Jagodic

SPOMIN ŠENTJAKOBSKEGA ROJAKA MIRA IVANČIČA

1947: V Prago na svetovni festival demokratične mladine

V petek, 27. julija smo se Nabrežinci s krajšo, a občuteno slovesnostjo spomnili 60-letnice odkritja prvega obeležja padlih v NOB. Na oširku pred spomenikom se je zbralo precej ljudi, med temi tovariši Casimiro Giovannini, ali - kot se sam raje imenuje - Miro Ivančič, doma pri Sv. Jakobu. Razkril mi je, kako se je točno pred 60-letji, med 25. julijem in 5. avgustom 1947 s skupino mladih iz Svobodnega tržaškega ozemlja (STO) udeležil prvega Svetovnega festivala mladih v Pragi, in me prosil, če bi lahko o tem kaj napisala. Tako sva se dan kasneje srečala v naši Kavarni Gruden in nastalo je kratko, a zgodovinsko zanimivo poročilo.

Na začetku poletja 1947 je Zveza Antifašistične Mladine STO-ja (Svobodnega Tržaškega Ozemlja) prejela najvišje priznanje, to je uvrstitev v Svetovno Federacijo Demokratske Mladine. Tudi sam sem bil član te Zveze, največje mladinske organizacije STO-ja, ki je združevala Slovence in Italijane, dijake, delavce in kmete. Naš cilj je bil predvsem izkoreniniti to, kar je fašizem uvedel in utrdil z namenom, da bi omejil in preprečil vsak poskus svobodnega razvoja mladine. Mladina bi po mnenju fašistične ideologije morala služiti le kot nezavedna masa za manevre reakcije in kot slep borec za interese imperialistov. Naše demokratično delovanje pa je želelo pretrgati te vezi.

Program smo določili na 2. Konferenci Z.A.M., 10. novembra 1946 in glavne točke so bile: braniti mir in boriti se proti fašizmu in nacionalizmu, doseči demokratično življenje, neodvisnost, gospodarski dvig STO-ja, utrditev bratstva med Italijani in Slovenci. Izbojevati vse pravične mladinske zahteve, pravico do enake plače za enako delo, dostopnost šole in univerze nadarjenim mladincem. Dati možnost vsem mladim, da se izobrazijo v okviru svoje narodne kulture, osvoboditi šport vsakega monopolizma in špekulacije ter združiti vse tržaške športnike v en sam organizem, priznan po Olimpijskem Mednarodnem Odboru.

To smo skušali doseči v marsikaterih akcijah, kot so bile velika agitacija delavske mladine za delavsko pogodbo, dijaške stavke za razširjene pravice do dostopa na univerzo, sodelovanje na Svetovnem mladinskem tednu, na velikih manifestacijah ob 1. maju ter na Mladinskem festivalu STO-ja.

Vsaka od teh akcij, mala ali velika, in vsak uspeh so bili po en korak naprej za enotnost vseh tržaških mladincev k obsežnejšemu in enotnejšemu mladinskemu gibanju. Naš trud je bil poplačan, kot sem ti že omenil na začetku, z našim vstopom v Svetovno Federacijo Demokratične Mladine (SFDM). S tem smo tudi formalno postali del velike družine svetovne mladine, kar nam je doprineslo še več moči v uporu proti imperializmu za obrambo miru, saj smo začeli delovati v okviru organizacije, ki je takrat štela 47 milijonov mladincev iz vsega sveta.

Kmalu zatem je SFDM organizirala v Pragi prvi svetovni festival demokratične mladine, na katerega smo bili povabljeni tudi mladinci STO-ja. Pravzaprav nas je bilo povabljenih le 200, čeprav je naša organizacija štela veliko več vpisanih. Pojavila se je težava v selekcijah mladih, zato je mestni komite organiziral festival v malem, in sicer Tržaški Mladinski Festival, ki je potekal med 29. junijem in 6. julijem 1947. Tu smo imeli mladi priložnost, da se izkažemo na športnem, pevskem, političnem, kulturnem, likovnem in še na marsikaterem področju, saj so lahko le najboljši izmed nas stopili v vrste tistih, ki bodo odpotovali v Prago.

Tudi sam sem se tekmovanju udeležil in 10. julija sem od Tržaškega odbora za festival v Pragi prejel sporočilo, da sem bil izbran in naj se naslednje jutro predstavim v tajništvu, na Trgu Ponterosso št.6/II za formalizacijo potnega lista. Petek, 25. julij, dan odhoda v Prago, je prišel kot bi trenil. Delegacijo STO-ja je sestavljalo 106 predstavnikov, Slovencev, Italijanov in Hrvatov. Vlak je iz Trsta odrinil ob 14. uri, šest ur kasneje pa nas je v Ljubljani pričakala slovenska delegacija demokratične mladine in

delimo z Italijani, Grki, Jugoslovani, Švedi, Norvežani in Avstrijci. Prejeli smo značko, ki jo še sedaj skrbno hranim in izkaznico, na kateri je pisalo v štirih jezikih, angleščini, ruščini, francoščini in španščini, da je to festival, na katerem so »young unite forward for lasting peace«. Imela je številko 5.099, vseh skupaj pa nas je bilo približno 20.000 mladih iz 72 držav, ki smo delovali zato, da se vzpostavijo in okrepijo prijateljske vezi z demokratičnimi mladinci vseh dežel.

Kmalu sem se privadil življenja

ogledal selekcijo najboljših pevskih zborov, udeležil pa sem se tudi narodnih plesov v dvorani Sokolovne, ki je bila tako obsežna, da je lahko v njej plesalo 2000 dvojic naenkrat.

V tistih devetih dneh sem sklenil prijateljstva s številnimi mladimi Italijani, Jugoslovani, Čehoslovaki, Francozi, Američani, Albanci, Alžirci, Grki, Siamci, Kitajci, Madžari, in še bi lahko naštel. Sporazumevali smo se malo po francosko, malo po nemško in veliko s kretnjami in gibmi rok. Tako sem spoznal Dušanko Žegorač,

šah, s pridelki, klasjem, jabolki, lanom in poljskim orodjem v rokah, na katerih piše v francoščini »pozdrav od demokratične bolgarske mladine, ki zase gradi svobodno in lepo domovino«. Pripisane pa so besede G.Dimitrova: »Notre pays doit réaliser en une ou deux décades, ce que les autres peuples ont réalisés en un siècle«.

Ob tem pa se še danes spomnim, kako mi je mlada Jugoslovanka v spomin dala šivano zastavico Jugoslavije, ki si jo je strgala s svoje obleke. Žareči obrabi mladine iz Sarajeva, Beograda in drugih jugoslovanskih mest so kazali na ponos hrabrega naroda, ki si je pod izjemno roko maršala Tita priboril svobodo za ceno milijona sedemsto tisoč življenj.

Dnevi v Pragi so minili kot bi trenil. Spoznal sem mlade iz različnih držav in ponesel malo pričevanje o tem, kako smo se tržaški mladinci borili za demokratično življenje, za neodvisnost, za boljše življenjske razmere, za bratstvo in za dosego svojih zahtev. Ponesel sem en kanček volje do miru in bratstva med narodi v svetu, ki se je v tistih nekaj dneh združil z ideali in željami ostalih predstavnikov in delegacij v eno samo, neizmerno morje složnosti.

Ko sedaj, po 60-ih letih listam po albumu – polnem slik, značk, napisov in razglednic, samih spominov-, ki sem ga sestavil po vrnitvi v Trst, se mi pred očmi prikazujejo tisti mladi fantje in tista mlada dekleta, Danci, Norvežani, Jugoslovani, Italijani, Francozi, celo Indijanci in Kitajci... s katerimi sem imel čast doživeti prvi mednarodni festival demokratične mladine daljnega leta 1947!

Tovariš Miro Ivančič mi je do-

Na fotografiji desno je Miro Ivančič z naočniki in dvorednem jopiču, nasmejan v skupini mladincev in mladink, spodaj značka mladinskega festivala, desno spodaj panorama Prage leta 1947

nam porazdelila hrano in cvetje. Pot smo nadaljevali proti Zidanemu mostu, stalno nas je spremljala čudovita Sava. Končno Celje in nato Madžarska.

Dobre štiri ure smo se vozili ob Blatnem jezeru in ob 11. uri dopoldne (26. julija) dosegli Budimpešto, od koder smo odrinili dve uri kasneje. Madžarska je ravno nekaj tednov prej doživela politične spremembe in kritična situacija je bila razvidna na vsakem koraku. Lokalna mladina nas je povabila na kavo, ogledali smo si mesto in -čeprav zelo na hitro- imeli možnost dati kaj pod zob.

Na mejo s Českoslovaško smo dospeli ob 18. uri in takoj opazili razliko med državama: Českoslovaška je bila vsa cvetoča in v razvoju, medtem ko je bila Madžarska ena sama velika neobdelana ravnina. Kakšna razlika z Jugoslavijo! Brno, Bratislava in... v nedeljo (27. julija) zjutraj smo končno dospeli v Prago.

Praga, prestolnica Evrope, nas je sprejela z navdušenjem. V parku ob železniški postaji so v vetru plapolale zastave vseh sodelujočih držav. Z avtomobili smo se odpeljali do kolegija v ul. Potokeho, kjer smo si postavili šotore in ugotovili, da si stavbo

v velikem mestu. V tistih devetih dneh sem si ogledal Svetovno mladinsko razstavo, muzeje, parke in bregove reke Vltave. Še posebno se spominjam Svetovne mladinske razstave na dan praznika komunističnega časopisa »Rude Pravo«: v več kot 50-ih razstavjalnih krilih so mladi skušali prikazati najlepše poglede njihovih držav. Pred razstavnim prostorom Jugoslavije in Českoslovaške sta ponosno stala kipa Tita in Stalina, z napisom »Jednota mladeže- svetovy mir«.

Vsak večer smo se udeležili predstave na Sokolovni, ki jo je oblikovala skupina mladih iz 15-ih držav: poslušali smo harmonikaše, občudovali ritmične gimnastičarke in se navdušili ob poslušanju pevskega zbora »Ivo Lola Ribar« iz Beograda. V gledališču Rudolph Theater sem si

študentko medicine iz Beograda, ki mi je pred slovesom podarila sliko Maršala Tita s pripisom »Mnogo sreče u daljni borbi za dobro i mir celog čovečanstva želi ti Dušanka«. Prav tako mi je sovjetski oficir iz Kijeva podaril Stalinovo podobo (na hrbtni strani piše posvetilo v ruščini), mlada španska republikanka –ki sem jo čisto slučajno srečal na sedežu »Komunistične stane Československe« pa mi je podarila sliko Dolores »Passionarie«, s pripisom, da 125.000 španskih žena trpi v Frankovih verigah. Člani češkoslovaške komunistične stranke pa mi niso mogli dati drugega kot, še danes skrbno hranjene, Stalinove in Leninove portrete.

»Za Dimitrova in Bulgarijo« pa je bilo geslo predstavnikov bolgarske demokratične mladine, ki so nam delili razglednice mladih v narodnih no-

mov posodil album. Ko sem odprla usnjeno platnico, so se pred menoj zvrstile skrbno urejene strani, ki so korak za korakom opisovale Mirovo pot do Prage. Tu pa tam je pripeta značka, narisane so zastave držav, katerih mladi so se Festivala udeležili in shranjeni so vsi spominki, ki so si jih mladi v tistih dneh izmenjali. Spoznala sem vzdušje, ki je takrat združevalo mlade z voljo do mirne, srečne, bratske prihodnosti. Spoznala sem trud, s katerim so prišli do tega, kar sedaj mi imamo in uživamo. Spoznala sem upornost in zrelost takratne mladine! Hvala tovariš Miro. Morda bi se morali mi mladi novega tisočletja od tega marsikaj naučiti.

V Nabrežini, 31. julija 2007. Po pripovedovanju Mira Ivančiča zapisala

Zulejka Paskulin

KMEČKA ZVEZA OPOZARJA NA KOČLJIV PROBLEM

Ob trgatvi ne pozabimo na zavarovanje trgačev

V DEŽELI Tudi letos bo izšel vinski vodnik

Tudi letos bo izšel, osmič zaporedoma, deželni vodnik vin s kontroliranim poreklom (DOC) ali tipično geografsko oznako (IGT). Kot znano je vodnik nastal na pobudo Trgovinskih zbornic vseh štirih pokrajin naše dežele. Gre za izredno pomembno pobudo, saj si vodnik postavlja predvsem cilj, da se deželno in širšo javnost seznanijo o kakovosti vinskih proizvodov vseh štirih pokrajin ter da se spodbuja proizvodnja kakovostnih in kvalitetnejših vin. Istočasno pa je namembnost vodnika tudi usmerjanje potrošnika pri izbiri vina in na način pripomoči k rasti kulture uživanja vina.

V pripravljalnem odboru zastopajo tržaško pokrajino dr. Walter Stanisa kot predstavnik tržaške Trgovinske zbornice, vinogradnik Euro Parovel ter dr. Mario Gregorič kot izvedenec za tržaško pokrajino, ki ga je imenovala krajevna zbornica.

Po zadnjih podatkih, ki potrjujejo stalno rast števila vinarstev, bo letos prisotnih v vodniku 264 kmetij, leta 2003 jih je bilo 181, lani pa 259. Tudi številni vzorcev vina stalno naraščajo, leta 2003 jih je bilo prisotnih 576, lani 1.071, v letošnji izdaji pa 1.159.

Prisotnost naših vinogradnikov je, upoštevajoč tržaško vinogradniško stvarnost, zadovoljiva. Tržaška vinska proizvodnja (11 – 12.000 hl vina letno) predstavlja približno 1% celotne deželne proizvodnje vina (1.100.000 – 1.200.000 hl). Zato je število vzorcev vina s Tržaškega (18) nad omenjenim razmerjem, saj predstavlja 1,6% celotnega števila vzorcev. V primerjavi z lanskim vodnikom je število tržaških vzorcev v letošnjem poraslo od 13 na 18, njihova zastopnost pa od 1,3 na 1,6%.

Res je, da bi bila prisotnost naših vinogradnikov in vin, upoštevajoč edinstvene značilnosti tržaških vin, posebno vitovost in terana, lahko višja, smo pa kljub vsemu z njo zadovoljni.

Trgatev se je ponekod, zlasti v Brdih, že začela, na Krasu pa se bo kmalu. Našim vinogradnikom pomagajo pri trgatvi poleg sorodnikov tudi prijatelji in znanci. Trgatev v naši tradiciji ni le opravilo, s katerim se zaključijo pridelovalni krogi grozdja, temveč tudi prilika za družabnost, na kateri radi sodelujejo tudi ljudje, ki se ne posvečajo gojenju trte.

Tu pa nastanejo težave. Po obstoječi zakonodaji mora namreč vinogradnik, upravitelj kmetije, izpolniti zahtevne obveznosti v zvezi z delovno silo, ki mu pomaga, ne glede na to, če je plačana ali to opravlja prijateljsko, brezplačno. Pri tem so izvzeti upraviteljevi sorodniki do tretje stopnje in soprogovci ali soproginji sorodniki do druge stopnje za katere ni predvidena nobena obveznost, zato lahko prosto pomagajo pri trgatvi. Seznanjenim sorodnikom, je prikazan v shemi tu ob strani. Za vse ostale, najeto delovno silo, prijatelje in znance, pa je treba zadostiti obveznostim, ki jih navajamo v nadaljevanju.

Upravitelj kmetije mora zaprositi za vpis svojega posestva v Zavod za socialno varstvo (INPS). Slednji mu dodeli status kmetije, ki ima pravico, da najame delovno silo. Po dodelitvi tega statusa, omenjeni zavod izda kmetiji register (Registro imprese), s katerim se najetega delavca ali kogar koli pomaga pri trgatvi vpiše na zavod sam in na urad za delo (Ufficio del lavoro). Povprečen čas za pridobitev zgoraj navedenih dokumentov sta dva tedna, zato vabi Kmečka zveza vse zainteresirane, da se čimprej javijo v njihovi uradih za izpolnitev potrebnih obrazcev.

Ob koncu pa še nekaj pomembnih informacij:

Za najem delovne sile mora biti kmetija vpisana v seznam podjetij pri Trgovinski zbornici in imeti svojo davčno številko.

Vsi delodajalci morajo imeti opravljen tečaj v smislu zakonskega odloka 626 Za vse, ki jih upravitelj kmetije namerava vpisati v seznam tistih, ki pomagajo pri trgatvi, mora razpolagati z njihovo davčno kodo (codice fiscale) in veljavnim osebnim dokumentom.

Če so trgači iz Slovenije, morajo zaprositi v Italiji za davčno kodo.

Še enkrat vabimo vse vinogradnike, da strogo spoštujejo zakonske obveznosti, ker so možne kontrole javnih organov, kot se že vrsto let dogaja v sosednjih pokrajinah, in so v primeru neupoštevanja zakona podvrženi globi in kazenskim ukrepom.

Posnetek z lanske trgatve. Bo letošnja prav tako uspešna?

KROMA

ČAS, KO MALONE V VSAKEM VRTU ZORIJO PRIDELKI

Prehrambene in zdravilne lastnosti paradižnika, bučk in kumar

V tem času, ko malone v vsakem domačem vrtu zorijo paradižniki, bučke, kumare in druge zelenjadnice, bomo opisali prehranske in zdravilne lastnosti nekaterih.

PARADIŽNIK je zelo priljubljena zelenjadnica, ki jo tudi pri nas veliko uživamo, bodisi kot svežega v solati, kot v omaki. Paradižnik vsebuje veliko karotena (predhodnika vitamina A), vitamina C in E, pa tudi nekaj vitamina B1 in B2. Med minerali omenimo kalij, kalcij, magnezij, fosfor, železo, natrij in druge. Paradižnik vsebuje pektin, oksalno kislino, sladkorje, predvsem glukozo in galaktozo. V zrelem paradižniku je tudi jabolčna in citronska kislina. Dobro deluje proti infekcijam, je diuretičen, osveži in obogati telo z minerali. Zelo dober je v primeru zaprtosti in pomanjkanja teka.

Zelo važna je pa velika prisotnost likopina. To je eden od pigmentov, ki daje paradižniku tipično rdečo barvo. V zadnjih časih so ugotovili, da ima likopin odlične pozitivne lastnosti. Najvažnejša je, da likopin brani celice in tkiva pred negativnimi učinki prostih radikalov. Tako sta proces degeneracije in staranja celic upočasnjena. Veliko se zmanjša možnost bolezni srca, ožilja in nekaterih tumorjev, predvsem tumorja na pljučih, na želodcu, v ustih, v grlu in na prostati. Obenem visoka prisotnost likopina v krvi zmanjša možnost možganske kapi. Likopin je pa prisoten le v rdečih in dobro zrelih paradižnikih, medtem ko ga je v zelenih plodovih tudi 10 krat manj. Ugotovili so tudi, da telo bolj učinkovito vsrka likopin, ko paradižnik kuhamo in ko ga uživamo z maščobami. Paradižnikova omaka skupaj z oljčnim oljem na primer doprinese organizmu veliko količino likopina. Omako pa moramo čim manj kuhati, drugače postane manj prebavljiva. Če pa omaki dodamo baziliko ali druge začimbe, se prebavljivost poveča.

V lekarnah dobimo tudi integratorje na podlagi likopina. Kdor pa goji paradižnik v domačem vrtu, jih prav gotovo ne potrebuje, saj so zreli paradižniki veliko bolj vir likopina, kot pa umetne table-

te. Zgleda tudi, da če uživamo svež in zrel paradižnik, telo veliko bolj asimilira likopin, kot če uživamo tablete. Poleg tega je uživanje zrelega paradižnika veliko bolj poceni.

Paradižnik pospešuje nastajanje krvi in prekrvavitev, znižuje krvni tlak, pospešuje izločanje žledčnega soka. Uživanje paradižnikovega soka brani pljuča pred onesnaženjem ozračja.

Paradižnik je torej najbolj zdravilen, ko je dobro zrel. Obenem je najboljše, da ga uživamo takrat, ko je njegov letni čas. Takrat je tudi najbolj okusen. Idealno bi bilo uživanje paradižnika le v tem času, ko ga je v vrtu na pretek in dobro zrelega, posebno pa tistega, ki ga sproti pobiramo. Če pa kupimo paradižnik v hladnih mesecih, ko ga gojijo v rastlinjakih in zunaj sezone, paradižnik vsebuje veliko manj hranilnih snovi, je brez posebnega okusa in tudi dražji. Še zelen paradižnik obenem vsebuje solanin, to je strupena snov, ki se z zrelostjo razgradi.

V paradižniku je obenem antibiotik in alkaloid z imenom tomatin, posebno v listih. Zgleda, da deluje toksično na ličinke koloradskega hrošča in na številne glive ter bakterije. Gre povedati tudi, da listi paradižnika oddaljujejo komarje in ose.

V tem času nam zelenjadni vrt ponuja tudi **BUČKE** (Cucurbita pepo), ki prav tako, kot paradižnik, imajo veliko prehranskih in zdravilnih lastnosti. Najbolj okusne so takrat, ko jih poberejo majhne, do 20 cm dolge. Takrat vsebujejo tudi veliko mineralnih snovi, posebno kalija. V poletnem času zaradi vročine človeško telo izgubi veliko vode in mineralnih snovi, zato je uživanje bučk kot nalašč, da jih nadoknadimo. Bučke so torej izredno dobra zelenjava za poletni čas, tudi ker vsebujejo do 95 % vode. Bučke vsebujejo veliko kalija in le 0,1 % maščob: 100 gr bučk nam nudi le 11 kalorij. Odlične so torej za shujševalne kure. Bučke obenem vsebujejo nekaj vitamina C in A, pa čeprav buče vsebuje veliko več vitamina A. 100 gr buče namreč nudi skoraj celotno dnevno potrebo po A vitamini. Bučke vsebujejo ze-

lo malo sol in tudi vitamine B1, B2, C in PP, kalcij, železo in fosfor.

Bučke so zelo dobre v primeru ljudi, ki imajo probleme s prebavo, zaprtje in s hemoroidi. So osvežilne in diuretčne. Zelo zdravilni je olupek, ki ga žal po navadi odstranimo. Posebno pri majhnih bučkah je dobro, da olupke pustimo in ga jemo. Olupek vsebuje folično kislino. 100 g ne preveč kuhanih bučk vsebuje 1 vse dnevne potrebe po tej važni kislini. Bučke vsebujejo tudi karotenoide, ki ščitijo kožo. Surove ohranijo največ prvotnih lastnosti. Zelo malo izgubijo, če jih le malo dušimo. Če pa jih kuhamo v vodi, posebno več časa, izgubijo veliko prvotnih snovi, kot so vitamini in minerali.

Bučke so osvežilne in lahko prebavljive, zato zelo dobre tudi za otroke in starejše ljudi. Obenem so diuretčne. Bučke uporabljamo tudi v kozmetiki, saj hranijo in osvežijo suho kožo.

V isto botanično družino kot bučke, pripadajo tudi **KUMARE**. Tudi slednje so zelo priporočljive za shujševalno kuro, saj na 100 gr zelenjadnice je le 14 kalorij. Obenem, podobno kot bučke, kumare vsebujejo kar 97 % vode. Zato je kumara diuretčna, osvežilna in zelo dobro očisti telo. Kumare vsebujejo veliko kalija, pa tudi kalcija, fosforja in vitamina A in nekaj vitamina C. Večkrat kumare niso dovolj prebavljive. Zato večkrat jih režemo na rezine, nato jih potresemo s soljo.

Od vselej rezine kumare dobro denejo, če jih postavimo na kožo, posebno na obraz. kot sredstvo za čiščenje in hidriranje kože. S sveže odrezanimi kolobarji odpravimo podočnjake. Ob prvih rdečicah zaradi sončne pripeke, kumare precej omilijo rdečico. Dobe so za osebe, ki boleha za revmo. Kumare čistijo kri in so zelo dobre za diabetike. Sveži sok kumar odvaja strupene snovi iz telesa.

Kumare vsebujejo grenčine kukurbitacine, ki se nahajajo v plodovih. V večjih količinah so strupeni. Kumare vsebujejo še sladkorje, celulozo, hemicelulozo, pentozne, pektinske snovi, adenin, arginin in eterična olja.

Magda Šturman

USPEH - Zapis v tedniku Agrisole Tržaško ekstradeviško olje postaja zanimivo, kakovost pa vse bolj cenejša

Tednik Agrisole, ki ga izdaja najpomembnejši italijanski ekonomski časopis Il sole 24 ore, je posvetil pred kratkim v svoji zadnji številki (6 – 12. julij 2007) veliko pozornost tržaškemu ekstradeviškemu olju z Zaščiteno označbo porekla (ZOP Tergeste – Denominazione di Origine Controllata DOP - Tergeste).

V svojem članku je avtor na zanimiv način prikazal sicer težke, a edinstvene naravne razmere (tla, burja), v katerih rastejo tržaški oljčniki.

Tem razmeram, nadaljuje avtor, se je odlično prilagodila avtohtona sorta belica, ki je s svojo odpornostjo proti mrazu in skromnimi zahtevami po padavinah našla svoj habitat v flišastih tleh tržaškega brega. Njene organoleptične značilnosti, visoka vsebnost polifenolov, izrazita pikantnost in izstopajoča sadnost zaznamujejo tržaško ekstradeviško oljno olje ZOP, v katerem mora biti belica prisotna vsaj z 20 % deležem.

Vedno večje zanimanje za to olje, ki je zasluga marljivih rok oljkarjev in pripravljalnega odbora za njegovo vrednotenje, je pripomoglo k hitremu porastu obsega tržaških oljčnikov. Ta obseg je v letih 80 prejšnjega stoletja zajemal 33 ha oljčnih nasadov, danes pa več kot 100, kar pomeni, da je dober del oljčnikov mladih in šele v začetku rodnosti ali tik pred njo, zato se bo količina tržaškega ekstradeviškega oljnega olja v prihodnjih letih močno povečala. K temu gre dodati, da se oljkarstvo na Tržaškem širi tudi nad krošni rob, kjer ni bilo tradicionalno prisotno, a se vsled otoplitve podnebja prilagaja tudi podnebnim razmeram nižjih predelov kraške planote.

Članek v tako prestižnem tedniku je vsekakor veliko priznanje za naše oljkarstvo, ki po kakovosti ne zaostaja za drugimi območji z dolgo in bogato oljgarsko tradicijo ter lažjimi proizvodnimi dejavniki.

Svetovalna služba KZ

KOŠARKA - Videmski prvotigaš Snaidero že na delu

Pancotto: »Izkušena ekipa, nikakor priletna«

Trener zavrača očitke, da je sestavil ekipo »starčkov« - Letos pričakujejo več

Poznavalci in tisti, ki so neposredno akterji italijanske košarkarske A lige napovedujejo, da bo letošnje prvenstvo eno izmed najatraktivnejših. »Izračunano in kvalitetno prvenstvo je seveda tudi izziv za vse ekipe,« nam je potrdil napovedi trener videmskega Snaidera Cesare Pancotto. Osemnajst ekip z odličnimi igralskimi kadri bo brzkone prava poslastica za vse ljubitelje košarke. Pravih favoritov ni, tako da bo tekma za prva mesta odprta vse do zadnjega kola. Tega mnenja je tudi Pancotto, ki je s svojimi varovanci začel s pripravljalnimi obdobjem že v četrtek, v ponedeljek pa odpotuje v Trbiž na tedenske priprave.

Če je Snaidero prva ekipa med prvotigaši, ki je javnosti predstavila spisek igralcev, je to predvsem zato, ker so bili cilji letošnje sezone brzkone že zgodaj dodelani. Izboljšanje lanskih prvenstvenih nastopov in končnega 12. mesta so tudi za potrjenega trenerja Pancotto, ki bo tretjo sezono vodil Snaidero, nesporni. »Z nakupi in kontakti željenih igralcev smo začeli že takoj po zaključku prvenstva. Tudi naše odločitve so bile takojšnje, kar nam je omogočilo, da smo spisek takoj zapolnili,« nam je pred večerajšnjim večernim treningom povedal Pancotto.

Zvestobo »oranžni« majici je obnovilo pet igralcev: Penberthy, Antonutti, Di Giulio Maria, Zacchetti, Allen in Lovatti. Igralski kader pa so zapolnili štiri tuji, in Italian Riccardo Trucolo, ki je lani igral v drugi ligi pri Edimes Pavia. Dva Američana (Brook Sales in Nate Green), Grk Nicos Vetoulas in Nemeč Sven Schultze so važne okrepitve, ki bodo brzkone dopolnjene tudi z Američano Lucianom Pesoli, ki ima italijanske korenine.

»Izkušena ekipa, nikakor pa ne priletna,« odgovorja trener Pancotto, ki se nikakor ne strinja z izjavami, da je sestavil ekipo »starčkov«. »To je ekipa, ki bo trdo trenirala, da bo dosegla zastavljene cilje in predvsem, da bo vsem gledalcem pokazala lepo košarko.«

Steber ekipe ostaja veteran Allen, 34-letni organizator igre, ki ima po mnenju trenerja dodelano osebnost, predvsem pa ostaja zgled za vse ostale. Kljub temu pa poudarja trener Pancotto si bo vsak igralec moral vsakič znova zagotoviti mesto v začetni peterki: »Ekipo sestavljajo res kvalitetni igralci, kar mi lahko omogoča, da vsako tekmo začnem z drugo postavbo. Mesto v začetni peterki bo imel le tisti, ki si bo to zaslužil: to poudarjam predvsem zato, ker bi rad, da bi bili vsi vseskozi motivirani,« je načrte orisal Pancotto in dodal, da sestavlja moštvo kar pet italijanskih igralcev (Zacchetti, Di Giulio Maria, Antonutti, Adamini in Lovatti), ki jih je formiralo videmsko moštvo.

Dodana vrednost pripravljalnemu obdobju bodo prav gotovo številna prijateljska srečanja in nastopi na različnih turnirjih. Videmska peterka se bo pomerila tudi z ljubljanskim Slovanom (25. septembra), Unionom Olimpijo (1. septembra) in s košarkarskim klubom Elektra iz Šoštanj.

Pripravljalne tekme bodo trenerju pokazale, ali je delo kvalitetno in če so smernice tehničnih odločitev igre pravilne.

Cesare Pancotto (zgoraj) je s pomočjo generalnega direktorja Maria Ghiaccija sestavil v Vidmu konkurenčno moštvo, v katerem Mike Penberthy (desno) še vedno eden od stebrov

KROMA, ANSA

Videmski Snaidero je že tri leta edina deželna ekipa, ki nastopa v najvišji državni košarkarski ligi. Košarkarsko gibanje je namreč v zadnjih letih v naši deželi nekoliko splahnelo, saj je tržaško moštvo zašlo v težave in že nekaj let ne nastopa na višji ravni. Kar štiri sezone (od leta 2000 do leta 2004) sta nastopali v A-ligi istočasno dve ekipi: Trst in Videm. Tržaško in nasploh deželno relanost trener Pancotto dobro pozna: želja, da bi Trst, Gorica in Pordenon ponovno povzdignila košarko na višji nivo, je po njegovem mnenju realna: »Seveda je potrebna močna struktura, število oseb, ideje, volja in seveda finančna sredstva, ki so danes v globaliziranem športu nujna.«

Kaj pa meni trener o bližajočem se evropskem prvenstvu? »Prvenstvo vključuje veliko tekem, ki bodo odigrane v zelo kratkem času. Tak tip tekmovanja zahteva od igralcev veliko fizično pripravljenost. Če se osredotočim na Recalcattjevo Italijo, verjamem, da je ekipa letos odlično pripravljena in ima fizične in tehnične kvalitete, obenem pa tudi igra s srcem. Vsak trener bi rad treniral tako ekipo,« meni Pancotto, ki pričakuje dober nastop italijanske reprezentance. Ali bo Recalcatti s svojimi varovanci dosegel medaljo ali ne, je še vprašanje: prvi cilj je osvojitve mesta, ki vodi neposredno v Pekingu.

Veronika Sossa

NOGOMET Triestina po 11-m izločila Bologna

Bologna - Triestina 4:5 po 11-m (1:0, 1:1)

STRELCA: Mingazzini (B) v 20., Graffiedi (T) v 70. min.

TRIESTINA: Rossi, Milani, Mezzano, Lima, Pesaresi, Piangerelli, Testini, Gorgone (od 72. Da Dalt), Granoche (od 46. Graffiedi), Allegretti, Šedivec (od 60. Sgrigna).

BOLOGNA - Triestina je po streljanju 11- m (z bele točke so zadeli Testini, Graffiedi, Sgrigna in vratar Rossi, zgrešil je Pesaresi) se je Triestina uvrstila v 3. krogu državnega pokala, v katerem se bo 29. avgusta doma pomerila s Catanio.

Tekma je bila izenačena. Bologna je bila boljše v prvem delu (dva posega Rossija), Triestina pa je bila nevarna le po prostem strelu Allegrettija, ki ga je domači vratar odbil v kot. Gol je padel po zaslugi aktivnega Marazzine, njegov strel v prečko pa je v mrežo potisnil Mingazzini. V drugem polčasu je prišla na dan dobra telesna pripravljenost gostov, Graffiedi in Sgrigna pa sta pokazala več kot Granoche in Šedivec v prvem polčasu. V 70. min. se je po napaki Bologne žoge polastil Sgrigna, jo podal Graffiediju, ki iz ugodnega položaja ni zgrešil. V 6. min. podaljška je Allegretti po prekršku nad Testinijem (in izključitvi Castellinija) zastrejal enajstmetrovko, sodnik pa je v 112. še razveljavil gol Bologne.

Ostali izidi: Bari - Vicenza 2:0, Ascoli - Genoa 3:2 po podaljških, Rimini - Treviso 3:1, Napoli - Pisa 3:1 po podaljških, Ravenna - Piacenza 1:2.

Materazzi razkril skrivnost

RIM - Tednik Sorrisi e canzoni TV je razkril skrivnostno žalitev, ki jo je Marco Materazzi izrekel na račun Zinedina Zidane med finalno tekmo nogometnega SP v Nemčiji. Zidanovo sestro je ozmerjal s kurbo. Stavek je zapisan v avtobiografski knjigi, ki jo bo Materazzi objavil v začetku septembra.

Donadoni izbral tudi Quagliarello in Di Nataleja

RIM - Za prijateljsko tekmo v Budimpešti proti Madžarski (v sredo 22. avgusta, Tv rauno ob 20.50) je selektor Roberto Donadoni v reprezentanco povabil tudi napadalca Udineseja Quagliarello in Di Nataleja. Seznam, vratarji: Amelia (Livorno), Buffon (Juve), Curci (Roma); branilci: Barzagli in Zaccardo (Palermo), Cannavaro (Real Madrid), Grosso (Lyon), Materazzi (Inter), Oddo (Milan), Zambrotta (Barcelona), Sredina: Ambrosini, Gattuso in Pirlo (Milan), Aquilani (Roma), Diana in Palombo (Samp). Napadalci: Del Piero (Juve), Di Natale (Udinese), Inzaghi (Milan), Quagliarella (Udinese), Toni (Bayern).

Kvalifikacije VN Česke: Stoner prvi, Rossi šesti

BRNO - Avstralec Casey Stoner je bil najhitrejši v kvalifikacijah za današnje motociklistično VN Česke v Brnu. Na prvi preizkušnji po skoraj mesecu dni prepora je v elitnem razredu motoGP prvi voznik Ducatija prehitel svetovnega prvaka Američana Haydna (Honda), tretji čas pa si je privozil Španec Pedrosa (Honda). S 44 točkami zaostanka Stonerjev najbližji nasledovalec v SP, Valentino Rossi (Yamaha), je dosegel šesti čas, pred njim pa bosta dirko začela še American John Hopkins (Suzuki) in Francoz Randy de Puniet (Kawasaki). V četrtlitrskem razredu je bil najhitrejši Španec Jorge Lorenzo (Aprilia), v najšibkejšem razredu do 125 ccm pa Madžar Gabor Talmacs (Aprilia).

Voigt drugič zapored

HANNOVER - Nemeč Jens Voigt (CSC) je osvojil kolesarsko dirko po Nemčiji in hkrati postal prvi tekmovalc v zgodovini dirke - dirka po Nemčiji poteka že od leta 1911 -, ki je slavil dvakrat zapored. V 143 kilometrov dolgi deveti in hkrati zadnji etapi od Einbecka do Hannoverja je zmagal Voigtov rojak Gerald Ciolek (T-Mobile), kar je že njegova tretja etapna zmagala na letošnji dirki.

PRED ATLETSKIM SP V OSAKI

Moški tek na 100 m: črnopoliti za zmago, Matic Osovnikar za primat med belci

ZDA BI SKUPAJ Z JAMAJKO LAHKO NAPOLNILE FINALNI TEK - SPOLZKA TLA RAZGLABLJANJ O RASNIH RAZLIKAH

Finalni tek na 100 metrov za moške bo trajal manj kot deset sekund. Res se lahko zgodi, da bo neprimerno vreme to predvidevanje obrnilo na glavo. Le težko, v resnici je skoraj nemogoče, bomo v osmerici našli bledokožca. Genetske razlike med rasama že načnjata vneto belcev za ta tek, kajti že vnaprej je zapisano, da z zmago na kakem velikem tekmovanju ne bo nič. Kdor more si enostavno »kupi« atleta na afriškem trgu (sem spadajo razuzdani petrolejski kralji) ali po prehitvalnem pasu dodeli možnost nastopanja atletu, ki je kam v Evropo prišel s trebuhom za kruhom. So pa tudi taki, ki so se atletsko že rodili v novih domovinah in jih nikakor ne moremo uvrščati med plačance.

Zelo priljubljeno je že nekaj časa iskanje najhitrejšega belca. Po zaslugi Matice Osovnikarja v to iskanje posegamo tudi Slovenci. Na lanskem EP je bil Matic tretji na cilju, belopolto zlato pa mu je odvzel Rus Jepsin. Zmagal je seveda črnopoliti Obikwelu, ki si kruh služi v portugalskem dresu. Za Osovnikarja, ki se je letos odlikoval s solidno serijo tekov in je po lastnih besedah pripravljen optimalno, so

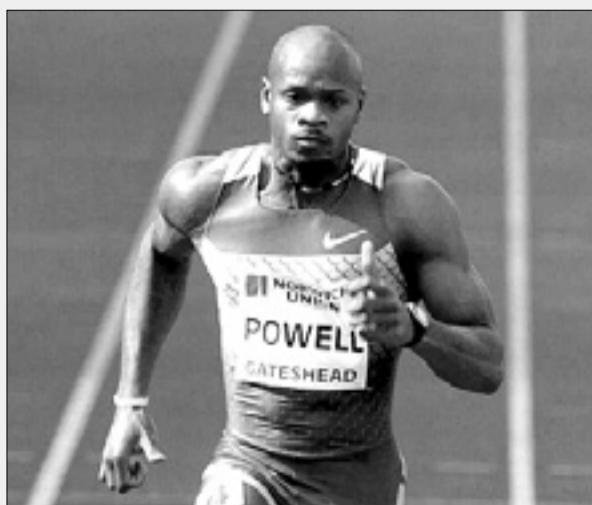
se odprle nove možnosti. Jepsina zaradi poškodbe v Oski ne bo. To sicer ne pomeni posebno veliko, ker v teku na 100 metrov odločajo malenkosti, ki pretvorjene v stotinke sekunde lahko spreminjajo vsa logična predvidevanja.

ZDA, ki bi z Jamajko same lahko napolnile finalni tek, bodo v Oski nastopile z letos prvouvrščenim Gayem (9,84), drugi bo manj znani Jelks, tretji pa skoraj neznan Samuels, ki ga najdemo samo na lestvici časov doseženih s pomočjo premočnega vetra in še tam z ne posebno ugledinimi 10,14. Na lestvici letos najhitrejših na svetu so bili pred Jelksom kar štiri drugi Američani, ki pa iz raznih vzrokov niso našli mesta v ekipi. Samuels je imel na papirju pred sabo vsaj 20 rojakov, bil pa je primerno uspešen na izbirnih tekmah.

Iskanje belca na lestvici, ki jo sprti ažurira mednarodna atletska zveza, je mučna zadeva, izpade pa lahko tudi kot razisem. Neki Jaysuma Saidy Ndure (letos 10,07) bo tekel za Norveško, dvomimo pa, da je belec. Britanski sprinterji so vsi črne polti. In že smo na ravni, ki jo obeta Osovnikar.

Jamajčan Asafa Powell je letos z lahkoto dosegel čas 9,90 in ga lahko v Oski imamo za prvega favorita, čeprav ga včasih že pestijo poškodbe

ANSA

Povedal je, da se bo skušal prebiti v polfinale, kar tudi po njegovem ne izgleda preveč ambiciozno, stvarnost pa je taka. V primeru, da bodo obveljala predvidevanja o izboljševanju osebnega rekorda (sedaj pri 10,14), ga v polfinalu lahko mirno pričakujemo. In tudi ne samo kot statista. Ko gre za sprinterje črne polti iz

ZDA in karibskega območja (ti pridobivajo brzino in moč pretežno v klubih iz ZDA), se od daljnega leta 1988, ko so na OI ujeli v protidopiško past Bena Johnsona, porajajo dvomi o »čistosti« masivnih mišičnih strojev. Naj bo jasno, da so vsi čisti, dokler ni krivda dokazana. Nekdo je povedal, da so črnopolti ljudje iz nove celine prestali hudo selekcijo, ki jo je vsililo

suzenstvo. Prebili so se najmočnejši in se po darvinski teoriji prelevili v supermane.

Letošnja borza ni še razkrila vseh vrednosti. Sploh je eden svetovnih rekorderjev Justin Gatlin (9,77) »za zapahi« zaradi afere z dopingom. Jamajčan Asafa Powell je doslej tekel 9,90 in to z veliko lahkoto. Imeti ga moramo za prvega favorita, čeprav obstaja vtis, da je nekje na meji telesne vzdržljivosti in da se ogrode v obliki poškodbe lahko nalomi. Lahkotnost njegovih zmag je bila vsaj delno odvisna od ne preostre konkurence. V Oski izogibanje nasprotnikom ne bo mogoče in teči bo treba na vse ali nič.

Še nekaj o zunanosti črnopolth sprinterjev: pred leti so se predstavljali z masivnimi zlatimi oglicami. (Bodimo poštene in dodajmo, da so jih globalizacijsko posnemali tudi nekateri belci). Sedaj je oglic manj. Verjetno so jim dopovedali, da tistih 20-30 dkg zlata nekaj upočasnjuje tek. Pa saj gledajo dirke formule ena!

Če bo kdo na zaslonu ob imenu Churandy Martina (letos 10,06) opazil oznako AHO naj ve, da gre za Holandske Antile. (dk)

0:58'KA"
2007

ODBOJKA

Vitezova prvič v začetni postavi

Italijanska ženska odbojkar-ska reprezentanca si je že pred današnjim zadnjim kvalifikacijskim nastopom proti Braziliji zagotovila uvrstitev v zaključni četverboj grand prixa 2007, ki bo konec prihodnjega tedna v Ningboju na Kitajskem. Poleg Italije so si finalni nastop že zagotovili tudi Kitajska, Brazilija in Rusija.

V tekmi tretjega kroga kvalifikacij so »azzurre« včeraj na Tajvanu s 3:1 (25:21, 25:19, 23:25, 25:16) odpravile Dominikansko republiko. Prvič na tej prestižni manifestaciji, ki je po pomenu enaka svetovni ligi za moške, je naša odbojkarica Sandra Vitez začela tekmo v standardni postavi, saj jo je trener Massimo Barbolini uvrstil na krilo namesto Serene Ortolani. Kontovelova odbojkarica, sicer članica Sassuola v A1 ligi, je v treh setih skupno zbrala devet točk in vpisala zadovoljive statistike. Skupno je namreč izvedla 16 napadov z izkupičkom šestih točk in štirih napak, dosegla je tudi dva bloka in eno točko na servisu (skupno 12 servisov in 3 zgrešeni servisi), solidno pa se je odrezala tudi v sprejemu servisa, saj je nasprotnikov servis sprejela 18-krat, od tega desetkrat brezhibno, en sprejem pa je zgrešila. »Predvsem se veselim dobrega sprejema, saj sem se tega najbolj bala. V ostalih elementih sem bila bolj povprečna,« je povedala Sandra po tekmi.

Poleg Vitezove je Barbolini tokrat že od vsega začetka zaupal tudi Fiorinovi (16 točk). Gonilna sila ekipe je bila tudi tokrat Kubanka Taismary Agüero, ki je skupno dosegla 18 točk.

»Azzurre« so proti nasprotnicam, ki so z blokom dosegle kar 16 točk (Italije le štiri), izgubile tretji set, kar je imelo za posledico prav zamenjavo Vitezove z bolj izkušeno Ortolanijevno, ki je v četrtem setu prispevala osem točk. Ostale točke za Italijo so bile tako- le porazdeljene: Fiorin 16, Guiggi 9 in Barazza 8.

KOŠARKA - Začetek priprav D-ligašev

Vrzeli v seznamu igralcev Brega in Kontovela

Pri Kontovelu snubijo Doglio in Budina, pri Bregu pa edina novost center Jerman

V letošnji D-ligi bomo imeli po štirih sezonah le dve naši ekipi, Breg in Kontovel. Sokol naj bi najbrž letos nastopal v promocijski ligi, čeprav ostaja odprto vprašanje igralskega kadra, ki ima še veliko vrzeli. Odločitve nekaterih igralcev in predvsem sestava ekipe Kontovela bo odločala o nastopanju nabrežinske ekipe.

KONTOVEL - Čeprav bo Kontovel začel s treniranjem v sredo, 22. avgusta, ostaja spisek igralcev še ohlapen in deloma nezapolnjen. Po pogovoru s predsednikom Markom Banom in trenerjem Danijelom Šušteršič so bili vsi igralci prejšnje sezone potrjeni. Kot smo že poročali, se h Kontovelu vračata Peter Lisjak in Matej Guštin, ki sta lani igrala pri Jadranu. Okrepitev pod košem pa predvsem predstavlja Matej Budina, ki se po enoletni odsotnosti zaradi poškodbe spet vrača na parket.

Predsednik Kontovela nam je sicer povedal, da se v vrste vrača Denis Doglia, ki je lani igral pri Sokolu, trener pa je informacijo tudi potrdil. Novice pa ni potrdil zainteresirani, saj nam je sporočil, da ga zanekrat snubijo v C2-ligi v Ronkah. V primeru ekipe pri Sokolu bo najbrž ostal v Nabrežini, kot nam je povedal tudi Marko Hmeljak. Kontovelove vrste naj bi okrepil tudi Gregor Budina, ki ga je društvo kontaktiralo. Budina na prvem treningu v sredo ne bo (tako nam je zainteresirani tudi potrdil v telefonskem pogovoru), saj bo odločitev o njegovem nastopanju padla šele takrat, ko bo dorečena Sokolova usoda.

Kontovelov dres zapušča Jan Sossi (jr), ki bo naslednjo sezono igral pri Sokolu. Informacijo je potrdil igralec. Dokončen spisek igralcev, ki bodo nastopali pod vodstvom Danijela Šušteršiča in Claudia Starca, pa bo znan danes, saj se bo vodstvo kluba zbralo na sestanku.

BREG - Tudi pri tem društvu dokončnega spiska še nimajo. Po pogovoru s predsednikom Borisom Salvi smo ugotovili, da bo letos odhodov in prihodov kar nekaj, obenem pa košarkarsko sceno dopolnjuje še veliko odprtih vprašanj. Fizični del priprav bo najbrž potekal zadnji teden avgusta pod vodstvom Tineta Kraševca, drugi del pa v začetku septembra pod taktirko potrjenega trenerja Davida Pregarca.

Odhodi. Organizator igre Saša Krčalič najbrž zapušča Breg: »Saša je izra-

V primeru da nabrežinske ekipe ne bodo sestavili, bi Marko Hmeljak med številnimi ponudbami izbral slovensko društvo

KROMA

zil željo, da bi se preizkusil le v trenerski vlogi pri Boru, dokončne odločitve pa še ni sprejel,« je povedal Salvi. Mauro Bem-bich se seli h Poggiju, kjer bo nastopal tudi v D-ligi, Dimitrij Markovič pa bo igral pri Kopru.

Prihodi. Najvažnejša okrepitev Brega je prav gotovo prihod Pavla Krizžmana, ki se seli iz nabrežinskega društva. Po poškodbi se vrača Walter Widmann, ob njem pa bosta v plavem dresu najbrž nastopila Massimiliano Cerne in Mitja Stefančič. Cerne, ki je igral tudi pri Jadranu in Servolani, se na parket vrača po dveh letih mirovanja, Stefančič pa je lani igral pri Ciciboni, po povabilu Bregovega vodstva pa je takoj sprejel izziv. Oba prideta v pošte v primeru, da bo Saša Krčalič res zapustil Breg. Ekipo naj bi okrepil 28-letni Bojan Jerman, center, ki je igral pri Portorožu v drugi slovenski ligi. Ali bo ekipo res okrepil visoki Slovenec in do sedaj še edini center na Pregarcemvemu seznamu, pa bo znano šele po prvih treningih v začetku septembra.

Vprašljivi. Ivan Ciacchi je sicer izrazil željo, da bi igral še pri Bregu, po-

udbo pa je dobil v Ronkah. Vprašljivo je tudi nastopanje Kristjana Škorje, saj bi s prihodom Jermana, bili že zapolnjeni obe mesti za tujce.

Predsednik je potrdil 100 % prisotnost le štirih igralcev: Mitje Jevnikarja, Boruta Sile, Mitje Oblaka in Luke Udoviča. O usodi vseh ostalih igralcev - Klabjana, Lovrihe, Morellija, Posarja, Puzzerja in Semija - pa nam je predsednik Salvi povedal, da so seveda na seznamu, a se igralci in vodstvo še niso dokončno dorekli, predvsem zato, ker jim službene obveznosti ne dovoljujejo, da bi bili 100 % prisotni. Cilji o napredovanju so najbrž še vedno poglobitvi tudi pri sestavi moštva, zato bo vodstvo sestavilo tako ekipo, ki bo 100 % na razpolago trenerju. Če bi to pogojevalo nekatere odhode igralcev, nam je predsednik Salvi povedal, da bi društvo lahko poiskalo nadomestitve, najbrž pri nabrežinskem Sokolu. V ožjem izboru je Marko Hmeljak, ki pa še ne ve, ali bo naslednjo sezono še aktiven. Hmeljak nam je potrdil, da ga poleg Brega snubi kar nekaj ekip. Predsednik Salvi je tudi omenil Vidalija, ki pa bo saniral poškodbo šele januarja.

ODBOJKA - V Gorico se je vrnilo precej kakovostnih igralk

Govolley »previdno ambiciozno«

S kombinacijo starejših in mlajših igralk naj bi v letošnji ženski D ligi odigrali še kar vidno vlogo

Odločitev slovenskega goriškega društva Govolley, da od zmagovalca lanske goriške 1. divizije Pierisa prevzame pravico do igranja v ženski D ligi, je bilo eno od odbojcarskih poletnih prese- necenj. Društvo se je v preteklih letih povzpelo nič manj kot do B1 lige, previsoki let pa se je, kot se pogostokrat zgodi, končal z nizkim padcem. Dobe- sedno, saj Govolley v minuli sezoni ni nastopal na članski ravni, njegove igral- ke pa so bogatile igralski kader drugih klubov. V klubu so si medtem časom li- zali rane in društvo kadrovske ter fi- nančno rekonstruirali, ocenili pa so, da je zdaj čas za odprtje novega cikla.

»Ligo smo odkupili predvsem za- to, da bi naše igralke spet združili pod isto streho in s kombinacijo starejših in mlajših odbojkaric ustvarili okolje, v katerem lahko delamo kvalitetno in resno hkrati. Po nekaj težkih in neuspešnih sezonah želimo požeti sadove dela, ki smo ga opravili na mladinski ravni,« je po- vedal Rajko Petejan, ki je eden od ste- borov kluba in bo v novi sezoni tudi tre- ner moštva.

Govolley stopa v D ligo z ekipo, ki lahko v njej bržkone odigra vidno vlo- go. »Domov« so se namreč vrnilo sestri Tamara in Barbara Visintin (slednja je sicer trenutno poškodovana), Paola

Med bolj izkušeni- mi igralkami, ki bodo spet branile barve Govolleya, je tudi Paola Uršič

KROMA

Uršič, Isabel Manià in tudi mlada Ilari- a Černic, vse pa so že igrale v državnih ligah. Pridobili so tudi Lucio Danielis, ki je lani igrala za Mos- so (1. divizija), verjetno bo spet igrala tu-

di Irene Costariol, v teku so še nekate- ri drugi pogovori, ekipo pa bodo dopol- nili z mladimi iz vrst ekipe under 16. Gre za zelo mlade igralke od letnika 1992 do letnika 1994, ki so se na zahtevnejše nas-

tope pripravile tudi tako, da so s Pete- janom redno vadile tudi med poletjem.

»Na papirju je ekipa dobra. Če se bo ustvarilo pravo vzdušje, če bo začetek sezone uspešen, se lahko poteguje- mo za dobro uvrstitev, čeprav kakih vi- soko donečih napovedi ne bi dajal,« je še dejal Petejan.

Razume pa se, da bi bili pri Govol- leyju zadovoljni, če bi se vsaj vključili v boj za play-off, ki so ga v ženski D ligi spet uvedli in bo zadeval uvrstitve od 2. do 5. mesta.

Mlajši del ekipe se bo 26. avgusta odpravil na priprave v Novo mesto, na- slednji teden pa bodo nadaljevali z vad- bo doma.

V D ligi bosta, kot znano, igrali tu- di združena ekipa Bora in Brega ter Kontovela. Bor/Breg se bo na prvem tre- ningu pod vodstvom Marka Kalca zbral 27. avgusta, ekipa pa bo enaka lanski, novost predstavlja le povratek podajal- ke Giulie Sadlowski (letnik 1980), ki za- radi službenih razlogov več let ni igra- la. Kontovel bo s pripravami (trener Ta- nja Cerne) začel 10. septembra, ekipo pa bodo sestavljale igralke, ki so lani pre- pričljivo zmagale v 1. diviziji na Tržaš- kem. Chiara Fazarinc, ki je bila lani čla- nica Libertasa v B2 ligi, se h Kontovelu ne želi vrniti.

Obvestila

KOLESARSKI KLUB ADRIA prire- ja v nedeljo, 2. septembra, »19. Mara- ton prijateljstva Ljubljana-Lonjer«. Va- bljeni vsi ljubitelji kolesarstva. Info na tel. št.: 335-6140379.

NK POMLAD sporoča, da bo prvi trening za ekipo naraščajnikov in naj- mlajših letnika 1993 jutri, 20. avgusta ob 17. uri v Dolini.

FC PRIMORJE sporoča, da bo prvi trening ekipe mladincev jutri, 20. av- gusta ob 18. uri na igrišču Ervatti.

NK KRAS obvešča, da bo prvi tre- ning ekip cicibanov in mlajših ciciba- nov (letniki od 1997 do 2002) v pone- deljek, 3. septembra na nogometnem igrišču v Repnu. Za informacije 328-9518440 (Maurizio).

ŠD DOM organizira v sodelovan- ju z Dijaškim domom Simon Gregorčič poletni kamp minikošarke. Kamp se bo odvijal od 3. do 7. septembra (od 10.00 do 12.30) na odprtem igrišču Dijaške- ga doma (Svetogorska ul. 87), v prime- ru slabega vremena pa v telovadnici Kulturnega doma v Gorici. Dodatne in- formacije: urad ŠZ Dom v jutranjih urah (ul. Brass 20) ali na tel. 3292718115. Možna je tudi prehodna, ustna pravica, dokončni vpisi pa kar 3. septembra v Dijaškem domu pred pričetkom vadbe.

ŠD SOKOL organizira pod pokro- vitelstvom ZŠSDI 4. POLETNI KAMP za dečke in deklice za letnike 1995 in mlajše v osnovni motoriki, mini bas- ketu, mini volleyu. Kamp bo od po- nedeljka, 3. septembra do petka, 7. sep- tembra na odprtem igrišču SOKOLA in v občinski telovadnici. Zbirališče v te- lovadnici od 7.30 do 9 ure - odhod od 16.00 do 16.30. Vpis neposredno pred začetkom kampa.

ŠD KONTOVEL organizira pod pokroviteljstvom ZŠSDI odbojcarski kamp za dekleta letnikov od 1994 do 1998. Kamp bo od 3. do 8. septembra od 9. do 16. ure (v soboto do 13. ure) na igrišču in telovadnici na Kontovelu in Proseku. Vpis neposredno pred začetkom kampa.

MLADINSKI ODSEK SPDT prire- ja od 27. avgusta do 1. septembra 2007 Planinsko šolo na Planini pri jezeru nad Bohinjem, ki je namenjena osnov- nošolski mladini. Na razpolago je še ne- kaj mest. Zainteresirani naj se čimprej javijo na tel.: 338 4913458 (Franc). V četrtek, 23. avgusta ob 19.00 v prostori- h ŠZ Bor, na Stadionu 1. maja, bo po- tekal zadnji sestanek pred odhodom. Vabljeni!

ZŠSDI obvešča, da bosta urada v Trstu in Gorici ponovno obratovala s poletnim urnikom od jutri dalje.

OD BOR prireja pod pokrovitel- stvom ZŠSDI-ja od 27. avgusta do 1. septembra odbojcarski kamp za otro- ke osnovnih in nižjih srednjih šol (vsak dan od 8. do 17. ure na Stadionu 1. maj). Dodatne informacije in vpisovanje: in- fo@od-bor.com ali 3497923007 (v večernih urah).

GIMNASTIČNI ODSEK ŠZ BOR prire- ja intenzivni tečaj ritmične gim- nastike za deklice od 7. leta dalje, ki so že lani trenirale ritmično gimnastiko. Tečaj bo potekal v jutranjih urah od 3. do 7. septembra na Stadionu 1. maja. Za informacije in prijave: 338 5953515 (Katja) in 328 2733390 (Petra). Vablje- ne!

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM organizira avtobusni izlet v Gardaland v soboto, 1. septembra 2007. Prijavite se lahko ob torkih in četrkih od 18. do 19. ure v telovadnici OŠ F.Bevk na Opčinah. Za informacije tel.št. 349-7597763 Nastja.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM prireja pod pokroviteljstvom ZŠSDI-ja poletni KAMP CHEERLEADINGA za otroke od 5 do 12 leta starosti od 27. do 31. avgusta in od 3. do 7. septembra v telovadnici OŠ F.Bevk na Opčinah. Vabljeni stari in novi člani. Prijave v uradih ZŠSDI-ja na tel.št. 040-635627. Info na tel.št. 346-0441133 Petra ali 349-7597763 Nastja.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM sporoča, da se bodo dvotedenske po- letne priprave za Strele (12-16 let) in Škrate (od 16 leta dalje) začele 3. sep- tembra v telovadnici OŠ F.Bevk na Opčinah. Urniki treningov: Strele - od pon. do pet. od 17.00 do 19.00; Škrati - od pon. do pet. od 19.00 do 21.00. Do- brodošli so tudi novi člani. Informaci- je na tel.št. 346-0441133 Petra ali 349-597763 Nastja.

Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

20.25 Alpe Jadran - Dorbc: Večjezični pouk v Kanalski dolini

20.30 Deželni TV dnevnik

20.50 Dokumentarec: Živijo ohcet

23.00 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

Rai Uno

6.00 Sedem dni v parlamentu

6.10 Nad.: Sottocasa

7.00 Razvedrilna odd. o dobrem počutju: Sabato, Domenica & ... (vodita Sonia Grey in Franco Di Mare)

9.35 Linea verde - Obzorja

10.05 Aktualno: Tistega dne v Nazarethu - Zgodba katoliške cerkve

10.30 Verska oddaja: A Sua imagine

10.55 Maša

12.00 Angelus

12.20 Aktualna odd.: Linea verde v živo iz narave

13.30 Dnevnik

14.00 Nan.: Inšpektor Derrick (i. Horst Tappert, Fritz Wepper)

14.50 Variete: V pričakovanju izbora "Miss Italia" (vodi Claudia Andre-atti)

16.15 Dok.: Quark Atlante

17.00 Dnevnik in vremenska napoved

17.10 Film: Qualcosa di biondo (dram., It., '84, i. Sofia Loren)

19.05 Nan.: Komisar Rex (i. Gedeon Burkhard)

20.00 Dnevnik

20.35 Nogomet: Inter - Roma (superpokal Italije)

23.10 Dnevnik

23.15 Aktualno: Posebna odd. Tg1

0.15 Aktualno: Oltremoda Reloaded

1.00 Nočni dnevnik/Knjige

1.20 Kinematograf

Rai Due

6.10 Dok.: Svet koralov

6.45 Dok.: Morje ponoči

7.00 Nan.: Girlfriends, 7.40 Strepitose Parkers

8.00 Jutranji dnevnik Tg2

8.20 Nan.: Freddie

9.00 Dnevnik

9.05 Variete: Random

10.30 Dnevnik

10.35 Variete: Random, vmes Art attack in Magic English

11.30 Nan.: Ed - Trenutki norosti (i. Tom Cavanagh, Evan Handler)

12.10 Nan.: JAG (i. David James Elliott, Catherine Bell)

13.00 Dnevnik

13.25 Tg2 Motorji

13.40 Tg2 Eat Parade

14.00 TV film: La scelta di Paula (kom., ZDA, '04, i. Jeff Daniels)

15.50 Nan.: Turbo 2 (krim., It., '99, i. Anna Valle, Roberto Farnesi)

17.20 Rai šport: Numero Uno

18.00 Dnevnik, vreme

18.05 Dok.: Tg2 Dosje

18.50 Nan.: Jake 2.0

19.40 Risanke

20.30 Dnevnik Tg2

21.05 Nan.: Numb3rs (i. Rob Morrow, David Krumholtz, Judd Hirsch)

22.40 Nan.: Crime Stories

23.30 Nočni dnevnik Tg2

23.50 Športna nedelja

1.10 Rubrika o židovski kulturi

Rai Tre

6.00 Fuori orario

7.00 Variete za najmlajše

9.05 Variete: Screensaver

9.40 Film: Racconti romani (kom., It., '55, i. Vittorio De Sica)

11.15 Nan.: Saranno famosi

12.00 Dnevnik, šport, vreme

12.10 Aktualno: Telecamere

12.40 Okkupati

13.10 Aktualno: Passepartout

14.00 Dnevnik, deželne vesti

14.30 Eduardoovo gledališče: Quei figure di tanti anni fa (i. Luca De Filippo, Luigi Uzzo)

15.35 Šport: kolesarstvo

16.45 Dok.: Geo magazine

17.10 Film: Letti separati (kom., ZDA, '63, i. James Garner, Lee Remick)

18.55 Tg3 Meteo

19.00 Dnevnik, deželne vesti, vremenska napoved

20.00 Variete: Blob

20.30 Film: Il padrino - 3. del(dram., ZDA, '91, r. F.F. Coppola, i. Al Pacino, Diane Keaton, Andy Garcia)

23.20 Dnevnik, deželne vesti

23.40 Film: Blind Horizon (thriller, ZDA, '04, i. Val Kilmer, Nev Campbell)

0.25 Dnevnik, vreme

1.30 Fuori orario

Rete 4

6.05 Nan.: Pot za Avonleo

7.00 Pregled tiska

7.20 Nan.: Don Tonino

9.35 Dok.: Čudovita Italija

10.00 Maša

11.00 Planet morje

11.30 Dnevnik Tg4, promet

12.10 Aktualno: Melaverde

13.30 Dnevnik Tg4, vreme

14.05 Film: C'era una volta un piccolo naviglio (kom., ZDA, '40)

15.20 Nan.: Komični filmi S. Laurela in O. Hardyja

15.50 Film: Dalle Ardenne all' inferno (vojni, It., '67, i. Frederick Stafford)

18.20 Nan.: Hiša Vianello

18.55 Tg4 dnevnik/Meteo4

19.35 Nan.: Colombo (i. Peter Falk, Riccardo Montalban)

21.15 Film: Torna a settembre (kom., It., '61, i. Rock Hudson, Gina Lollobrigida)

23.20 Nan.: 24 od 5.00 do 7.00 (i. Kiefer Sutherland, Roger R. Cross)

1.00 Pregled tiska

Canale 5

6.00 Na prvi strani

7.55 Promet - Meteo 5

8.00 Jutranji dnevnik Tg5

8.40 Dok.: Potovanje okrog sveta

9.20 Film: The War (dram., ZDA, '96, r. Jon Avnet, i. Kevin Costner, Elijah Wood)

11.00 Tg com/Meteo 5

12.00 Nan.: Summerland (i. Taylor Cole, Ryan Kwanten, Jesse McCartney)

13.00 Dnevnik, vreme

13.35 TV film: Il bello delle donne 2 - December (i. Stefania Sandrelli, Massimo Bellinzoni)

15.35 Film: Fantozzi in Paradiso (kom., It., '93, r. Neri Parenti, i. Paolo Villaggio)

16.30 Tg com/Meteo5

17.30 Nan.: Carabinieri 5 (It., '05, i. Alessia Marcuzzi)

20.00 Dnevnik TG 5 in vreme

20.40 Film: The Unsaid (thriller, ZDA-Kan., '00, i. Andy Garcia, Vincent Kartheiser, Linda Cardellini)

22.00 Tg com/Meteo 5

23.00 Film: Mad City (dram., ZDA, '97, r. C. Costa-Gavras, i. Dustin Hoffman, John Travolta)

1.20 Nočni dnevnik, vreme

Italia 1

6.35 Nan.: Off Centre, 7.00 Lois & Clark

7.50 Variete za najmlajše

10.10 Nan.: Power Rangers Lost Galaxy (i. Russell Lawrence, Danny Slavin), 10.55 Robin Hood

10.45 SP v motociklizmu: VN Češke - 125 ccm

12.25 Odpri studio, vreme

12.10 SP v motociklizmu: 250 ccm, 14.00 MotoGp

15.00 Športna odd.: Grand Prix - Fuori giri

16.00 Film: Howard in usoda sveta (fant., ZDA, '86, i. Lea Thompson)

18.00 Nan.: Mr. Bean

18.30 Odpri studio, vreme

19.00 Nan.: Love Bugs 3

19.25 Nan.: Prima o poi divorzio (i. Anthony Clark, Mike O' Malley)

20.00 Tg com/Meteo

20.20 Variete: Candid camera

21.10 Nad.: Benedetti dal Signore (It., '02, r. Francesco Massaro, i. Enzo Iacchetti, Ezio Greggio)

23.25 Variete: Sputnik

0.45 Variete: Pokermania

Tele 4

9.30 Horoskop, svetnik dneva

11.00 Nad.: Marina

11.40 ADN Kronos

12.00 Papežev blagoslov

12.40 Dok.: Drevesje

La 7

7.00 12.00, 20.00, 0.50 Dnevnik

9.45 Film: Noi siamo le colonne (kom., It., '56, i. V. De Sica)

11.30 Nan.: Angelski dotik

13.00 Nan.: Matlock

14.00 Film: Matrimonio per colpa (kom., ZDA, '96, i. Dan Aykroyd)

16.00 Nan.: Čarovnice

18.00 Film: La gang dei diamanti (krim., ZDA, '67, i. George Hamilton)

20.30 Film: Gandhi (dram., VB, '83, r. R. Attenborough, i. Ben Kingsley)

23.50 Nan.: Sex and the City

1.45 Film: Un' arida stagione bianca (dram., ZDA, '89)

Slovenija 1

7.00 Živ žav

9.50 Žogarija - ko igra se mularija: Koper

10.20 Dok. nan.: Pod evropskim nebom

10.45 Na obisku

11.15 Ozare

11.20 Dok.: Nadškofija Maribor

12.00 Ljudje in zemlja

13.00 Poročila, vreme, šport

13.10 Glasb.-dok. oddaja: 50 let Avsenikove glasbe

14.05 Nekaj minut za domačo glasbo

14.15 Dobrote istrske kuhinje

14.35 TV nad.: Vrtičkarji - Voluhar

15.05 Film: Hud (vestern, ZDA, '63, r. Martin Ritt, i. Paul Newman, Melvyn Douglas)

17.00 Poročila, šport, vreme

17.15 Velika imena malega ekrana - Galerija igralcev: Niko Goršič

18.15 Risanke

18.30 Žrebanje lota/Risanke

18.55 Vreme, dnevnik, šport

19.20 Zrcalo tedna, šport

19.55 Dajmo, naši!

21.05 Glasb.-dok. odd.: Slovenija med zvezdami - Kvintet Dori

21.55 Družinske zgodbe

22.50 Ars 360

23.15 Poročila, vreme, šport

23.35 Film: Mediteran (It.)

1.00 Dnevnik

1.25 Infokanal

Slovenija 2

6.30 Zabavni infokanal

9.10 13.05 TV prodaja

9.40 Skozi čas

9.50 Koncert ob 50. obletnici začetka EU (2. del)

10.55 Oddaja o turizmu: Poletna potepanja

11.35 Pihalni orkester SVEA Zagorje

12.05 Med valovi

12.35 Alpe-Donava-Jadran

13.35 Posnetek predstave SSG Trst: Ivan Vasiljevič (M. Bulgakov)

15.20 Gala koncert Nuše Derenda: Ni m izal

16.55 Nogomet: Liverpool - Chelsea (Angleška liga, prenos)

18.50 Dok. odd.: Ko nam je žoga padla na glavo

19.30 Očitno užitno: Velika planina

20.00 Dok.: Sanjska potovanja

20.50 Hum. nad.: Na nož (VB)

21.20 Nad.: Kdo bo koga (R. Končar-Igor Šmid)

21.50 Umetnost glasbe in plesa: Slavnostna prireditev v Metropolitanski operi

23.25 Nad.: Brez pravil (Argentina, '04, r. Jorge Nisco, i. Adrian Suar, Nicholas Cabre, Karin Mazzocco, 2. del)

0.10 Film: Beg gospoda Monda

1.40 Dnevnik zamejske TV

2.10 Zabavni infokanal

Koper

14.00 Čezmejna TV

14.10 Euronews, 14.45 Odmev

15.15 Košarka: Panathinaikos - CSKA (Evroliga, posn.)

16.45 Dok. oddaja

17.10 Folkfest v Kopru

18.00 Program v slovenskem jeziku: Vurberk Festival

19.00 Vsedanes, 19.20 Šport

19.25 Dok.: Morska plovba

19.55 Vesolje je, 20.25 Istra in

20.55 Dok.: Osvaldo Ramous

21.35 Dok. oddaja

22.25 Vsedanes - TV dnevnik

22.40 Svečana podelitev nagrad: Istria nobilissima

23.35 Srečanje z.... (vodi Rebeka Legović)

0.05 Piranski glasbeni večeri: Obalni komorni orkester

0.40 Vsedanes-TV dnevnik

0.55 Čezmejna TV - TV dnevnik v slovenskem jeziku

Tv Primorka

12.00 Videostrani, 17.55 Videospot meseca

18.00 Duhovna misel

18.15 Tedenski pregled

18.30 Miš maš

19.15 Kultura: Mitja Macenovič in minuli čas

19.45 Pravljičica

20.00 Razgledovanja

20.30 Spoznajmo jih

21.15 Hitova plaža v Novi Gorici

21.30 Glasbena oddaja

22.30 Odstiranja

23.30 Videostrani

RADIO

RADIO TRST A

8.00 Dnevnik; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Maša iz Rojana; 9.45 Pregled slov. tiska; 10.00 Prijetni motivi; 10.30 Otroški kotichek: Zidovi hranijo spomin (piše M. Perat); 11.15 Nabožna glasba; 11.40 Vera in naš čas; 12.00 Zgodbe v prostoru in času: Mirjana Starc - Iz Proseka preko Kitajske v Bocen; 13.00 Dnevnik, sledi Napovednik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Stari časi družabnosti; 15.00 Pesem n a gradu: VS Sraka iz Štandreža; 17.00 Kratka poročila; 17.05 Glasbeni listi; 17.30 Skupni slovenski obzornik: Slovenščina danes; 19.00 Dnevnik; 19.20 Napovednik, nato Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

(SV 549 kHz, UKV 88,6 - 98,1 - 100,3 - 100,6 - 104,3 - 107,6 MHz)

7.25 Danes na RK; 7.45 Kmetijski nasvet; 8.00 Noč in dan; 8.10 Po domače; 8.30 Jutranjik, osmrtnice; 9.00-12.00 Z vami v nedeljo: prireditve, kronika; 10.00 Klepet z znanimi Slovenci; 10.30 Poročila, osmrtnice; 11.00 Primorski kraji in ljudje na kmetiji Vidali; 11.30 Poletna torklja; 12.00 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnevnik; 14.00 Du jes; 14.30-20.00 Nedelja na športnih igriščih; 15.00 Z vročega asfalta; 15.30 DIO; 17.30 Vreme in promet; 19.00 Dnevnik; 19.45 Kronika; 20.00 Večer večnozelenih s Tuliom Furlaničem; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Easy come... easy go...

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

8.30, 10.30, 12.30; 13.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.45 Drobci zgodovine; 7.40 Proza; 8.05 Horoskop; 9.45 Moje mnenje; 10.00 Kino-Gledališče; 11.00 7 dni; 12.00 Glasba po željah; 13.00-18.00 Nedeljsko popoldne; 15.00-17.00 Ferry sport; 16.00 Sigla single; 18.00 Album charts; 19.00 Potopisna odd. ali Alpe Adria; 20.00 Večerni pr. RK; 20.45 Pesem tedna; 21.00 Moje mnenje; 21.30 Giulianine note; 22.00 Dosje; 22.45 Sigla single; 23.00 The magic bus.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 8.00, 9.05, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 17.00, 23.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Duhovna misel; 7.30 Elzine hrustljave misli; 8.05 Igra; 8.45 Glasba za otroke; 9.30 Labirinti sveta; 10.10 Sledi časa; 10.40 Zbori; 11.05 Pozdravi in čestitke; 12.05 Na današnji dan; 13.10 Osmrtnice in obvestila; 13.35 Slovenski zvoki; 14.10 Za kmetovalce; 15.30 DIO; 16.10 Pod lipo domačo; 16.30 Reportaža; 17.05 Veseli tobogan; 18.05 Zabavna igra; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 V nedeljo zvečer z Jankom Ropretom; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna odd.; 22.40 Minute z ansamblom...; 23.05 Literarni nočno; 23.15 Za prijeten konec dneva

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 7.00 Kronika, promet; 8.15 Dobro jutro, vreme; 8.45 Koledar prireditve; 9.10 Reportaža; 9.35 Pop-evki; 10.00 Izlet; 10.45 Gost; 12.00 Centrifuga; 13.00 Poročila, vreme; Športno

popoldne, gost izbira glasbo; 15.00 DIO; 16.05 Popevki tedna; 18.00 Morda niste vedeli; 18.40 Črna kronika; 19.00 Dnevnik; 19.30 Valodrom; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Glasba za prave moške; 23.00 Drugi val

SLOVENIJA 3

8.00, 10.00, 11.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.22 Dobro jutro; 8.00 Lirični utrinek; 10.00 Evangeličansko bogoslužje; 11.05 Slovenski concertino; 11.30 Izbrana proza; 12.05 Koncert Evroradia; 14.05 Humoreska; 14.35 Operno popoldne; 15.30 DIO; 16.05 Poletje z znanimi dirigenti; 18.05 Spomini, pisma, potopisi; 18.25 Seread; 18.40 Sedmi dan; 19.00 Obiski kraljice; 20.00 Nove operne plošče; 22.05 Literarni portret; 22.30 Slovenski koncert; 23.00 Lirični utrinek.

RADIO KOROŠKA

6.08-7.00 Dobro jutro, Koroška!-Guten Morgen, Kärnten- Duhovna misel; 18.00-19.00 Glasbena; - Radio Agora: dnevno 10.00-14.00/18.00-2.00; Radio Korotan: dnevno 2.00-10.00/14.00-18.00.- 13.30 ORF 2

HOROSKOP

OVEN 21.3.-20.4.: Počasi se boste morali navaditi bolj napornega delovnega ritma. Sicer pa vam bo kar ustrezalo, da bo v službi spet nekoliko živahno. Pričakujte informacijo, ki vas bo presenetila!

BIK 21.4.-20.5.: Vaša fizična kondicija se počasi izboljšuje. Postali boste bolj sproščeni. Pri delu boste znali izkoristiti svoja močna področja. Prosti čas boste znali izkoristiti s svojimi najbližjimi. Denar: odlično.

DVOJČKA 21.5.-21.6.: Pred vami je prijeten teden. V družbi boste zelo zabavni. Imeli boste odlične ideje, s katerimi boste presenečali doma in na delovnem mestu. Za zdaj pa bo ostalo le pri idejah.

RAK 22.6.-22.7.: Nekaj, kar že dolgo obljublimate, bo zdaj začelo dobivati pravo obliko. Pridobite si lahko vsi socialni status brez pretiranih naporov, zato bi bilo res neumno, če bi izpustili tako priložnost.

LEV 23.7.-23.8.: Polni boste idej in ljudje, ki živijo z vami, vam bodo komaj sledili. Ljubezen: s partnerjem se bosta odlično dopolnjevala. Vzemite si dovolj časa, da mu prisluhnete.

DEVICA 24.8.-22.9.: Misli vam bodo begale sem ter tja, tečnarili boste vsem okoli sebe, na koncu pa boste ugotovili, da niti sami ne veste, kaj hočete. Umirite se in ne poskušajte doseči vsega naenkrat.

TEHTNICA 23.9.-22.10.: Za vas se začena bolj razgibano in dinamično obdobje. Sledite svojim idejam, toda nikar se nepremišljeno ne podajte v nove projekte. Vzemite si čas za načrtovanje.

ŠKORPJON 23.10.-22.11.: Pred vami je obdobje, ki bo od vas zahtevalo več odločnosti in samostojnosti. Ljudje okoli vas vam ne bodo več na uslugo, zato se boste morali zanesti na svojo presojo.

STRELEC 23.11.-21.12.: Razmišljali boste o svojem življenju in o tem, kako bi si ga čim bolj polepsali. Ker ste pripravljeni vložiti veliko energije v svoje nove ideje, je možno, da vam jih uspe tudi uresničiti.

KOZOROG 22.12.-20.1.: Domače stene vas bodo uteksnjevale, zato se čim več potepajte naokoli; uživajte v naravi, saj je vaše znanje z njo močno povezano. Do partnerja boste pretirano kritični.

VODNAR 21.1.-19.2.: Preveč prepričani ste o svojih nadzorih. Prisluhnite namigom drugih ljudi in poskušajte doumeti, kaj vam želi povedati. Na delovnem mestu se boste odlično znašli in si olajšali delo.

RIBI 20.2.-20.3.: Ljudje bodo cenili vašo radoživost in pozitivno razmišljanje. Čeprav vam uga-ja igrati veseljaka, bi v resnici radi sem ter tja tudi malce potarnali. Vzemite si nekaj časa za razvajanje.

Rai Tre**SLOVENSKI PROGRAM****Za Trst:** na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)**Za Gorico:** na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

18.40 Teletekst: str. 316 - 342 - 343
20.25 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Videofleš
20.30 Deželni TV dnevnik
23.00 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

Rai Uno

6.05 Aktualna odd.: Anima Good News (vodi G. La Porta)
6.10 Nan.: Sottocasa
6.30 Dnevnik, informacije o prometu
6.45 Jutranja razvedrilna oddaja: Unomattina (vodita Veronica Maya in Duilio Giammaria), vmes
Dnevnik, Tg1 Turbo, Tg1 Zgodovina (vodi Roberto Olla), 9.30 Tg1 Flash
10.40 Gremo v kino
10.45 Nan.: Ciklon v samostanu (i. Jutta Speidel, Fritz Wepper)
11.30 Dnevnik in vremenska napoved
11.40 Nan.: Gospa v rumenem (i. Angela Lansbury)
13.30 Dnevnik
14.00 Gospodarstvo
14.10 Nad.: Julia (i. Susanne Gartner, Roman Rossa, Susanne Hausler)
14.50 Nad.: Incantesimo (i. Kelly Palacios, Salvio Simeoli)
15.20 Nan.: Non lasciamoci piu' (It., '99., i. Fabrizio Frizzi)
17.00 Dnevnik Tg1 in vreme
17.15 Nan.: Sestre McLeod
18.00 Nan.: Komisar Rex (i. Gedeon Burkhard)
18.50 Kviz: Reazione a catena
20.00 Dnevnik
20.30 Kviz: Soliti ignoti - Identita' nascoste (vodi Fabrizio Frizzi)
21.20 Film: In fuga a Venezia (kom., ZDA-Nem., '98, i. Aglaia Szyszkowitz, Heino Ferch)
23.05 Dnevnik
23.10 Dok.: Passaggio a Nord-Ovest
0.15 Dnevnik

Rai Due

6.00 Tg2 Eat Parade
6.25 Dok.: Borneo
6.55 Skoraj ob 7-ih
7.00 Rubrika o protestantizmu
7.30 Variete za najmlajše: Random, risanke
10.15 Dnevnik/Meteo 2/Motorji/Medicina 33
11.00 Nan.: Out of Practice, 11.20 Ed - Končana zgodba
12.10 Nan.: J. A. G.
13.00 Dnevnik
13.30 Tg2 Navade in družba, 13.50 Tg2 Medicina 33
14.00 Aktualna odd.: Ricomincio da qui (vodi Alba D' Eusano)
15.30 Nan.: Komisar Kress - Dnevnik (i. Rolf Schimpf), 16.30 Posebna enota Leipzig - Florida
17.15 Nan.: One Tree Hill (i. Sophia Bush, Hilarie Burton)
18.05 Tg2 Flash/Šport
18.30 Dnevnik/Meteo
19.00 Nan.: Law & Order
19.50 Risanke
20.30 Dnevnik
21.05 Nan.: Close To Home (i. Jennifer Finnigan, Kimberly Elise), 22.40 The Practice (i. Dylan McDermott)
23.25 Dnevnik
23.35 Dok.: Mi smo zgodovina

Rai Tre

6.00 Rai News 24
8.10 Mi smo zgodovina
9.05 Film: I due orfanelli (kom., It., '47, i. Toto, C. Campanini)
10.40 Cominciamo bene
12.00 Tg3 šport, vreme
13.00 Nikoli ni prezgodaj
13.10 Nan.: Saranno famosi
14.00 Deželne vesti, dnevnik
14.50 Variete: Trebisonda
16.05 Variete: Melevisione
16.30 Športno popoldne: beach volley
17.15 Nan.: Stragate Sg-1
18.00 Dok.: Geo magazine
19.00 Dnevnik, deželne vesti
20.00 Rai Tg Šport
20.10 Variete: Blob

20.30 Nad.: Un posto al sole (i. Patrizio Rispo, Federica Apicella)
21.05 Dok.: Po sledeh Darwina - Naljučna evolucija (vodita Patrizio Roversi in Susy Blady)
23.05 Tgr Dnevnik, deželne vesti
23.20 Tg3 - Primo piano
23.40 Aktualno: Življenjske zgodbe (vodi Giovanni Anversa)
0.40 Tg3 Night News

Rete 4

6.05 Pregled tiska
6.25 Nan.: Pot za Avonleo, 7.10Velika dolina (i. Barbara Stanwyck, Linda Evans, Richard Long), 8.40 Pacific Blue - Novo življenje
9.40 Nad.: Saint Tropez, 10.40 Ljubzenska vročica
11.30 Tg 4 dnevnik, promet
11.40 Nan.: Piu' forte ragazzi (i. Sammo Hung), 12.35 Road to justice
13.30 Dnevnik, vreme
14.00 Nan.: Poirrot (i. David Suchet, Ralph Nossek)
16.00 Nad.: Steze
16.20 Film: La moglie del prete (kom., It., '70, r. Dino Risi, i. Sofia Loren, Marcello Mastroianni)
18.55 Dnevnik in vreme
19.25 Meteo 4
19.35 Aktualno: Sai xche?
20.10 Nad.: Vihar ljubezni (i. Nicola Tiggeler, Dirk Galuba, M. Zittel)
21.10 Nan.: Gli implacabili - The Tall Man (vestern, ZDA, '55, r. Raoul Walsh, i. Clark Gable, Robert Ryan)
23.45 Film: Basta che non si sappia in giro (kom., It., '76, i. Monica Vitti)

Canale 5

6.00 Na prvi strani, vreme
7.55 Promet, vreme, borza in denar
8.00 Jutranji dnevnik Tg5
8.35 Film: La donna della mia vita (kom., ZDA, '03, i. R. Rucolo)
9.40 Tg5 Borza flash
11.00 Nan.: Providence
12.00 Nan.: Sodnica Amy
13.00 Dnevnik TG 5, vreme
13.40 Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: Centovetrine
14.45 Nad.: Vivere (i. Federica Bianco, Carmine Scalzi, Brando Giorgi)
15.15 Nan.: Carabinieri 5 - Moji najboljši prijatelji (i. Alessia Marcuzzi, Giorgio Borghetti)
16.20 Nad.: Cuori tra le nuvole (i. Alissa Jung, Sascha Tschorn)
16.55 Tg5 minut
17.05 TV film: Dream Hotel: Thailandia (kom., Nem., '04, i. Kristian Kohlund, Ruth-Maria Kubitschek)
18.50 Kviz: 1 contro 100
20.00 Dnevnik TG 5, vreme
20.30 Variete: Moderna kultura
21.20 Tfilm: The Forgotten (dram., ZDA-Kan., '05, r. J. Ruben, i. Gary Sini-se, Julianne Moore)
23.20 TV film: Road Rage (thriller, ZDA, '99, i. Danielle Brett)

Italia 1

6.05 Nan.: Off Centre, 7.05 Lois & Clark
8.00 Variete za najmlajše
9.55 Nan.: Willy, princ Bel Aira, 10.25 Hercules
11.25 Nan.: Xena (i. Lucy Lawless)
12.25 Odprti studio, vreme
13.00 Šport studio
13.40 Risanke: Detektiv Conan
14.40 Tg com/Meteo
15.00 Nan.: Beverly Hills, 90210 (i. Jason Priestley, Jennie Garth)
15.55 Nan.: Sleepover Club (i. Eliza Taylor-Cotter, Caitlin Stasey)
16.00 Tg com/Meteo
18.00 Nan.: Čarovnica Sabrina (i. Melissa Joan Hart, Nate Richert)
18.30 Odprti studio, vreme
19.05 Nan.: Love Bugs 3 (i. Emilio Solfrizzi, Giorgia Surina)
19.35 Nan.: Will & Grace (i. Eric McCormack, Debbie Reynolds)
20.10 Nan.: Renegade
21.00 Aktualno: Lucignolo Bellavita, 23.30 Il bivio (vodi E. Ruggeri)
1.15 Šport/Odprti studio

Tele 4

8.05 13.45, 16.40, 19.30, 20.30, 23.00 Događki in odmevi
9.35 Nan.: Bonanza
11.00 Nad.: Marina
12.05 Aktualno: Cerkev in spomeniki

13.10 Dokumentarec o naravi
14.15 Dokumentarec
16.05 Nan.: Don Matteo 3 (i. Terence Hill, Nino Frassica, F. Insinna)
17.00 Risanke
19.00 Šport
19.55 Športna oddaja
20.50 Dok. odd.: Istanbul
21.35 Aktualna odd.: Panta rei
23.35 Srečanja v kavarni "Versiliana" (vodi Romano Battaglia)

La 7

6.00 12.30, 20.00, 23.45 Dnevnik
9.20 Aktualno: 2 minuti za knjigo
9.30 Dok.: Couples and duos
11.30 Nan.: Angelski dotik
13.00 Nan.: Matlock (i. Andy Griffith, Julie Sommers, S. Mamel)
14.00 Film: La noia (dram., It.-Fr., '63, i. Catherine Spaak)
16.00 Nan.: Osvajanje Zahoda
18.00 Nan.: Star Trek Voyager
19.00 Nan.: Murder call
20.30 Dok.: Big Game
21.00 Šport: Nemčija 2006 - Italija - Francija (finale)

Slovenija 1

6.25 Utrip
6.40 Zrcalo tedna
6.55 Eutrinki
7.10 Risanana nan.: Marko, mavrična ribica
7.35 Lutkovna nan.: Bisergora - Kdo je prijatelj
8.05 Ris.: Hotel Obmorček
8.20 Naučimo se pesmico z Melito
Osojnik: Srečali smo mravljo
8.30 Zlatko Zakladko: Od Hrastovelj do Zanigrada
8.50 Nad.: Novi jutri
9.15 Iz popotne torbe: Plesalci
9.30 Risanke
10.10 Kratki dok. film: Uspeli bomo (Finska)
10.25 Taborniki in skavti - Baza napadalec
10.40 Razpoke v času: Zaklad treh kron (grad Tuštanj v Moravski dolini)
11.05 Dok.: Muzej zmajev
12.00 Slovenci v Avstraliji
13.00 Poročila, šport, vreme
13.25 Dajmo, naši!
14.30 Nekaj minut za popularno glasbo
15.00 Poročila, promet
15.10 Dober dan, Koroška!
15.35 Risanke
16.15 Martina in ptičje strašilo: Izziv
16.25 Naučimo se pesmico z Melito
Osojnik: Marko skače
16.35 Poučno-igrana nan.: S Soncem v očeh - Izguba (Slo, '07, i. Gaber Trseglav, Nika Cvar)
17.00 Novice, kronika, šport, vreme
17.35 Dok.: Andaluzija - med nebese in peklom (Šp.)
18.25 Žrebanje 3 x 3 plus 6
18.40 Risanke
18.55 Vreme, dnevnik
19.35 Vreme, šport
19.55 Nad.: Knez in dekle (Nem., '03, r. Richard Engel, i. Maximilian Schell, Rike Schmid, Wanja Mues, 6. del)
20.45 Osmi dan
21.20 Glasbena odd.: V kadru - Nuša Dendera in Miša Molk
22.00 Odmevi. Kultura, vreme, šport
22.50 Dediščina Evrope - Film: Mozart - počastil bi Munchen
0.25 Dok.: Andaluzija

Slovenija 2

6.30 Zabavni infokanal
9.00 11.30 TV prodaja
9.30 Zabavni infokanal
11.00 Otroški infokanal
12.00 Vrtiljak
14.45 TV nad.: Vrtničarji - Voluhar
15.10 Velika imena malega ekrana - Galerija igralcev: Niko Goršič
16.10 Ars 360
16.30 Evropski magazin
17.00 Alpe-Donava-Jadran
17.30 Z glavo na zabavo
18.00 Poročila
18.05 Nad.: Hudoben naklep
19.20 TV priredba gledališke predstave: Francoske kraljice (T. Wilder)
20.00 Dok. nan.: Dogodki, ki so vznemirili svet - Jurij Gagarin (VB, 6. del)
20.50 Nad.: Dalida (Fr., '05, r. J. Bunuel, i. Sabrina Ferilli, Charles Berling, C. Lambert, 1. del)
22.40 Piramida: Borut Pahor, Lojze Peterle, Marko Pogorevc)

23.45 Glas(be)ni večeri na drugem: Koncert skupine Coldplay
0.35 Film: Brat (Jap.)

Koper

14.00 Čezmejna TV
14.20 Euronews
14.30 Piranski glasbeni večeri: Obalni komorni orkester
15.05 Dok. oddaja
16.10 Vesolje je...
16.40 Istra in...
17.10 Dok.: Osvaldo Ramous
18.00 Program v slovenskem jeziku: Športna mreža
18.35 Vreme
18.40 Primorska kronika
19.00 TV Dnevnik, vreme, šport
19.25 Mladinska oddaja
19.55 Potopis
20.25 Kulturni magazin: Artevisione
20.55 Sredozemlje
21.25 Pogovorimo se o...
22.05 Vsedanes - TV dnevnik
22.30 Program v slovenskem jeziku: Primorska kronika
22.50 Športna mreža
23.20 Vreme
23.25 Čezmejna TV - TV dnevnik

Tv Primorka

12.00 Videostrani
17.55 Videospot meseca
18.00 Napoved dnevnika
18.05 Naj viža
19.25 Rally magazin 11
20.00 Dnevnik, vreme
20.30 Športni ponedeljek
21.30 Nogomet
23.00 Dnevnik, vreme
23.30 Videostrani

RADIO**RADIO TRST A**

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Prva izmena (1. del); 10.00 Poročila; 10.10 Prva izmena (2. del); 11.00 Pogovori sredi dneva; 11.15 Poletni namigi z Andrejo Jernejčič: Gvatemala; 12.00 Sporazumevanje nekoč in danes; Napovednik; 13.30 Kmetijski tednik; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Morski val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mavrica - Odprta knjiga: Žarko Petan: Po očetovih stopinjah (r. M. Prepeluh, 11. nad.); 18.00 S sluhom in srcem iščem zvok - Ustvarjalnost Stanka Jerčičja; 18.40 Vera in naš čas; 19.00 Dnevnik; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba, nato Zaključek

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 7.00 Jutranjik; 6.00-9.00 Jutro na RK, kronika, OKC obveščajo; 8.00 Pregled tiska, vreme; 9.00 do 12.30 Poletni Dopoldan in pol; 10.00 Vtis s poletnih prireditelj; 11.00 Poletna pesem in pol; 12.30 Opoldnevnik; 14.00 Oddaja o morju in pomorščakih; 15.30 Događki in odmevi; 16.20 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik, osmrtnice; 18.00 Prireditve; 19.00 Dnevnik; 20.00 Glasbena razglednica: Europa cantat; 21.00 Sotočje, delo in življenje Slovencev v zamejstvu; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Mista Pankur, Viktor Konopljek in Hip hop glasba, 0.00 Nočni pro.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.15, 7.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.15 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.25 Pregovor; 8.33 Pesem tedna; 8.40 Govorimo o...; 9.00 Proza; 9.33 Zgodbe dvo-nožcev; 10.00 Replay; 11.00 Odprti prostor; 12.15 Sigla single; 12.30 Vreme, promet, novice, šport; 13.00 Svetnik dneva; 14.10 Šolsko leto, izmenično Doroty in Alice; 15.10 5x5; 16.0 Ob 16-ih; 18.00 In orbita; 19.00 Giulianina noč; 20.00 Extra, extra; 21.00 Odprti prostor; 22.00 Zgodbe dvo-nožcev in ne; 22.30 Leto šole, ali Doroty in Alice; 23.00 Hot hits; 0.00 RS

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00 Poročila; 7.00 Kronika; 8.05 Svetovalni servis; 9.10 Ali že veste?; 9.30 Junaki našega časa; 10.10 Med štirimi stenami; 11.45 Pregled slovenskega tiska; 12.10 Ura slov. glasbe; 12.30 Kmetijski nasveti; 14.30 Eppur si muove; 15.00 Radio danes; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 17.05 Ob 17-ih; 18.20 Feljton; 19.00 Dnevnik; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Sotočja; 21.05 Mala nočna glasba; 22.00 Zrcalo dneva; 22.40 Etnofonija; 23.05 Literarni nočno; 23.15 Za prijeten konec dneva

SLOVENIJA 2
5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 7.00 Kronika; 7.45 Let 35 let; 8.15 Dobro jutro; 8.45 Koledar prireditelj; 8.55 Glasovanje za ime tedna; 9.35 Popevki; 10.00 Strokovnjak svetuje; 10.10 Reportaža; 11.00 Avtomobilsko-prometne minute; 12.00 Pogovor z izbrancem; 14.00 Drobčinice; 14.45 Glasbena uganka; 15.30 DIO; 16.15 Popevki tedna; 16.30 Telstar; 17.40 Šport; 18.00 Hip hop; 18.45 Črna kronika; 19.00 Dnevnik; 19.30 Nocoj ne zamudite; 20.00 Cederama; 20.30 Top albumov; 21.00 Glasba; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 V soju žarometov

SLOVENIJA 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 6.05 Glasb. jutranjica; 7.00 Kronika; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Glasbeno kukulo; 10.15 Skladatelji antagonisti: Mozart in Salieri; 11.05 Kulturna panorama; 12.05 Spominčice; 13.05 Odprti termin; 13.30 Intermezzo; 14.05 Izobražev. pr.; 15.00 Divertimento; 16.15 Glasbeno kukulo; 16.30 S knjižnega trga; 17.00 Iz slov. glasb. ustvarjalnosti; 18.00 Kulturni globus; 18.20 Nove glasb. generacije; 19.00 Dnevnik; 19.30 Dvignjena zavesa; 20.05 Koncert s festivala PROMS; 22.00 Zborovski pa-noptikum; 23.00 Jazz avenija; 0.05 Slovenski koncert

RADIO KOROŠKA

18.10-19.00 Kratki stik; 10.00-14.00/18.00-2.00; Radio Korotan dnevno 2.00-10.00/14.00-18.00 (105,5 MHz)
Dober dan, Koroška! ORF 2 4.10; TV SLO 1 15.10

Primorski dnevnik

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst
Izdajatelj:
Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst
Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR
Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
email: trst@primorski.it
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
email: gorica@primorski.it
Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.it/>
Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cena: 1,00 €
Naročnina za Italijo 280,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 0,80 € (191,71 SIT)
Letna naročnina za Slovenijo 154,40€ (35.000 SIT) plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7342147, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Fax +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povišek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI
oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Fax +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi, osmrtnice, sožalja, cestitke in zahvale po formatu. DDV - IVA 20%

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

BOJAN
BREZIGAR

Skrivnostni Baltik

Litva (3)

Vero lahko izkazuješ na nešteto načinov; navsezadnje je vera vprašanje intimnosti vsakega posameznika, njegovega čutenja, njegovega prepričanja. Zato ni mogoče vnaprej določiti oblik; zato ji po svetu najdeš nešteto, najbolj pa so opazne na krajih, ki tako ali drugače veljajo za božje poti.

Ponekod obstaja za genezbo božjih poti neka jasna razlaga: kraj, kjer se je nekaj posebnega zgodilo, kjer se je prikazala Marija, kjer je bil nekdo žrtvovan... Ponekod pa te razlage ni: kraj je nekoč pridobil ta sloves in ga ohranja skozi desetletja in morda stoletja.

Grič na severu Litve nekateri imenujejo kar »litovska Meka«. Prekriva ga na tisoče križev, majhnih in velikih, kamnitih, železnih in lesenih, vseh oblik in vseh velikosti. Sem prihajajo ljudje ob vseh dneh in ob vseh urah, podnevi in ponoči, poleti in pozimi. Vsakdo pusti na griču svoj križ.

Ni znano, odkod ta običaj. Grič je visok največ 10 metrov, ovalne oblike, vrh v obliki sedla je kakih 25 metrov dolg. Pravijo, da je tam nekoč stal grad, ki naj bi ga vitezi porušili sredi 14. stoletja. Niti ime gradu se ni ohranilo: baje se je imenoval Kule ali Kulan, po bližnji reki Kulpe.

Prvi ohranjen pisni zapis o griču križev je iz leta 1850, ljudsko izročilo pa govori o tem, da so ljudje začeli tja nositi križe v spomin na upor iz leta 1831. Vendar je to samo ena zgodba; obstajajo tudi druge legende. Gotovo pa je, da je bil ob koncu 19. stoletja ta grič že poznan daleč na okoli in je privabljal romarje od vsepovsod.

Vse to seveda ni prišlo sovjetskemu režimu, ki je leta 1961 z buldožerji uničil križe: lesene križe so požgali in železne odnesli, grič pa zravnali z zemljo. Prostor so nekaj časa stražili, takoj ko so umaknili stražo. Pa so se začeli križi znova pojavljati, tokrat na sosednjem griču. Oblasti so štirikrat uničile vse križe in vselej so jih ljudje začeli znova nositi. Sedaj je to eden od litovskih simbolov in vlični brošurici, ki jo na stojnici kupiš za majhen denar, je tudi podatek, da je križev več kot 50.000. Sem prihajajo vsakovrstni romarji: majhne procesije, skupinice ljudi, ki pešajo tudi iz oddaljenih krajev, pa novoporočenci, ki v poročni obleki ponesejo svoj križ na grič. Napisi na nekaterih križih pa kažejo na izvor iz daljnih krajev, vse tja do Španije in celo do Amerike, severne in južne. Kraj, ki je poznan po vsem svetu.

Pa tudi kraj, ki je povezan z nekakšno mistiko. Ko je papež Janez Pavel II. 1. junija 1990 maševal v kapeli sv. Kazimira v

Grad Trakai, stara litovska prestolnica, na otočku sredi jezera Galve v nadvse romantičnem okolju

Vatikanu je govoril o griču križev in med drugim dejal: Narod, ki se tako vztrajno vzpenja na grič in s tako pieteto zasadi svoj križ verjame v življenje in vstajenje. Misel je nedvoumna in Litovci jo imajo za preokbo. Tako se je tri leta kasneje, 7. septembra 1993 na tem kraju zbralo več stotisoč ljudi ob papeževem obisku in prisostvovalo blagoslovu Evrope s te litovske Golgote.

Tu, z osamosvojitvijo, povezano z vročo vero, se zaenkrat konča sodobna litovska zgodovina. Začne pa se daleč v preteklosti. Pravzaprav zgodovini ni mogoče določiti datuma začetka, zato se velja pač odločiti za neki datum. Pri Litvi naj bi to bil začetek 13. stoletja, ko je princ Mindaugas prvič združil litovska plemena v neko skupno enoto. V upanju, da bo preprečil napade tevtonskih vitezov, je sprejel katoliško vero in v tistem času so v Litvi nastale prve cerkve. Vendar so leta 1263 Mindaugas ubili najverjetneje drugi litovski poganjski voditelji, ki so zavrnili katoliško vero. Državo je ponovno združil Vytenis leta 1290, leta 1316 pa je oblast prevzel njegov brat, že omenjeni Gediminas. Povečal je državo proti jugu, ustanovil glavno mesto Vilno in odprl vrata drugim veroizpovedim, vendar so njegovi poganjski sorodniki ubili tudi njega.

V nebroju imen vitezov in voditeljev, ki jih za tisti čas omenja zgodovina, sta dva vredna izrecne omembe.

Prvi je Jogaila, ki je sprejel katoliško

vero in navezal zaveznitvo s Poljsko; leta 1386 je poročil poljsko prestolonaslednico Jadvigo in si nadel ime Ladislav II. Jagelonski. Z njim se je začela dinastija, ki je Poljski vladala naslednjih 200 let. In o tem, odnosih med Poljsko in Litvo, več kasneje.

Drugi je Vytautas, kateremu je Jogaila v zameno za zaveznitvo podelil litovsko nadvojvodstvo. Vytautas velja za velikega litovskega vladarja. Njegov dom je bil grad Trakai, stara litovska prestolnica vse do leta 1323, ko je Gediminas prestolnico premestil v Vilno; lep grad na otočku sredi jezera Galve v nadvse romantičnem okolju, danes sredi velikega naravnega parka. Na otoček prideš po mostiču in, ko stopiš skozi grajska vrata, se ti odpre pred očmi pravo srednjeveško dvorišče z vsem, kar sodi zraven. Grad je grajen z rdečo opeko in ta rdeča barva se prijetno zrcali na gladini jezera, tako da je vse videti kot pravljica.

Dejansko gre za pravljico. No, zgodovinska resnica je, da je tu živel Vytautas in da je ta grad obstajal, vendar je tudi res, da je bil kasneje porušeni in so ga začeli obnavljati v drugi polovici 20. stoletja. Kot se to čudno sliši, drži, da so ga obnavljali tudi, če ne celo predvsem za filmsko industrijo, kajti tu so posneli nešteto filmov o srednjeveških dogajanjih. Grad je namreč zelo prikladen, predvsem zaradi velikega dvorišča, na katerega lahko spraviš vsoto potrebno mašinerijo. Tako da o vernosti tega, kar sedaj stoji na otočku, ni mogoče veliko povedati.

Tudi notranjost gradu to potrjuje. Na notranjem dvorišču se dvigajo široke stopnice, kakršnih v srednjem veku iz varnostnih razlogov zagotovo niso postavljali. Tudi notranja ureditev prostorov je dokaj ne navadna, res prikladnejša za turizem in filme, kot za življenje v starih časih; in še bi lahko našteval.

Ampak kljub temu je obisk sugestiven, predvsem zaradi okolja, košatih dreves, jezera, kar te vse ponese v drugačen svet, za nekaj stoletij nazaj. Muzejska zbirka v gradu pa je skromna, komaj omembe vredna. V glavnem je ... domovinska, saj je v njej veliko eksponatov, ki z gradom nimajo nobenega opravka. Med drugim je tu nekaj fotografij dveh litovskih pilotov, katerih portret najdeš tudi na litovskih bankovcih. Stepanos Darius in Stanislavas Girens sta hotela leta 1933 doseči rekord s preletom iz New Yorka v 7186 km oddaljeni Kaunas v Litvi. Podvig jima ni uspel in 15. julija sta strmoglavila v Nemčiji. Njuni trupli so prepeljali v Litvo in na pogrebu se je zbralo 50.000 ljudi. Kot zanimivost velja povedati, da so v času sovjetske okupacije posmrtno ostanke obeh pilotov skrili ter jih šele leta 1964, ko se je ozračje umirilo, prenesli na pokopališče. V tem muzeju je samo nekaj fotografij in manjših predmetov, dogodek pa je omembe vreden, ker je prav grad Trakai poleg Vilne in Griča križev edina obvezna etapa vseh turističnih obiskov. Skozi te pa se država profilira.

Pa vrnimo se k našemu Vytautasu, velikemu litovskemu vitezu, ki je živel v tem gradu. Bil je velik vladar in ob njegovi smrti je Litva segala do Kurška na vzhodu in skoraj do Črnega morja na jugu. Ker je bila Litva redko naseljena, je Vytautas zasedenim ozemljem puščal dokajšnjo avtonomijo in jim ni odrekal pravoslavne vere, kar mu je omogočalo, da jih je nadzoroval z diplomacijo.

Na zasedenem ozemlju si je Vytautas izbral tudi stražarje. To so bili Karaimi, narod z obale Črnega morja, ki govori tatarski jezik in versko pripada neki judovski ločini. Naselili so se v okolici Trakaia, kjer jih še danes živi nekaj desetlin. Značilne so njihove hiše, ki imajo po tri okna: eno za Boga, eno za Vytautasa in eno za družino. V Trakaiu imajo tudi kenesso, majhno molilnico. In tu velja še povedati, da Karaimov Hitlerjeva Nemčija ni prištevala k Judom in zato so se izognili holokavstu, seveda pa ne vsem drugim vojnim zrotom.

Septembra 1430 je Vytautas pripravil veliko slavje: svoje kronanje za litovskega kralja. Krono so izdelali v Nemčiji, vendar ni nikoli prispela v Trakai. Baje so jo poljski plemiči zasegli z namenom, da bi preprečili kronanje. Vytautas je kmalu nato umrl, to pa je bil tudi začetek razpadanja gradu. Dvor se je dokončno preselil v Vilno, ki je bila z visokim obzidjem bolj branljiva kot pa izpostavljeni grad sredi jezera. (Se nadaljuje)

Levo prižnica v cerkvi sv. Petra in Pavla, baročni biser Vilne; desno pot na grič križev.

GLEDALIŠČE

SLOVENIJA

6. MEDNARODNI ALPE-ADRIA PUF FESTIVAL

Predstave v Kopru bodo v parku pred kopališčem v Kopru, na Pristaniški ulici (med policijo in kavarno Kapetanija ter po vaških trgih v MO Koper). V slučaju dežja bodo predstave v Taverni.

Danes, 19. avgusta ob 10.30 / Lutkovno gledališče Sirova luknjica, Slo: Mišje zgodbe.

V petek, 24. avgusta ob 18.00 / Kidričeva ulica, Teater Hobbit, Nemčija: Futzii Putzii (lutke); ob 19.00 Ploščad pri kopališču, M&M, Bolgarija, Snelgijčica (lutke); ob 19.30 Hrvatini: Lutkovna karavana, Don Kihot, premiera.

V ponedeljek, 27. avgusta ob 19.00, Šmarje / Lutkovna karavana: Don Kihot.

V torek, 28. avgusta ob 17.00 do 20.00, Ploščad pri kopališču: Quichot de 8, Španija, igre iz recikliranih predmetov; ob 19.00 Trsek: Lutkovna karavana: Don Kihot.

V sredo, 29. avgusta ob 19.00, Krkavče: Lutkovna karavana: Don Kihot.

V četrtek, 30. avgusta, Montinjan: Lutkovna karavana: Don Kihot.

V petek, 31. avgusta ob 10.00, Park pri kopališču, Lutke Francija: Pepe; ob 19.00 Koštabona: Lutkovna karavana: Don Kihot.

V soboto, 1. septembra, zaključek PUF festivala ob 10.00, Park pri tržnici: Pepe, Francija; ob 18.00 Dvorišče univerze: Chaussee Teater, Nemčija: Zgodba o zlati goski; ob 19.00 Titov trg: Lutkovna karavana: Don Kihot; ob 20.00 Dvorišče univerze: Materialteater, Nemčija: Georg v garaži; ob 21.00 LG Matita: Šala.

V ponedeljek, 3. septembra, Atrij OŠ Koper: Gledališče Piki, Slovaška: Paskudarij.

LJUBLJANA

MLADI LEVI

Mednarodni festival scenske umetnosti

Danes, 19. avgusta, vsak dan od 16.00 do 18.00, Argentinski park / Etienne Charry: Siestes musicales (Francija); ob 20.00, Stara elektrarna / Hiroaki Umeda: while going to a condition & Accumulated Layout (Japonska).

Jutri, 20. avgusta ob 20.00, Stara elektrarna / Emma Dante: Il festino (Italija); ob 21.30, Stara elektrarna / Barbara Novaković Kolenc: Rodin II (Slovenija).

V torek, 21. avgusta ob 20.00, Stara elektrarna / Yasmine Hugonnet: Latitude de pose (Švica, Francija/Svizzera, France); ob 21.30, Stara elektrarna / Radhouane El Meddeb: Pour en finir avec moi (Francija, Tunizija).

V sredo, 22. avgusta ob 20.00, Kavarna Pločnik pri Figovcu / Mildreds: koncert (Slovenija).

V četrtek, 23. avgusta ob 20.00, Stara elektrarna / Saša Asentić: My own private biopolitics (Srbija); ob 21.30, Stara elektrarna / Art&Shock: Back in the USSR (Kazahstan).

V petek, 24. avgusta ob 20.00, Stara elektrarna / Matija Ferlin: Sad sam (Hrvaška/Croatia); ob 21.30, Stara elektrarna / Kate McIntosh: All natural (Nova Zelandija, Belgija).

V soboto, 25. avgusta ob 20.00, Stara elektrarna / Sebastijan Horvat: Predtem/Potem (Slovenija).

V nedeljo, 26. avgusta ob 20.00, Stara elektrarna / Martine Pisani: Hors sujet ou le bel ici (Francija).

V ponedeljek, 27. avgusta ob 20.00, Stara elektrarna / De Utvalgte: Jimmy Young (Norveška).

LOZICE (VIPAVSKA DOLINA)

Prireditve bo na prostem

V soboto, 25. avgusta ob 20.00 / Gostuje gledališka skupina KD »Brce« iz Gabrovce pri Komnu z glasbeno ljudsko komedijo Rada Pregarca in Sergeja Verča »Veselica«. Režija Sergej Verč, izvirna glasba Tom Hmeljak.

GLASBA

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

Festival

Cello&Music 2007

Danes, 19. avgusta ob 18.00, grad Dobrovo / Koncert komorne glasbe profesorjev.

V torek, 21. avgusta ob 21.00, grad Do-

brovo / Zlatko Kaučič & Strings.

V petek, 24. avgusta ob 19.30, Pokrajinski muzej na goriškem gradu / Mladi glasbeniki se predstavljajo.

V soboto, 25. avgusta ob 19.30, cerkev v Subidi, Krmin / Mladi glasbeniki v komornih zasedbah.

V nedeljo, 26. avgusta ob 18.00, grad Dobrovo / Zaključni koncert mladih glasbenikov.

SLOVENIJA

LJUBLJANA

Festival Ljubljana

Jutri, 20. avgusta ob 20.30, Ljubljanski grad, Stanovska dvorana / Godalni kvartet Kodály, Elena Nogaeva - klavir.

V torek, 21. avgusta ob 20.30, Križanke / Vlado Kreslin z gosti.

V sredo, 22. avgusta ob 20.30, Križanke, Križevniška cerkev / Trio Elégiaque.

V četrtek, 23. avgusta ob 20.30, Cankarjev dom / C. Gounod: »Faust«, opera.

V četrtek, 23. avgusta ob 21.00, Ljubljanski grad, Grajsko dvorišče / Tango Vesna Tornik »Apsionada«.

V petek, 24. avgusta ob 20.30, Križanke / Zoran Predin & Mirjam Kalin »Čas za malo nežnosti«.

V ponedeljek, 27. avgusta ob 20.30, Cankarjev dom / M. Musorgski: »Boris Godunov«, opera.

V torek, 28. avgusta ob 20.30, Križanke / »Tesla Electric Company«.

V torek, 28. in v sredo, 29. avgusta ob 20.30, Cankarjev dom / M. Musorgski: »Boris Godunov«, opera.

V sredo, 29. avgusta ob 20.30, Ljubljanski grad, Grajsko dvorišče / Komedija pod zvezdami: »Jamski človek«, monokomedija.

V četrtek, 30. avgusta ob 20.30, Cankarjev dom / Izraelska filharmonija.

V četrtek, 30. avgusta ob 21.00, Ljubljanski grad, Grajsko dvorišče / Komedija pod zvezdami: »Bužec on, bušca jaz«, monokomedija.

V petek, 31. avgusta ob 21.00, Ljubljanski grad, Grajsko dvorišče / Komedija pod zvezdami: »Kolumbovo jajce«, monokomedija.

RAZSTAVE

RAZSTAVE OB 100-LETNICI ROJSTVA LOJZETA SPACALA

KOPER

Spacal in Istra - do 31. avgusta 2007 - Avla Pokrajinskega muzeja

KRANJ

Slike, dela na papirju - do 31. avgusta 2007 - Galerija Prešernovih nagrajencev za likovno umetnost, Galerija Elektra, Elektro Gorenjska

KOPER, PIRAN, PORTOROŽ

Tapiserije, mozaiki - do 31. avgusta 2007 - Mestna galerija Piran, Galerija Loža Koper

Likovna oprema ladij - Vila San Marco Portorož

ŠTANJEL

Grafike - do decembra 2007 - Galerija Lojzeta Spacala. Urnik: v tednu od 10.00 do 14.00, ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 18.00, ob ponedeljkih zaprto. Za najavljene skupine po dogovoru. Info.: tel. ++38657690197 ali mobi ++38641337422 Štefan.

Grafične miniature - do 15. oktobra - Galerija pri Valetovih

KOPER - Prodajna razstava - do 15. septembra - Galerija Meduza

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Dvorana deželnega sveta: antološka razstava posvečena Maestru Guidu Tavagnaccu. Možnost ogleda do 12. oktobra od ponedeljka do petka od 9.30 do 18.00.

Ljudska knjižnica: »Od tiskarske preše do muzeja: prvi koraki tiskarske umetnosti«. Odprto do 31. avgusta od ponedeljka do sobote od 10.00 do 13.00.

Muzej judovske skupnosti: do 16. oktobra razstavlja Herbert Pagani »Apuntiti di una vita«.

Državna knjižnica: do 31. avgusta razstavlja pod naslovom »Il segno. La passione« Rossana Longo.

Palača Gopčević: do 26. avgusta od 9.00 do 19.00 bo na ogled razstava »Francesco Parisi - Špeditersko podjetje 1807-2007 - Dvesto let med ekonomijo in zgodovino«.

Dvorana bivše oglasne deske (Mali trg 3): do 2. septembra »Public Art - V Trstu in okolici/narava naturans 12«.

Prenovljena ribarnica: do 14. oktobra od 10.00 do 20.00 so na ogled Ma-

ŠTANJEL - Na gradu v petek, 24. avgusta ob 20.30

Šansononi z Darjo Švajger, Laro Jankovič, Romano Kranjčan in Juretom Ivanušičem

Vstopnina: 5 eur; Predprodaja vstopnic bo od 17. avgusta dalje v TIC-u Štanjel in v Okrepčevalnici Grad (grad Štanjel). TIC Štanjel je odprt od torika do sobote od 11:00 do 16:00 (ponedeljek zaprto), Okrepčevalnica Grad je odprta v torek od 12:00 do 22:00, od srede do sobote od 10:00 do 22:00 in v nedeljah od 10:00 do 20:00 (ponedeljek zaprto).

Avtorske pesmi z nepozabnimi zgodbami, humor, ki poživlja, in glasba naše in vaše mladosti. Zimzelene melodije, ki nas vedno znova napolnjujejo. Iz naših misli privabljajo tiste lepe trenutke preteklosti in nam šepetajo priljubljene refrene.

Z izjemnim občutkom za interpretacijo nam jih pojejo štirje izvajalci. Vsak s svojimi koreninami in svojim karakterjem na odru pustijo vtis nečesa še neslišanega. Glasbeniki s številnimi nagradami so že nič kolikokrat zadovoljili zahtevno uho. Tri dame v družbi pravega gentlemana. Darja Švajger, Lara P. Jankovič in Romana Kranjčan, vsaka s svojim pristopom, s svojo karmo. In Jure Ivanušič, moški, ki vedno znova zna presenetiti. Na odru v vašem mestu, v

večerju šansonov in zimzelenih melodij.

Darja Švajger, profesorica solo petja, je s svojim prelepim glasom koncertirala že z mnogimi zasedbami in orkestri ter na mnogih slovenskih festivalih. Med drugim je Slovenijo kar dvakrat zastopala na Festivalu za pesem Evrovizije. Izdala je štiri samostojne plošče: V objemu noči, Trenutki, Še tisoč let in Plameni. Sodelovala je tudi v muziklilih in prejela glasbene nagrade Zlata Nota in Zlati petelin.

Lara P. Jankovič, temperamentna Primorka mnogih talentov: igralka v Slovenskem narodnem gledališču v Novi Gorici, strastna šansonjerka, že večkrat nagrajena na Festivalu Šansonov, kot gostja povabljenja na Šansonfest v Zagrebu, sicer pa tudi voditeljica v razvedrilnih oddajah na TV Slovenija (Povabilo med zvezde). Gledali pa smo jo tudi v sobotni nanizanki Hotel poldruga zvezdica. Njena zadnja plošča nosi naslov Pred vami stojim gola, na kateri je šanson obarvan s tangom, kabaretom in ciganskim melosom.

Romana Kranjčan je večino svojega glasbenega ustvarjanja in poudarjanja posvetila otrokom in za njih pos-

nela 11 kaset in zgoščenk, pripravila štiri mjuzikle in izdala knjigo Murenčki. Za svoje delo je prejela veliko glasbenih nagrad, cenjena je tako pri pedagogih, strokovnih krojih, in pri starših. Otroci pa so jo tako ali tako vzeli za svojo. Pred kratkim je presenetila z odličnim avtorskim albumom Nekaj je v zraku, ki ga je namenila odraslim

poslušalcem. Udeležila se je festivala Šanson 2003 in 2005 in bila tudi nagrajena. Sodeluje s priznanimi pesniki, glasbeniki in orkestri.

Jure Ivanušič je izjemno širok ustvarjalec in umetnik, saj deluje kot igralec, režiser, tekstopisec, glasbenik in skladatelj, in sicer v gledališču, na televiziji ter pri filmu.

Za svoje delo je prejel številne nagrade, in sicer za »komedijanta večera« na Dnevih komedije v Celju (1998 in 2005), nagrado občinstva na Borštnikovem srečanju v Mariboru, nagrado združenja dramatik umetnikov Slovenije, Ježkovo nagrado za izvirne ustvarjalne dosežke, nagrado Kulturnik leta mesta Maribor, nagrado za najboljšo besedilo na Festivalu Slovenska popevka ter več nagrad na Festivalu Šansona.

scherinijeve skulpture.

Dvorana Velikega jubileja (Nabrežje 3. november): do 28. avgusta od 17.00 do 21.00 »20 let zgodovine Miramarskega naravnega morskega rezervata«.

Gledališče Miela: od jutri, 20. avgusta (otvoritve ob 18.30) do 16. septembra bo na ogled antološka razstava ruskega fotografa Evgenija Kaldeja. Urnik: odprto vsak dan od 18.30 do 22.30. Vstop prost.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

MILJE

Muzej Ugo Cara: do 28. avgusta, »Public Art - V Trstu in okolici/narava naturans 12«.

REPEN

Kraška hiša: odprta je fotografska razstava Mirne Viole »Vsi vabljeni na Kraško ohcet«. Ob tej priliki bo prvič razstavljena tudi poročna noša iz 80. let 19. stoletja Terezije Čok - Županove iz Lonjere. Razstava je na ogled po urniku Kraške hiše

Muzej Kraška hiša je odprt ob nedeljah in praznikih z urnikom od 11.00 do 12.30 in od 15.00 do 17.00. Za večje skupine je ogled možen tudi v drugih terminih po dogovoru z upravitelji. Informacije na tel. št. 040327240 ali Hyperlink mailto:info@kraskahisa.com info@kraskahisa.com

DEVIN

Devinski grad: do 21. oktobra je odprta razstava z naslovom: »Rainer Maria Rilke: pesnik in njegov angeli«. Ogled je možen vsak dan razen ob torkih od 9.30 do 17.30.

GORICA

Palača Attems-Petzenstein (Trg De Amicis 2): še danes, 19. avgusta je na ogled razstava Piranesi: vaze, svečniki, sarkofagi, svetila in antična okrasila. Odprto od 9.00 do 19.00, od 17.00 do zaprta razstave bodo nudili brezplačne vodene obiske; informacije na tel. 0481-547541 ali tel. 0481-547499 (musei@provincia.gorizia.it, www.provincia.gorizia.it).

Na goriškem gradu bo do 28. oktobra od torika do nedelje od 9.30 do 13.00 ter od 15.00 do 19.30, na ogled umetniška razstava z naslovom »Passaggi«.

KRMIN

Palača Locatelli: do 9. septembra bo na ogled fotografska razstava »Iterest«. Odprto od torika do petka od 16.00 do 19.00, ob sobotah in nedeljah od 10.30 do 12.30 in od 16.00 do 19.00.

SPILMBERGO

Šola mozaikov: do 26. avgusta je na ogled razstava »Mozaik&Mozaiki

2007«. Odprto od 10.30 do 12.30 in od 17.00 do 20.00.

PASSARIANO

Vila Manin - Center sodobne umetnosti: do 30. septembra bo razstavljala Hiroshi Sugimoto.

Vila Manin: do 16. septembra razstavlja Mauro Vignando pod naslovom »ZUDTQCSS«. Ogled je možen vsak dan razen ob ponedeljkih.

SLOVENIJA

PADNA

Galerija Božidarja Jakca: grafike in risbe Božidarja Jakca in arheološke najdbe stare Padne, stalni razstavi. Ključ galerije na voljo v Padni pri hiši št.1 (Pucer), 0038665-6725028.

LOKEV

Vojaški muzej Tabor: orožje in oprema, stalna razstava.

KOZINA

Kosovelova knjižnica: razstava slik z naslovom »Življenje« avtorice Božice Mihalič bo odprta v mesecu avgustu ob ponedeljkih, od 7.00 do 14.00 in ob sredo, od 11.00 do 18.00.

DIVAČA

Knjižnica: do 20. avgusta razstavlja fotografije o Kubi Tina Ban in Aleksander Svetina. Ogled je možen v času odprtosti knjižnice.

VIPAVA

Vojašnica Janka Premrla Vojka: vojaški muzej, orožje, oprema, dokumenti, osebni predmeti vojakov s soške fronte, stalna razstava.

BRANIK

Grad odprto ob sobotah, nedeljah in praznikih od 14.00 do 19.00 (ob slabem vremenu zaprto), za večje skupine tudi med tednom po predhodnem dogovoru (tel. +386(0)53334310, gsm +386(0)31324101).

MIREN

Galerija Oskarja Kogoja: na ogled monografska zbirka ter prostori obnovljenega materinega doma, Miren, št. 125.

SOLKAN

Vila Bartolomei: na ogled je razstava z naslovom »Ohraniti preteklost - ustaviti čas za danes in jutri« (predstavitev konservatorskih in restavratskih delavnic Goriškega muzeja) od ponedeljka do petka od 8.00 do 15.00. Razstavo so pripravili Jana Šubic Prislana, Ana Sirk Fakuč, Davorin Pogacnik in Vanda Bratina. Najavljene skupine si lahko muzejsko zbirko ogledajo tudi izven urnika; informacije na tajništvo Goriškega muzeja (tel. 003865-3359811).

NOVA GORICA

Muzejske zbirke Goriškega muzeja so odprte s poletnim urnikom: grad Kromberk od ponedeljka do petka od

8.00 do 19.00, sobota zaprto, nedelja, prazniki od 13.00 do 19.00; Sv. Gora sobota, nedelja, prazniki od 10.00 do 18.00; grad Dobrovo ponedeljek zaprto, od torika do petka od 8.00 do 16.00, sobota, nedelja, prazniki od 13.00 do 17.00; Kolodvor od ponedeljka do torika v skladu z urnikom Turistične agencije Lastovka, sobota od 12.00 do 19.00, nedelja od 10.00 do 19.00. Za ostale muzejske zbirke je urnik nespremenjen. Najavljene skupine si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika. Za informacije in najave lahko obiskovalci pokličejo na tajništvo Goriškega muzeja, tel. 003865-3359811.

Paviljon Poslovnega centra Hit: do oktobra bo razstavljala umetniške keramike Lučka Šičarov iz Ljubljane.

DOBROVO

V Gradu: do konca avgusta je odprta razstava »100 let Bohinjske proge«, ki jo je pripravila Branka Sulčić. Urnik: od torika do petka od 8.00 do 16.00, ob sobotah in nedeljah od 13.00 do 17.00.

IDRIJA

Mestni muzej: odprto vsak dan od 9.00 do 18.00, Turistično informacijski center Idrija odprto od 8.00 do 16.00, ob sobotah od 9.00 do 12.00.

KOBARID

Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan od 9.00 do 18.00.

LOKAVEC

Kovaški muzej: Orodje in oprema, stalna razstava.

LJUBLJANA

Muzej novejšje zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10.00 do 18.00.

TRENTO

Trentarski muzej: razstava o Triglavskem narodnem parku in etnološka zbirka, stalni razstavi. Urnik: vsak dan od 10.00 do 18.00.

TOLMIN

Tolminka muzejska zbirka: od ponedeljka do petka od 9.00 do 15.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 17.00.

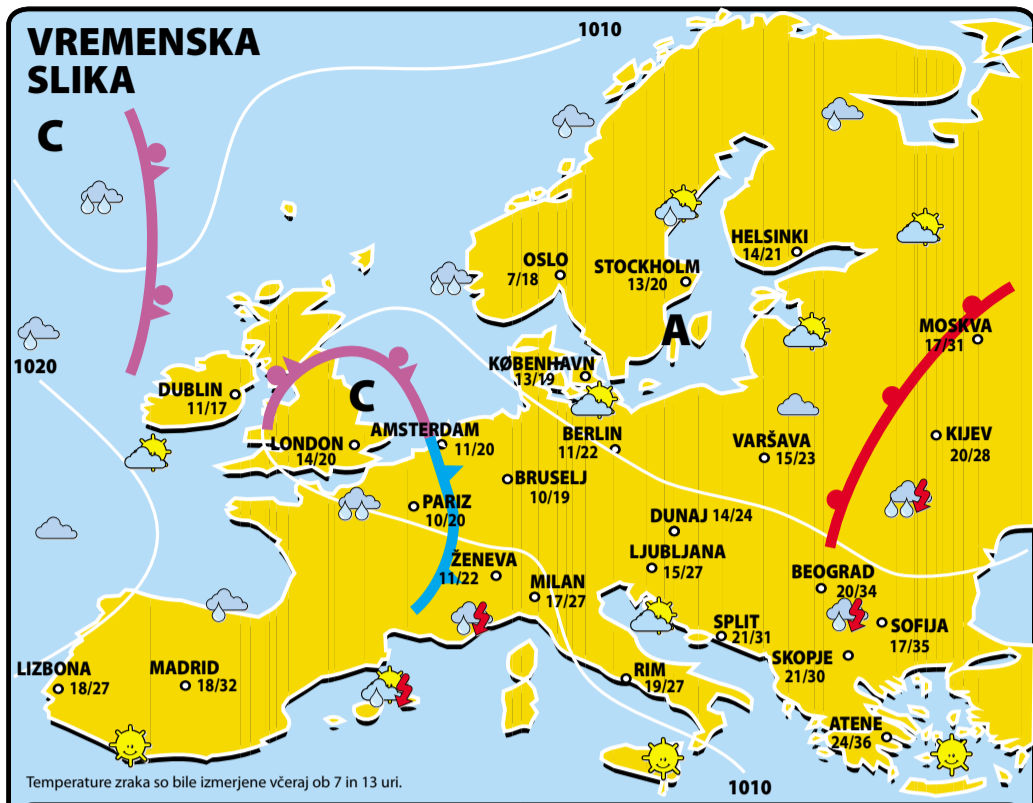
na ogled je razstava z naslovom »Ohraniti preteklost - ustaviti čas za danes in jutri« (predstavitev konservatorskih in restavratskih delavnic Goriškega muzeja) od ponedeljka do petka od 8.00 do 15.00. Razstavo so pripravili Jana Šubic Prislana, Ana Sirk Fakuč, Davorin Pogacnik in Vanda Bratina. Najavljene skupine si lahko muzejsko zbirko ogledajo tudi izven urnika; informacije na tajništvo Goriškega muzeja (tel. 003865-3359811).

NOVA GORICA

Muzejske zbirke Goriškega muzeja so odprte s poletnim urnikom: grad Kromberk od ponedeljka do petka od

NOVA GORICA

8.00 do 19.00, sobota zaprto, nedelja, prazniki od 13.00 do 19.00; Sv. Gora sobota, nedelja, prazniki od 10.00 do 18.00; grad Dobrovo ponedeljek zaprto, od torika do petka od 8.00 do 16.00, sobota, nedelja, prazniki od 13.00 do 17.00; Kolodvor od ponedeljka do torika v skladu z urnikom Turistične agencije Lastovka, sobota od 12.00 do 19.00, nedelja od 10.00 do 19.00. Za ostale muzejske zbirke je urnik nespremenjen. Najavljene skupine si lahko zbirke

Z zahodnimi tokovi se nad srednjo Evropo pomikajo šibke fronte, ki oplazijo tudi Alpe in nekoliko povečajo popoldansko nestanovitnost. Jutri se bo obsežno ciklonsko območje približalo Britanskemu otočju. Proti nam bo več dni pritekal vlažen.

Nad večjim delom Evrope je območje enakomernega zračnega pritiska, nad Britanskim otočjem pa se zadržuje šibko območje nizkega zračnega pritiska. Z vzhodnimi vetrovi k nam priteka razmeroma hladen zrak.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 6.08 in zatone ob 20.09.
Dolžina dneva 14.01.

BIOPROGNOZA
Vremenska obremenitev bo danes dopoldne slabela. Popoldne večina ljudi ne bo imela z vremenom povezanih težav, le pri najbolj občutljivih bodo še možne manjše težave.

MORJE
Morje rahlo razgibano, temperatura morja 23,5 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C

500 m24	2000 m10
1000 m18	2500 m7
1500 m13	2864 m5

UV INDEKS
Ob jasnem vremenu bo UV indeks po nižinah sredi dneva do 7, v gorah 8.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

Ob morju in v nižinah bo pretežno jasno ali zmerno oblačno, v gorah bo dopoldne sončno, v popoldanskih urah spremenljivo z možnostjo posameznih neviht v Karniji. Ob morju bodo pihali šibki krajevni vetrovi. Zvečer se bo povečala oblačnost.

Večinoma bo sončno, zjutraj bo ponekod po nižinah megla. Najnižje jutranje temperature bodo od 11 do 18, najvišje dnevne od 24 do 29 stopinj C.

Spremenljivo oblačno bo, vrstile se bodo razjasnitve in padavine, deloma nevihte, ki bodo verjetnejše v popoldanskih urah. Najvišje dnevne temperature bodo padle.

Jutri in v torek bo pretežno oblačno z občasnimi padavinami, deloma kot nevihtami.

DOPIS IZ PARIZA - Razstava So watt v Espace Electra

Veliko več kot žarnica

Elektrika kot del življenja, kot tehnologija in kot umetnost

V antiki je sodila na Olimp, saj je bila zvesta Zeusova spremljevalka. Nevidna, različnih oblik, nematerialna in vendar vedno prisotna, nenadomestljiva... Električna!

Danes si ne moremo predstavljati, da bi bili brez elektrike. Televizija, radio, računalnik, hladilnik, ogrevanja, razsvetljava... Toda elektriko moramo proizvajati in naša uporaba nenehno raste; tega se ponavadi zavemo le takrat, ko pride (na primer) do prekinitve dobave. Rešitev? Varčevanje, seveda, ki pa ne more biti v celoti na ravnih uporabnikov. »So watt?«

So watt je razstava, ki je v teku v Espace Electra v Parizu, kjer je predstavljeno 40 projektov dizajnerjev (Bless, Solarlab, 5.5 designers, Positive Flow, Radi designers itn.), ki skušajo optimizirati uporabo in jo tudi nare-

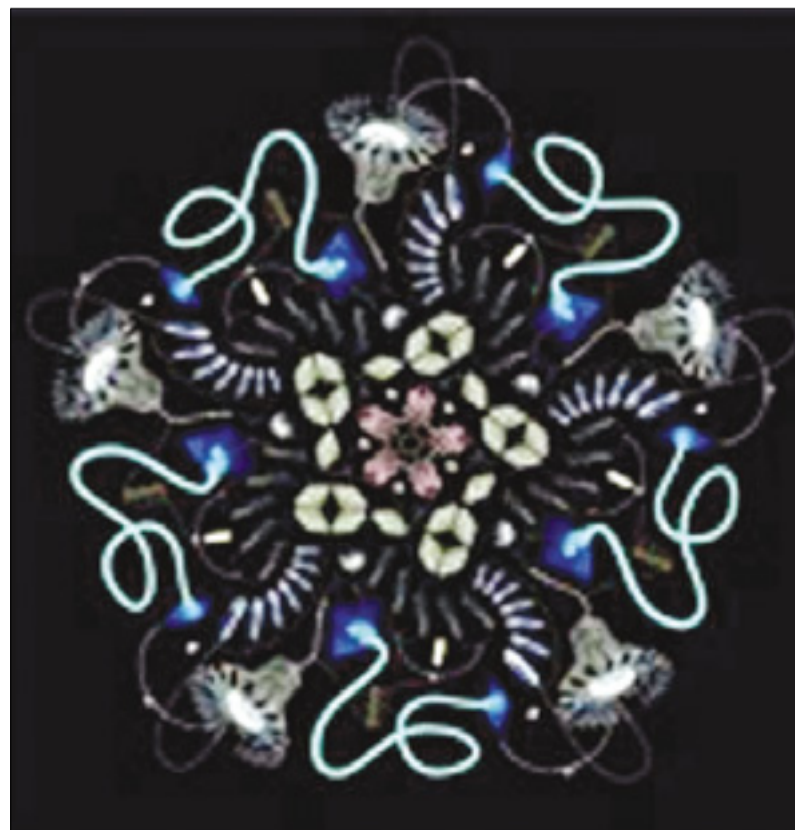
dit »vidno«; med številnimi primeri naj omenim svetilko, ki spreminja barvo glede na električno uporabo in nas tako opozarja, da pretiravamo. Organizator razstave je fundacija EDF (Electricité de France), ustanovljena leta 1987, ki s (so)financiranjem projektov in raziskav deluje na področju okolja, kulture, vzajemne pomoči, zdravstva. Med drugim ima ustanova tri prostore, kjer predstavlja svoje aktivnosti: Espace EDF Electra v Parizu, Espace EDF Bazacle v Toulouseu in Muzej EDF Electropolis v Mulhousu. In drugi projekti poleg razstav?

Fundacija se zavzema za ohranitev okolja oziroma za zaščito ogoženih vrst in za vzdrževanje struktur, kot so parki, gozdovi, močvirja; na primer vrt Madone (Alpes-Maritimes), območje Rayol (Var), opatija Beauport

(Côtes d'Armor) itd. Med prioriteta je tudi realizacija dostopa do teh naravnih bogastev za motorično omejene osebe. Organizacija je tudi drugače aktivna na področju vzajemne pomoči, kjer podpira oziroma sponzorira koncerte, animacije in druge projekte, na primer v podporo brezdomcev. Fundacija večinoma deluje v sodelovanju z drugimi organizacijami, kot z Association Française contre les Myopathies - AFM (združenjem za miopatije). Glede znanstvenih raziskav sodeluje predvsem na področju nevroloških bolezni (epilepsija, Alzheimerjeva in Parkinsonova bolezen, multipla skleroza, Charcotova bolezen) in poškodb. Nove tehnologije, kot je implantacija elektronske naprave v mišice, omogoča mnogim večjo ali popolno samostojnost; v Franciji je 30.000 paraplegikov in 6500 tetraplegikov, katerih povprečna starost je 32 let.

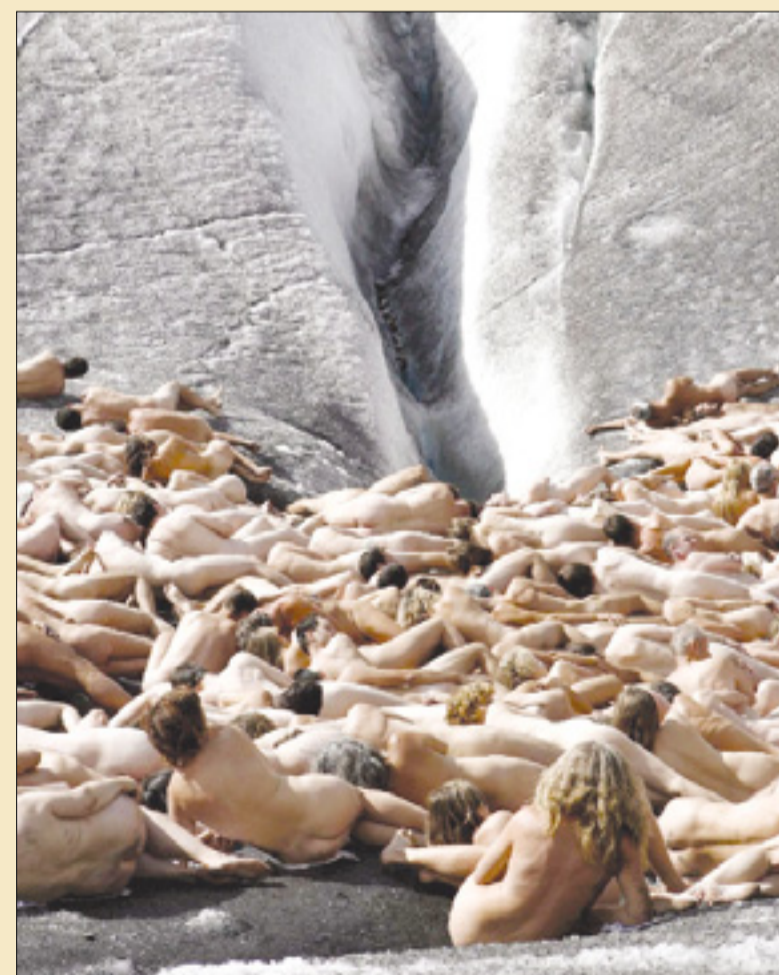
Seveda je pomembno tudi področje kulture, saj je elektrika stopila v svet umetnosti zgodaj v 20. stol. Fundacija podpira umetnike, ki uporabljajo elektriko v svojih kreacijah, ali ki skrbijo za razsvetlavo pomembnih arhitekturnih objektov. Med temi projekti je »svetlobni vrtovi« Yanna Tersena na dvorišču muzeja Branly: 1200 svetilk, velikih od 30 cm do 2 m, ki spreminjajo barvo - od modre do zelene in bele - glede na vremenske razmere. Yann Kersale je umetnik, ki uporablja svetlobo kot kipar uporablja kamen ali slikar barve. Za vsako delo poišče specifični geografski in sociološki kontekst in ovrednoti poglede urbanega okolja, ali pa prispeva nove. Med njegovimi kreacijami lahko naštejemo Cite Manifeste (Mulhouse), Normanski most, Operno hišo v Lyonu, stolp Agbar v Barceloni, Deutsche Post (Bonn), Sony Center (Berlin) ipd; med zadnjimi deli so prav »svetlobni vrtovi«.

Elektrika nekoč in danes, del življenja in tehnologije, del vsakdana ali umetnine - vsekakor pa veliko več kot žarnica.

OKOLJE - Podnebne spremembe

Množica nagcev pozirala na ledeniku

ŽENEVA - Skoraj 600 prostovoljcev je včeraj na alpskem ledeniku v Švici poziralo pred fotografskim objektivom tako, kot so se rodili - brez obleke. Nagci so hoteli tako opozoriti na negativne vplive podnebnih sprememb. Okoljevarstvena organizacija Greenpeace, ki je za fotografiranje najela svetovno znanega fotografa Spencerja Tunicka, je sporočila, da so se kljub »relativno hladnemu« vremenu prostovoljci zbrali in slekli ob vznemirjenju ledenika Aletsch, ki je zaščiten kot Unescova svetovna kulturna dediščina. Tokratna kampanja Greenpeacea je namenjena usmerjanju pozornosti k taljenju alpskih ledenikov, kar je eden izmed

številnih znakov globalnega segrevanja ozračja in podnebnih sprememb, ki so posledica človekovega delovanja.

Kot so povedali v organizaciji, je človekovo telo ravno tako občutljivo kot ledeniki v Švici ali svetovno okolje nasploh. Zato upajo, da bodo plakati in slike, ki prikazujejo ljudi, izpostavljene mrazu, zmrazili svetovno javno mnenje in politike in jih prepričali, naj se bolj potrudijo v boju proti onesaževanju in podnebnim spremembam. Fotograf Tunick je sicer znan po svojih spektakularnih fotografijah več stoglavih množic golih ljudi, ki so razporejeni okrog svetovnih znamenitosti.